

MIRCEA BRATEȘ

ASTRIDA

ROMAN

Colecția „Povestiri științifico-fantastice”.

Capitolul I

Un ASTRU VAGABOND

Prima picătură, mare și grea, îi căzuse pe frunte. Aici se desfăcu în zeci de perle argintii, care alunecară leneș, la vale, pe obraji. Profesorul Mironescu își ridică încet pleoapele grele de oboseală și privi supărat cerul, de unde căzuse primul strop de apă. Alungați de un vânt ușor, câțiva nori se fugăreau înapoi și-ncolo pe bolta senină până acum câteva clipe, și încet, încet pânza de lumină cenușie se pierdu și ea.

Mironescu se sprijini mai bine pe brațele curbate ale fotoliului și privi de astă dată spre casă. Niciun semn de viață. Nici măcar Matilda nu apăruse să-l mustre. Cu atât mai bine. Și în timp ce ploaia sparse, cu răpăitul ei sonor, liniștea care-l înconjurase în după-amiaza aceasta, profesorul se trase încet sub umbrela mare de soare care, la câțiva pași de el, străjuia înfapt în masa verde de vilon. Aici era bine.

Ploaia care se desfăcea ca o perdea de mărgele mari acoperi întreaga grădină, iar într-o clipă locul pe care mai înainte Mironescu moțăia liniștit fu prins și înecat de puhoiul ce se rostogolea acum din cer. Singură, fâșia de iarbă de sub umbrela mare vărgată era uscată. Mironescu își înfundă bine mâinile în buzunarele hainei de casă și trase aerul în piept. O boare rece care însoțea ploaia tulburase căldura deasă, obositoare ce-l înconjurase până acum. Mai trase o dată tare, cu neaș, aerul răcoros în piept și deschise ochii de-a binelea. Aerul rece și mirosul plăcut, ușor înțepător al brazilor din jur îi gâdilau nările.

— Are să treacă repede? gândi el cu voce tare privind, pe sub marginile festonate ale umbrelei uriașe, cerul care se încăpățâna să rămână totuși cenușiu.

Ploaia însă se înteti și rafale puternice, piezișe de apă caldută veniră să tulbure liniștea fugărului. După ce își trase picioarele sub

pavăza mesei, Mironescu mai încercă să reziste câteva minute, dar pâraiașele de apă, ajunse dincolo de marginea locului uscat, îl făcură să se răzgândească. Înciudat, își ridică ușor gulerul hainei și, la început cu pași grăbiți apoi în salturi mari, trecu în grabă cei câțiva metri care-l desparteau de chioșcul din mijlocul grădinii.

Ajuns în prag, își scoase haina udă, își scutură pantalonii ușor stropiți și privi cu regret întinderea verde care până departe era prinsă în rețeaua deasă a ploii. Pătrunzând în pavilion, fu învăluit de îndată de un aer cald, înăbușitor. Rămase o clipă nedumerit în mijlocul camerei și privi în jur; recunoscuse mulțumit mirosul de piele al garniturii de birou, amestecat cu aroma fină a tutunului de pipă. Nimic nu se schimbaseră, deși nu mai intrase de mult aici. Toate erau la locul lor: și canapeaua largă, care mergea de-a lungul peretelui, și cărțile aruncate la întâmplare pe biroul scund. Matilda învățase de mult – îngrijea de Mironescu de aproape douăzeci de ani – și prerogativele ei domestice se opreau la granița aceasta – a cărților și biroului profesorului. Așa că de câte ori intra în acest pavilion, ea nutrea un sentiment de nemulțumire; cu atât mai multă ciudă gonia praful de pe cărți și mobilă și lăsa să alunece deoparte peretele transparent al pavilionului. Aerul parfumat de grădină venea să pătrundă – ca o răzbunare naivă și ascunsă a Matildei – prin colțurile cele mai depărtate și printre hârtiile interzise asaltului ei menajer.

Același lucru îl făcu acum și Mironescu. Apropiindu-se de peretele gros de vilon, privi afară. Se întunecase de-a binelea, deși amurgul era încă departe; perdeaua de ploaie continua să acopere încă întinderea parcului, dar șiroaiele filtrau de astă dată drept spre iarba udă. Apăsă butonul de ivoriu, și peretele alunecă ușor. Lăsând aerul puternic ozonat să pătrundă în cameră. Mironescu se îndreptă spre canapeaua largă și, din mers, își trecu copilărește mâinile cu degetele desfăcute prin părul ud. Aprinse apoi lampadarul, al cărui picior stătea sprijinit de colțul mesei joase, și se întinse, cu mâinile sub cap, privind întunericul de afară, care refuza să se destrame. Se simțea bine; doar puțin obosit. Și se lăsa pradă gândurilor.

Curând însă, ușa de la intrare se deschise cu zgomot, iar în

cameră intră Matilda, care acum întârzia în prag scuturându-și ploaia de pe ea.

— Aici mi-erați, tovarășe profesor? începu dojana. Mironescu zâmbi. Dincolo de cercul de lumină pe care-l arunca lampadarul, se vedea greu. Se ridică în coate și, ferindu-și ochii de razele piezișe, căută să pătrundă semiîntunericul odăii. De data aceasta izbucni însă în râs.

Matilda, îngrijorată că nu-l vede venind spre casă deși ploaia continua să cadă cu furie, se gândise să plece după el. Dar cum mersul prin ploaie constituia o problemă care nu se putea rezolva așa de ușor, ea se înarmase cu o umbrelă uriașă; la aceasta adăugase o haină de ploaie lungă și largă și niște șoșoni enormi, care-i ajungeau până la genunchi. Așa cum stătea în pragul ușii, căznindu-se să intre odată cu umbrela, mai largă decât canatul, învelită toată, din cap până în picioare în vilonul alb-lăpos, părea mai degrabă o arătare ciudată, în care numai ochii vioi, șireți și obrazul zbârcit ca o smochină îi aminteau profesorului de buna și blânda Matilda. De aceea și izbucni în râs. Se dădu jos și grăbit se apropie de ea încercând s-o ajute.

— De ce râdeți? îl întâmpină aceasta ofensată. Eu stau ca omul în casă și v-aștept să veniți. Nimic. Afară plouă de crezi că e potop, și dumneavoastră nicăieri...

— Dar... bine, Matilda... eram...

— Nu erați nicăieri. Că vă caut de un veac prin toată grădina. Am fost până la margine... credeam că v-a prins sub nuc...

— Vai, sărmana Matilda.

— Sărmana Matilda... sărmana Matilda... mai bine veneați la timp în casă. Acum... mă mai usuc eu? Și... dumneavoastră?... Cum o să ajungeți în casă? Mai stați mult pe aici?"

Matilda pronunțase „pe aici” uitându-se cu ciudă la pereții acoperiți cu cărți, la harta uriașă a cerului care se întindea cât jumătate din încăpere și la cele câteva mici aparate și lentile împrăștiate prin cameră.

— Mâncați, desigur, acasă astă-seară, nu?

Mironescu se întorsese din nou spre grădină și privea gânditor. Ploaia se rărise și pe un colț din cer apăruseră pete albastrii cu vagi

irizații aurii.

— Nu cred, Matilda. În orice caz, nu acum. Poate târziu, când mă reîntorc...

— Iar vă duceți la...? Nici pe ploaia asta nu renunțați?

Matilda evitase să spună unde. Pentru dânsa această nouă preocupare a lui Vlad Mironescu constituia de-a dreptul o scrânteală. Dar se ferea să i-o spună. Nu pentru că părerea ei n-ar fi însemnat mare lucru, dar, simțind pasiunea pe care acesta o pusese în ultima sa invenție, n-ar fi vrut să-l supere.

Vlad Mironescu nu era un original. Dar avea ciudățeniile sale, iar faima lui de savant estompase de mult aceste mici curiozități, care în repetate rânduri se dovediseră a fi sâmburele unor concepții și ipoteze uluitoare. Așa cum stătea în dreptul ferestrei larg deschise, luminat ușor de razele lampadarului, Mironescu îi părea Matildei un uriaș al închipuirii ei, care urma să străbată curând drumuri și spații nebătute încă de nimeni. De altfel, la aceasta se gândea acum și el.

Titularul catedrei de astrofizică era un bărbat între două vârste, de statură mijlocie, cu umerii largi; avea capul așezat pe trunchi ca acela al păpușilor de cârpă stângaci făcute. La prima vedere îți făcea impresia că n-are gât; privit din spate însă, ceafa vânoasă și roșie, pe care părul era întotdeauna tuns scurt, scurt de tot, nu făcea decât să întărească impresia de masivitate a întregii staturi. Ochii albaștri, plini de vioiciune, nasul drept, sprâncenele frumos arcuite, fruntea largă și bombată, armonia liniilor feței îți dădeau dreptul să-l socotești un bărbat cu care natura fusese darnică.

Urcase treptele carierei didactice în goana mare. Lucrările sale îl impuseseră de la început drept un cunoscător perfect al fenomenelor cerești. Treptat numele lui depășise granițele țării și în ultimii ani fusese decorat în nenumărate rânduri și numit membru al unor academii și societăți științifice din țări care se află răspândite în întreaga lume. Recent, observatorul din Pulcovo îi încredințase elaborarea câtorva subiecte pentru unul dintre tratatele moderne asupra radioastronomiei, care urma să se tipărească în scurt timp.

În urmă cu doi ani făcuse vâlvă în lumea întreagă descoperirea

unei planete necunoscute până atunci, iar la începutul acestui an, profesorul Mironescu publicase – spre satisfacția întregii lumi științifice – datele unor descoperiri de prim-rang în cadrul fotografierii electronice și măsurării fotoelectrice a strălucirii asteroizilor.

Imaginase chiar un telescop electronic care folosea convertizorii de imagini și obținea astfel o diminuare a timpului de expunere, care, datorită acestui dispozitiv, se reducea la a zecea milionime de secundă.

Astfel continua un lung șir de invenții, care demonstau o pregătire excepțională; în orice caz, Mironescu și școala sa reușiseră să creeze o pleiadă de fizicieni și astronomi remarcabili, care reprezentau mândria științei noastre.

În urmă cu câțiva ani, unul dintre elevii săi, dezvoltând câteva dintre sugestiile profesorului, lansase primele rachete teleghidate la înălțimi nebănuite până atunci; un satelit artificial de dimensiuni mari, lansat mai târziu, mărise faima lui Mironescu, care, împreună cu elevii săi apropiați, elaborase schema de construcție și generatorul de energie motrice.

Spiritul inventiv al profesorului părea că renaște de fiecare dată mai dinamic, mai bogat și plin de elemente uimitoare. Părea că oboseala îl ocolește pe omul acesta, și faptul constituia pentru toți un mister. Rareori însă era cuprins de o senzație de neliniște, de teamă, de nemulțumire, și după-amiaza de azi făcea parte din acele perioade scurte în care profesorul dispărea din mijlocul laboratoarelor, sălilor de curs, își părăsea studenții și colaboratorii și se retrăgea aici, în vila lui ascunsă în mijlocul unui parc imens. Și, de obicei, de aici se reîntorcea parcă mai vesel și uneori chiar multe dintre ipotezele sau elementele tehnice descoperite de el porneau din liniștea acestor zile. De data aceasta însă, oboseala cedase locul unei nemulțumiri ciudate.

Mironescu era singur; în afară de Matilda, care-i îngrijea casă, el nu avea pe nimeni. Singurătatea pe care o resimțea de îndată ce trecea pragul casei sale îi apăsa uneori greu de tot. La cursuri, în laboratoare, pe sălile institutului, înconjurat de zgomotul neîntrerupt, de acel du-te-vino atât de caracteristic, studenții cu intervențiile lor, cu întrebările și experiențele – toate acestea rupeau parcă o parte din

pânza aceasta de singurătate care îl copleșea și-l făcea să se simtă nemulțumit.

Întreaga satisfacție pe care ți-o poate da prețuirea celorlalți – care rămân totuși străini –, gloria, succesul sunt lipsite de viață, pierd din strălucire atunci când nu sunt împărtășite în căldura și liniștea unui cămin sau când nu sunt însoțite de înțelegerea cuiva apropiat.

Matilda era bătrână și zilele sau anii îi erau numărați. Și atunci avea să rămână și mai singur, închis în sihăstria aceasta sufletească. Până când?

La aceasta se gândea Mironescu și la încă ceva. De câțiva ani, gândurile sale alergau departe, departe de tot. Izbutise să demonstreze că viața și formele ei superioare de pe pământ nu sunt unice în univers și probabil că aceasta nu e singura planetă pe care își făcuse apariția omul.

Preocupat și obsedat îndeaproape de aceste ipoteze, Vlad Mironescu eșafodase într-una dintre perioadele sale de activitate un sistem de comunicație interplanetară. Și de la încercări timide, privite cu oarecare îndoială, astăzi tentativele lui Mironescu se înmulțiseră și căpătaseră o ritmicitate și o periodicitate anumită. De altfel, și în alte puncte de pe glob se adoptase sistemul său.

Vlad Mironescu încerca de câțiva ani să intre în comunicație cu ființele de pe alte planete.

Și aproape în fiecare seară, instalațiile sale și ale celor câțiva fizicieni adepți transmiteau mesaje spre spațiile interplanetare. Tentativele lor rămăseseră însă infructuoase până acum și, deși ținuse chiar la un moment dat să transmită „lecții” lungi explicative asupra lexicului, asupra felului nostru de viață, asupra...

— A stat ploaia, tovarășe profesor. E timpul să mergeți...

Matilda se folosisse de acest răgaz și mai aranjase, pe ici pe colo, cele din pavilion. Și în timp ce Mironescu călătorea cu gândul dincolo de atmosferă, ea își continuase metodic investigațiile obișnuite.

Afară, ploaia se oprise într-adevăr. Cerul din plumburiu, cum era până acum, devenise albastru. De un albastru închis, ca în pozele de iarnă, cu zăpadă, fulgi și fond albastru marin. În depărtări, atât cât

se putea vedea prin frunzișul pe care atârna poleiul picăturilor de apă, apunea un soare roșu, sângeriu. Era târziu.

Mironescu se rupse cu greu din vălmășagul gândurilor. Își strânse înfrigurat haina pe dânsul și, însoțit de Matilda, bucuroasă că scapă de ciudățenia acestui pavilion, ieși în grădină. Aerul proaspăt îi făcu bine; grăbi pasul și porni spre casă, care se vedea dincolo de brazii înalți răzlețiți în drum.

În clipa următoare însă, Matilda, care-l urma liniștită, scoase un strigăt găuit și se opri strângându-l nervos de braț pe Mironescu.

Acesta se întoarse și zări uimit cum pe fața Matildei se întipărise o spaimă nemărginită, un amestec de frică superstițioasă și mirare. Matilda dusesse mâna întinsă, cu degetele crispat răsfrânte, spre cer și încerca să explice. Vorbele nu-i ieșeau însă din gâtulejul găuit de o forță nevăzută

— Matilda, ce e cu dumneata? Matilda! țipă profesorul.

Cu greu, aceasta izbuti să se stăpânească și șopti înfrigurată în timp ce continua să arate cerul:

— Pe cer... umblă... umblă... o stea... mare!

Într-adevăr profesorul Vlad Mironescu izbuti să mai vadă, pierzându-se spre orizont, ceva ce semăna cu o stea strălucitoare. Mersul ei lent, mărimea cu totul neobișnuită și strălucirea ciudată îl uimiră și pe dânsul.

Grăbi pasul spre casă în timp ce Matilda, care nu-și revenise încă, încerca găfâind să-și potrivească pașii ei mărunți cu mersul grăbit al profesorului.

Capitolul II

GÂNDURI CIUDATE

Sirena locomotivei sfâșie brutal liniștea grea care se întinde de-a lungul câmpiei cufundate în întuneric. O dată, de două ori. Glasul bitonal al uriașului îmbrăcat în zale lăcuite se duce departe și se sfarmă izbindu-se de perdeaua de plop înalți care străjuiesc șoseaua

Totul doarme. E liniște, o liniște grea care cuprinde și casele din depărtare, dincolo de șerpuirea albă a drumului.

Se pare că în trenul care aleargă neobosit, trecând ca fulgerul

peste macazuri, toți călătorii au adormit de mult. Doar cabina mecanicului lasă să străbată, dincolo de pereții de cristalit gros, o lumină lăptoasă, difuză, care mătură bezna de pe șinele de oțel.

Instalat comod într-un fotoliu, mecanicul urmărește atent oscilațiile policolorate care apar periodic pe ecranul din fața sa. Butoanele îngropate în mozaicul mesei de comandă își aruncă fosforescența pe fața lui, împrumutându-i contururi și umbre ciudate.

Liniștea s-a întins și în cabină, punctată de țcănitul ritmic al aparatelor de bord. Din când în când doar, podeaua saltă scârțâind ușor, și respirația liniștită a mecanicului crește terminându-se cu un oftat.

E târziu, și somnul pândește viclean.

Un zgomot înfundat, un scrâșnet scurt de frâne, și colosul de metal s-a oprit. E ultima oprire înainte de orașul luminat care se zărește vag în depărtare.

Expresul se apropie de capitală...

Într-unul dintre compartimente, Sergiu Turtureanu a tresărit

A adormit? Încercă să pătrundă dincolo de negura deasă care s-a așternut afară și, nereușind, își sprijini coatele pe măsuta incomodă și privește în jur. Lumina unicului bec lipit de plafonul cabinei aruncă pete albastre și negre care, mânate de legănatul capricios al trenului, sar jucăușe pe fețele celor ce-au adormit.

E liniște și cald. Poate puțin prea cald.

Sergiu își desface brațele și încearcă să-și destindă mușchii. Sunt câteva ore de când, imobilizat pe canapeaua comodă, s-a lăsat pradă unei amorțeli ușoare care l-a cuprins încet, furișându-se pe nesimțite de-a lungul picioarelor și brațelor. De un timp încoace se simte ușor ca și cum ar pluti, iar simțurile-i ațipesc.

S-a ridicat greoi și a amețit puțin. Din cauza furnicăturilor care i-au cuprins tălpile, se împiedică în timp ce încearcă să iasă pe culoar.

O dată ajuns, apasă brațul nichelat al ferestrei; geamul se lasă ușor, fără zgomot, și răcoarea nopții pătrunde violent, îmbrățișând dureros fruntea și ochii lui Sergiu.

E complet treaz și gândurile-i aleargă ca și în urmă cu câteva

clipe, când somnul îl amețise puțin, ca și acum câteva ore când s-a suit, în grabă, în compartiment cu aceleași gânduri vii și-nvolburate, izbindu-se năvalnic între tâmpile.

Închide pentru o clipă ochii, și în spatele pleoapelor imaginile se succed vertiginos. Să se fi înșelat oare? Se poate? Se poate, de ce să nu se poată? Și Ptolemeu se înșelase când socotise că pământul e centrul universului.

Sergiu zâmbi pentru sine. Își scoase pachetul de țigări pe care-l ținea ca de obicei, boțit, într-unul din buzunarele hainei și-și alese o țigară. Se sili să facă acest lucru cu atenție, cu migală chiar, pentru ca astfel să-și poată abate gândurile.

Nu reuși. Cu o persistență obositoare, gândurile-i reveneau și se fixau pe aceeași imagine obsesivă.

Și trenul ăsta care merge atât de încet. „Parcă se târăște”, gândi Sergiu, vrând să contrazică mintal evidența pomilor care treceau fulgerător prin fața geamurilor. „De-ar ajunge mai repede... mai repede... să pună capăt nesiguranței...”

Închise geamul și, clătinându-se, se îndreptă spre vagoanele din urmă. Liniștea cuprinsese trenul, și culoarele erau pustii. Păstrându-și cu greu echilibrul, Sergiu trecu și de ultimul compartiment și-și turti nasul de geamul ușii care închidea șirul vagoanelor. Deschise larg amândouă canaturile și, sprijinindu-se cu brațele ridicate de marginea ușii, privi afară.

Șinele se desfășurau ca niște panglici albastre, șerpuite, din ce în ce mai înguste, din ce în ce mai subțiri și mai apropiate. Colo departe, unde păreau că se întâlnesc, nu se putea zări decât un punct care strălucea în bătaia lunii.

Sergiu ridică capul și privi cu teamă cerul. Se feri puțin și zâmbi rușinat.

„Mă minți sau nu?. Sfertul de lună agățat sus de tot rămase însă nemișcat și fără răspuns.

„Are să plouă mâine”, se pomeni zicând cu voce tare Sergiu. Puțin speriat se întoarse. Nu era nimeni. Platforma era goală și culoarul la fel.

„Ce copilărie!”, gândi Sergiu. Doar el singur coordonase cu câteva ore înainte toate datele primite telefonic și stabilise amănunțit vremea probabilă. „Vreme frumoasă, cald și nici urmă de ploaie”, ar fi putut răstălmăci comunicatul redactat.

— Claudiu Ptolemeu. astronom grec. născut în Egipt. În al doilea secol al erei noastre. Teoria sa conform căreia» pământul este fix, iar celelalte planete se învârtesc în jurul său a fost în mod strălucit răsturnată, pe baze științifice, de astronomul polonez Nicolaus Copernic. A «esta a demonstrat dubla mișcare de rotație a planetelor: aceea în jurul unui ax propriu și aceea în jurul soarelui.

Și totuși, Sergiu exclamase „Mâine are să plouă”, exact ca mătușa Dina, care îl învățase în urmă cu douăzeci de ani acest lucru.

— Vezi tu, Sergiule, cum stau colțurile sfertului de lună? Dacă ai agăța o găleată plină cu apă de colțul de jos, cum ar sta ea? Liniștit și nu s-ar vărsa. Nu-i așa?

— Așa! confirmase atent copilul de atunci, pentru care cerul și misterele sale începuseră să constituie un nebănuit punct de atracție.

— Ei bine! continuă mătușa Dina pregătindu-și savant surpriza, dacă luna ar fi cu colțul de jos dat mai înapoi... înțelegi puiule? se interesă ea din nou.

— Înțeleg tan Dina... doar nu sunt copil! repetă el, însușindu-și cuvinte auzite cândva.

— Ei... dacă am atârna o găleată de colțul de jos... ei, bine... găleata s-ar vărsa... și a doua zi deci... va ploua! sfârși ea satisfăcută.

Scena aceasta îi reveni în minte lui Sergiu la fel de clară ca acum douăzeci de ani... Tan Dina” nu mai era de mult. Sergiu devenise conducătorul unei mari stațiuni de meteorologie și astrofizică experimentală, „om așezat”, cum îi plăcea singur să-și spună, și totuși privise luna și colțul de jos puțin aplecat.

„Ba n-are să plouă”, întări el de astă dată iar cu voce tare. Și amenință zâmbind felia galbenă, care urmărea impasibilă cele ce se petreceau în noapte.

...” Dacă nu m-am înșelat și... și mai ales dacă am s-o pot dovedi... – își continuă cu voce tare Sergiu un gând, început ceva mai

târziu – da... dacă e adevărat!... Phii, ce poveste!... Ce poveste!” termină el.

Era de altfel și timpul.

Rețeaua de linii care se lărgise între timp, luminile policolare și zgomotul atât de familiar al marilor gări anunța că expresul de vest intrase în Bucureștiul pe care-l învăluiau zorile.

Capitolul II

PLOAIA DE STELE

Nardina își prinse brațele sub cap și continuă să privească bolta înstelată.

„Oare unde o fi Sergiu acum? O fi ajuns? Nu, nu se poate”.

Nardina zâmbi pentru sine.

Intrase gâfâind pe peron cu câteva minute înainte de plecarea trenului. Aducea frumos împachetate periuța și pasta de dinți, pe care Sergiu, ca de obicei, le uitase.

Îl vede și acum pe Sergiu suit pe scara vagonului care pornise încet. părea îngândurat și absent. După ce își sărută distrat sora pe frunte, își înfundă pachetul într-un buzunar și urcă treptele. Îl mai zărise o clipă la geam și apoi totul dispăruse în beznă.

De fapt, Nardina nu era sora lui. Și, de altfel, Nardina nu fusese întotdeauna Nardina.

Când, în urmă cu atâția ani, fetița intrase în casă, adusă de mână de mama lui Sergiu, acesta o privi curios și îngăduitor. Ea îi înfruntă curajos privirea, deși inima ei mică bătea să se spargă pentru că uriașul acesta în uniformă – Sergiu intrase de câțiva ani în liceu – o cam speriase.

Satisfăcut de examenul rapid pe care fetița – viitorul lui tovarăș de joacă – îl suportase cu îndrăzneală, Sergiu o luă de mână, și întrebările începură să curgă:

— Cum te cheamă?

— Leonarda.

— Pe mine Sergiu Turtureanu. Așa trebuie să spui. Care e numele tău?

— Leonarda, ripostă cu încăpățănare micuța...

— Leonarda... pufni disprețuitor Sergiu, tu n-ai tată, n-ai mamă, pe ei cum îi cheamă?

Ochii cenușii ai fetei se tulburară, și colțurile frumos arcuite ale buzelor începură să tremure dureros.

— Sergiule! îl dojeni mama lui.

— Iartă-mă, mamă... n-am știut.

Cu mult mai târziu, Sergiu află că părinții Leonardei, rude îndepărtate, muriseră, lăsând singură această fetiță, care urma să devină Nardina de acum. Ca s-o împace, Sergiu o luă ocrotitor pe după umeri și o întrebă din nou:

— Leonarda, spui?

— Da... răspunse fata cu jumătate de glas.

— Nu-mi place. Leonarda... gândi cu voce tare Sergiu... Leonardina... Nardina... hm, da. Am să-ți spun Nardina. Așa are să te cheme... Nardina, termină Sergiu fără drept de apel, îți place?

— Da, îmi place... mult, consimți fetița.

Și așa începuse prietenia aceasta, care dura și azi, purtând pecetea dominației lui Sergiu, pe care fetița o suportase cu admirație la început, cu admirație și obișnuință mai târziu.

Iar azi, când îl petrecuse la gară, își dăduse seama – revelația venise pe neașteptate – că jocul se transformase.

Îl iubea.

Nardina se ridică și se sprijini în coate. Noaptea era frumoasă și de pe căpița de iarbă cosită, cerul înstelat i se părea atât de aproape.

Sergiu o învățase să citească rândurile nescrise ale astrilor și să iubească lumea lumânărelelor care ardeau sus de tot. Tot el o învățase să deosebească ursa mică – cu cele cinci stele așezate alături – de ursa mare.

— De ce îi spune ursa mare? întrebuse Nardina. Seamănă cu un urs?

Mai târziu, Nardina învățase să deslușească singură» carul mare” și «șarpele* și mai ales „fata cu cobilița”, care-i plăcea în mod deosebit.

Într-una dintre serile în care cei doi copii cutreierau neștiuți de

nimeni pe căile galaxiei noastre, deodată albastrul marin al cerului deveni ecranul unei măiestre țesături luminoase.

Și, sub ochii măriți ai Nardinei, stelele începură să alunece spre pământ, zeci, sute și mii de stele mici și galbene, argintii, albastre, să cadă, să se întretaie și să se abată peste dânsii. O ploaie de stele. O ploaie de stele minunate pe firmamentul întunecat al unei nopți de august.

— Plouă cu stele! șopti mirată Nardina, după ce fenomenul încetase.

— Cu stele! o iraită zâmbind Sergiu. Nu cu stele, prostuțo. Ceea ce vezi tu nu sunt stele.

— Nuuu?! făcu ochi mari fata.

— Desigur. Tu îți amintești că ți-am vorbit cândva de meteori și meteoriți. „Stelele căzătoare” sunt de fapt niște corpi meteorici care intră cu o viteză mare în atmosfera pământului. Se freacă de aer și se aprind. Iată... stelele tale!

— Și unde ajung? întrebă fata urmărind cu atenție cerul în așteptarea altor stele căzătoare.

— Se distrug în aer, unde vrei să ajungă? Din cauza căldurii se prefac în gaze și praf... din care, de altfel, sau și format...

Trecuseră mulți ani de atunci.

Acum Nardina se înălțase de-i ajungea în dreptul umerilor lui Sergiu. Și aceasta nu era ușor, pentru că dânsul nu se putea număra printre oamenii mici de statură.» Nici printre cei mijlocii – se gândi Nardina. Dar cum atunci? E înalt? Nu, nu e înalt... Dar nici mijlociu nu e. Sergiu e... Sergiu”.

În ultimii ani, în care Sergiu își făcuse facultatea și dăduse rar pe-acasă, toate transformările orașului de provincie, în care viața decurgea până acum molcom, o cam dezorientaseră. Totul se schimbase; se călătorea cu sute de kilometri pe oră și se vorbea de mii. Atomul își dezvăluise multe din tainele sale minunate; anul 2000 bătea la ușă.

Dispăruseră zeci de boli care îi înspăimântaseră copilăria; casa de acum în care locuiau fusese clădită în câteva ore – totul, totul era

nou și se înnoia din zi în zi.

Sergiu fusese numit conducătorul unui centru modern de meteorologie și astrofizică recent construit în acest oraș.

În ultimii patru ani, de când își luase în primire laboratorul, el își împărțise viața între stațiune, casă și pasiunea lui.

Căci ceea ce în copilărie și mai târziu, în cursul liceului, fusese pentru Sergiu o curiozitate sau o atracție oarecare, pe măsura anilor se transformase într-o ciudată pasiune de astronom. Sergiu Turtureanu devenise un îndârjit cercetător al cerului, un astronom amator pasionat.

În nopțile de vară, când harta cerului este atât de variată și atotcuprinzătoare, Sergiu, de cele mai multe ori împreună cu Nardina, acum devenită o codană sprintară, elevă a școlii medii de cultură fizică, făcea călătorii lungi și neuitate în lumea enigmatică a stelelor. Sergiu se avântase cu pasiune în noianul luminițelor care pâlpâiau mereu pe același loc. Învățase să distingă și să localizeze exact pe harta cerului sute de stele din galaxia noastră.

Dar cât de puțin i se păreau aceste câteva sute! Ca niște picături de apă într-un ocean; câteva sute față de o sută cincizeci de miliarde...

Învățase să povestească atât de frumos, încât Nardina îl asculta întotdeauna vrăjită.

De multe ori se cam încurca în termenii pe care el îi mânua cu atâta dibăcie și, rușinată, se prefăcea că înțelege, pentru ca a doua zi să umble pe furiș într-unul dintre manualele lui.

De la Sergiu aflate că numai după descoperirea analizei spectrale se putuseră determina temperatura stelelor, dimensiunile lor și rămase mută de uimire când aflate într-o zi că soarele este și el o stea. O stea de mărime... mijlocie.

— Dormi?! Ha, ha! Scoală leneșo, e târziu, o trezea din somn uneori în după-amiezile lungi de iarnă.

— Lasă-mă să dorm... mi-e somn, Sergiule, se ruga de el Nardina.

— Dormi? Crezi doar că dormi. De fapt, tu alergi cu o viteză uriașă. Un om care doarme înaintea prin galaxie, împreună cu

întregul nostru sistem solar, cu o viteză de douăzeci de kilometri pe secundă, termina sentențios dânsul.

Nicăieri și niciodată în lume nu a existat și nu poate exista materie fără mișcare, spunea Sergiu vorbind pe nas și cu un deget savant ridicat în aer, aidoma profesorului Mironescu, celebrul astrofizician, pe care-l ascultase la nenumărate cursuri și conferințe.

— Corpurile cerești se mișcă și ele. Și nu numai că se mișcă, dar se și transformă, continua Sergiu în fața Nardinei, care de obicei se cuibărea pe canapea cu picioarele strânse sub dânsa.

Îl asculta atentă și amuzată în același timp, pentru că acesta se pricepea atât de bine să pigmenteze anecdotic toate datele uneori aride care-i plăceau atât de mult.

— Da, se transformă, și degeaba ridici dumneata, o sportivă ignorantă, sprânceana dreaptă a mirare, pentru că steaua pe care o vezi azi e de fapt imaginea „respectivei”, dar de acum câteva mii de ani. Pentru că, să ne-nțelegem”. până la Vega sunt atâția și atâția ani-lumină și deoarece lumina aleargă cu... cu... ei?

— Trei sute de mii de kilometri pe secundă! răspunse prompt Nardina.

— Și... ce e un an-lumină? continua interogatoriul. profesorului.

— Anul-îumină este distanța pe care razele luminoase o străbat într-un an, răspunse pe nerăsuflăte fata. El este egal cu nouă virgulă cinci mii de miliarde de kilometri, și această distanță...

— Ho, ho! Stai... că m-ai amețit...

— ...este de șaizeci și trei de mii de ori mai mare decât distanța de la pământ la soare, termină Nardina.

Acum, în timp ce privea pătrarul de lună și se gândea la Sergiu, toate păreau de parcă s-ar fi întâmplat ieri.

Era de mult profesoară și antrenoarea câtorva cluburi din oraș. Se înălțase, viața în aer liber și exercițiul zilnic îi modelaseră corpul, ale cărui linii armonioase produceau admirația celor care o întâlneau. Cu părul negru tuns scurt, cu câteva buclerăzlețe care alunecau pe obrazul palid, cu o umbră de puf sub nări, Nardina părea un băiat.

Dacă n-ar fi fost grația mișcărilor și ochii, ochii de un cenușiu

deschis bătând în albastru, adânci și mari, mărginiți de sprâncene groase arcuite, fața ei putea fi ușor asemănată cu aceea a unui tânăr. A unui tânăr de o frumusețe puțin cam ciudată...

Când mergeau uneori împreună pe stradă, ea și Sergiu alături de dânsa, înalt, brun și zvelt ca ea, păreau» o pereche potrivită”, cum se spunea, de altfel, în șoaptă, în urma lor. Dar Sergiu nu prea observa nimic din toate acestea. Zilele trecute doar, câteva cuvinte de ale Nardinei îl zdruncinaseră puțin. Ca de obicei, Sergiu se „îngrozise” în timp ce încercase să-i explice Nardinei modalitatea cu ajutorul căreia radioastronomia izbutise să culeagă date noi în legătură cu originea și evoluția corpurilor cerești. Nardina uitase tot ce învățase.

— Nardina. Nu știi până unde se întinde atmosfera? Partea ei superioară... ei? Hai spune! Partea cea mai de sus... sus, sus de tot?

— Unde mi-ar îngheța nasul?

— Da, năsucul tău cărn... ei?

— Păi... patru... nu, nu, stai... cinci sute de kilometri?

— Prostii” Spui prostii cât ține de mari, pufni supărat Sergiu.

— De ce? E mai mult? Mult mai mult? continuă ea ridicând comic arcurile sprâncenelor. Hai, nu fii supărat Sergiule, învață-mă tu dacă nu știi...

— Stratul cel mai superior... începui Sergiu cu ton didactic, în timp ce se plimba cu mâinile la spate de-a lungul și de-a latul camerei.

— „... Cel mai superior”, îl îngână ea, aruncându-și cu ostentație mâinile la spate și mergând după Sergiu cu pași largi.

— Ei na! Stratul cel mai de sus, dacă vrei, este exosfera și e dincolo de o mie de kilometri. Auzi tu, gâsculițo...

— Sergiule! Să știi că mă supăr...

— Nu, nu! sări speriat Sergiu, am glumit. Uite, să ne așezăm aici pe sofa și să mă ascuți ca un școlar silitor. Mai mare rușinea. La nouăsprezece ani...

— Optsprezece și nouă luni... ripostă țâfnoasă ea.

— Bine. Lasă...

După ce se așezară alături pe sofaua largă, rămășiță a mobilei vechi, care în ritmul tuturor schimbărilor recente se transformase

complet, Sergiu continuă:

— Primul strat e troposfera și se întinde până la 11 kilometri. Al doilea stratosfera.

— Al treilea chemosfera, al patrulea ionosfera de la optzeci de kilometri la patru sute, al cincilea mezosfera și așa mai departe... spuse pe nerăsuflăte Nardina. Gata. Acum ești mulțumit?

Sergiu rămase o clipă buimac. O privi cu curiozitate, apoi întinse mâna timid să o tragă de urechi.

— Dar bine, sfârleazo, dacă le știi pe toate, de ce mă chinui de jumătate de ceas?...

Fata tăcu. Își acoperi lacrimile care-i împânziseră ochii închizând încet pleoapele, își aplecă ușor capul și apăsă pe umeri mâna care se strecurase, pentru pedeapsă, spre urechea fierbinte. Într-un târziu – trecuseră o clipă, o oră, o zi? – îndrăzni să șoptească cu glasul întretăiat:

— Dar... tu... nu mă chinui?

Sergiu își retrase încet mâna, surprins de tonul și schimbarea care se produsese în prietena lui de joacă. Își dăduse seama că în fața lui nu mai stătea Nardina, fetița mică cu ochi de peruzea și năsucul cârn, cu obraji de porțelan, pe care plouaseră pistriui de culoarea caiselor în pârg, nu mai era prietena jocurilor de copil... în fața lui era o femeie și el o jignise...

— ...Iartă-mă, dacă... fără să vreau... reuși să îngâne dânsul.

— Prostule! N-ai înțeles nimic... beee! îi ripostă fata, care între timp își revenise.

Fugind spre ușă, redeveni zburdalnica Nardina, îi scoase limba și-l muștră încă o dată:

— Beee! Prostă-na-cu-le! Te-am păcălit!... Și în clipa în care Sergiu se avântă să o prindă în brațe, Nardina, trântindu-i ușa la câțiva centimetri de obraz, fugi pe scări, izbucnind într-un hohot de râs cristalin.

Ieri, târziu în noapte, Sergiu venise agitat acasă. Își luase în grabă câteva lucruri, două, trei cărți și plecase spre gară să prindă expresul care, trecând prin orașelul lor, se îndrepta spre capitală. Nu le

destăinuise nimic din frământarea lui.

Nardina era singură acum și scruta cerul. Deodată tresări, speriată. Se luase cu gândurile și întârziase.

Era noapte, și zgomotele orașului dispăruseră. Se ridică în picioare, își întinse brațele ca să și le dezmoștească și porni spre casă grăbită... Mama o fi așteptând îngrijorată”, gândi ea grăbind din ce în ce pasul. Nardina se pomeni alergând pe străzile pustii.

Colțul de lună o urmărea zâmbind parcă; aceeași lună pe care la atâția kilometri Sergiu o amenința.

Capitolul IV

O DISCUȚIE ÎNTRE PRIETENI

Sergiu sări din mers de pe scara vagonului care intra în gara centrală a Bucureștiului. De îndată mulțimea care aștepta pe platformele persoanelor de sus îl prinse în mijlocul ei. Își făcu loc cu greu, trecu în fugă pe lângă serviciul de bagaje și, asurzit de vocile care se strigau, se chemau una pe alta și se amestecau cu sunetul claxoanelor, sonerilor și glasurilor răgușite ale megafoanelor, coborî în grabă, două câte două, scările rulante care duceau spre ieșirea principală.

Un amestec de neastâmpăr febril împletit cu dorința de a scăpa o dată de nesiguranța în care se zbătea, întovărășită poate și de prietenia ce o simțea pentru soții Șerban, la care avea să rămână câteva zile, toate la un loc formau impulsul acestei grabe neobișnuite.

Soții Șerban erau prieteni vechi, aproape singurii pe care Sergiu îi socotea ca atare. Doctorul Șerban îi fusese coleg de școală primară și apoi de liceu. Mai târziu drumurile lor se despărțiseră: Șerban, fiu de doctor și atras de meseria tatălui său,» unica știință”, cum îi plăcea acestuia să spună glumind, se înscriesese la această facultate. Sergiu – la alta. Jucu Șerban se căsătorise între timp, totuși prietenia dintre „cei doi se închegase, iar legăturile firești care iau naștere între două caractere asemănătoare, în cazul lor, fuseseră întărite și prin faptul că cei doi prieteni se completeau reciproc.

Un singur motiv de ceartă hazlie exista uneori: pasiunea lui Sergiu pentru astronomie, pe de o parte, și platoșa de ironie cu care se

înconjura întotdeauna Șerban când cei doi abordau acest subiect. Și ocaziile nu erau rare...

De câțiva ani însă, odată cu numirea lui Sergiu la stațiunea model de cercetări meteorologice, cei doi se vedeau mai rar. Acum Sergiu fremăta de nerăbdare și se bucura dinainte de plăcerea ce avea să le facă.

„Desigur – gândi Sergiu – că Jucu își piaptână în momentul acesta foarte atent cele câteva șuvițe de păr care-i acoperă incomplet chelia precocă. Își așază apoi cu precauție ochelarii cu rama de baga neagră pe nasul ascuțit, își dă ușor cu degetele pe mustața subțire și e gata”. Mustața aceasta, care era mai mult o umbră de cărbune, rărită pe ici pe colo și așezată ușor într-o parte, caraghios, constituia calul de bătaie și prilej de revanșă pe care-l specula cu cruzime Sergiu.

Coborî din mașină, și în câteva clipe ascensorul îl depuse la cel de-al zecelea etaj al blocului unde-și aveau apartamentul prietenii săi. La cele două sunete pe care le scoase soneria, răspunseră niște pași mărunți, iar ușa se deschise larg.

— Sergiule! exclamă Cela, soția lui Șerban, surprinsă. Ce bucurie! Jucule, se adresează ea soțului său, care rămăsese în urmă, a venit Sergiu.

— Dar bine, măi băiete! Începu Șerban, te-ai înfundat rău de tot în capătul ăla de provincie. Credeam că nu mai trăiești.

— Provincia, cum îi spuneți voi, nu mai este astăzi. capăt”. Suntem în pas cu modernizarea și în general cu civilizația la fel cu voi...

— Bine, bine, asta o știu. Glumesc și eu așa. Totuși, de ce pauza asta lungă? Se pare că n-ai mai fost de prin mai sau iunie, nu, Cela? Își întrebă el soția, ocupată în acel moment cu turnarea cafelei. Se așezară cu toții la masă.

— Da, de prin mai, răspunse aceasta în timp ce-i întindea ceașca de porțelan lui Sergiu. Într-adevăr n-a mai fost de mult pe la noi. De ce, s-a întâmplat ceva? Sau te simți atât de bine acolo încât ai uitat de noi și de capitală?

— Nu, nu, protestă Sergiu. Am fost foarte ocupat cu serviciul meu și mai ales cu o serie de cercetări care mi-au luat mult timp.

— De meteorologie sau... astronomie? atacă Șerban zâmbind șiret.

— Ei da. De astronomie... mărturisesc! răspunse râzând Sergiu în timp ce ridică mâinile în semn că se predă.

— Dar ai tăi ce mai fal? Ce se aude prin orașul vostru? Parcul mai trăiește? Tot așa frumos, cu pajiștea lui... Mi-l amintesc perfect.

— Toate cum le știi. Mama doar puțin îmbătrânită și obosită. În rest...

— În rest? în rest, ștrengarule, continuă Cela, Nardina ce face? Tot te mai iubește?

— Mă... se opri Sergiu uimit. Îi revenea în minte scena de acum două zile și continuă cu o ușoară stângăcie în glas... Da, mă mai iubește!

— Ei, atunci toate-s bune!

— Și altceva ce mai e nou? continuă Șerban. Nu cumva ai descoperit o planetă?

Sergiu tresări. Mâna în care ținea felia de pâine începu să-i tremure ușor și privirea-i fugi de la unul la altul întrebător. Se stăpâni însă și, afectând un ton obișnuit, răspunse:

— Ei, nu chiar așa. Dar ție nu ți-ar strica dacă le-ai cunoaște măcar pe cele existente.

— Eu? pufni Șerban pe nas. De minimis non cura! praetor... am eu ale mele. Știință, băiete, nu poezie!

— Poezie? Asta o credeți voi, ignoranții în acest domeniu. Nu e poezie, oameni buni, urmă el adresându-se celor doi soți. Sunt lucruri minunate și e o știință în care mintea omenească lucrează cu o serie de date cum nu se poate mai precise.

— Date astronomice...

— Jucule! Sergiu are dreptate, interveni Cela. Și-i dau dreptate pentru că într-adevăr sunt lucruri care te uimesc.

— Leverrier, interveni Sergiu, a putut din biroul lui să spună că într-un anumit punct, distanță de noi, trebuie să se afle o planetă care e așa și așa. Numai de la masa de lucru, Jucule, îți dai seama? Și peste o zi, alt astronom cercetează cerul, și Neptun e într-adevăr acolo, exact

pe locul indicat. Aștepta, cred, numai să fie descoperit...

— Ba pardon! Dacă-i vorba de așa ceva, să-ți dau eu un exemplu de știință...

— Jucule, nu fii catâr... Sergiu vrea numai să arate că în astronomie datele științifice au un caracter mai grandios, în fine, după mine, mai misterios... Nu-i așa, Sergiule?

— Da. Dar nu numai aceasta contează. Mie-mi place. O fi poate o ciudățenie de-a mea... Dar să lăsăm. Să bem cafeaua că mă grăbesc. Vreau să-l mai prind pe Mironescu la curs.

— Care Mironescu? Vlad Mironescu, decanul de la astrofizică? Tot un astronom și el...

— Exact. Și totuși trebuie să discut cu el. Pentru asta am venit...

Șerban se ridică de la masă și, luându-l pe după umăr pe Sergiu, ieșiră amândoi din sufragerie.

— O clipă numai, și sunt gata... Cela, grăbește-te și tu. Te conduc...

Între timp Sergiu răsfoi câteva cărți noi aflate în biroul lui Șerban și trecu în revistă tablourile care, acoperind pereții, mărturiseau pasiunea de colecționar a gazdei. Privirea îi fu atrasă de o pânză de dimensiuni neobișnuite reprezentând o variantă a Sfinxului în bătaia lunii și un cer plin de stele.

— De când ai Merson-ul ăsta?

— Odihna în Egipt? Întrebă Șerban în timp ce intră zâmbind în cameră. Din păcate nu e decât o copie, ce-i drept, însă, foarte reușită. Mi l-a dăruit un coleg. Dar ce are?

— Cerul și aranjamentul ăsta artificial al stelelor... E o mistificare dibace...

— Deh! Privită așa prin telescopul tău... ecuatorial! Dar ca pictură e reușită. Cela, gata?

— Într-o clipă.

Și peste câteva minute, cei trei prieteni coborau la braț, fiecare cu gândul îndreptat spre alte meleaguri.

Capitolul V

O EXPLOZIE...

Sergiu fusese unul dintre elevii cei mai buni ai profesorului Vlad Mironescu. Cei câțiva ani în care se văzuseră aproape zi de zi, în care lucraseră împreună și în care învățaseră să se cunoască unul pe altul întârșiseră într-un mod neașteptat prietenia dintre cei doi.

În ciuda diferenței de vârstă și a felului de a fi – Sergiu un entuziast incorigibil, o fire deschisă, exuberantă, veselă, iar Mironescu închis în sine și rece –, cei doi izbutiseră să găsească acele fire tainice care pot duce spre o prietenie și o înțelegere perfectă.

În afară de aceasta, Mironescu era pentru Sergiu un exemplu deosebit, admirabil. Iar profesorul păstra, la rândul lui, pentru Sergiu o afecțiune pe care ți-o inspiră mândria și satisfacția unei desăvârșiri la care ai participat în calitate de îndrumător principal. Căci, într-adevăr, formația științifică de care se bucura Turtureanu se datora în mare măsură lui Mironescu.

Sergiu îl vizita din când în când, mai participa și acum, uneori, la cursurile lui și era primit întotdeauna cu brațele deschise.

După o convorbire mai lungă care-i prinsese noaptea târziu lângă telescop, Mironescu îi oferise lui Sergiu un post de colaborator apropiat. Această propunere o repetase ulterior și devenise un leit-motiv al tuturor întâlnirilor care aveau loc. Refuzul lui Sergiu îl indignase la început, dar apoi, înțelegând faptul că tânărul își iubea în egală măsură meseria obișnuită ca și această pasiune așa-zis „particulară”, profesorul renunțase.

Sergiu urca acum scările spre amfiteatrul în care la această oră Mironescu își ținea cursurile, sperând să poată sta de vorbă cu el asupra unor observații atât de ciudate încât izbutiseră să-l zdruncine și să-i producă această stare de frământare febrilă, care dura de două zile. Nu știa însă că odată cu această convorbire lucrurile se vor complica inexplicabil, constituind numai preludiul vârtejului de întâmplări extraordinare în care avea să fie zvârlit brutal, pe neașteptate, a doua zi.

Un îngrijitor de sală, bătrân cât institutul, păzea cu strășnicie ușa amfiteatrului, așa că Sergiu nu putu obține decât cu mult greu permisiunea de a întredeschide ușor canaturile grele ale ușii de stejar

masiv. Din sală glasul profesorului ajungea în cascade până la el și astfel Sergiu putu să audă:

„Absorbitor de umbre, culegător de stele

Ador a ta lumină, mă-nchin la al tău nume și simt că fără' de tine tot omul în orbire Lipsit ar fi de zile, lipsit de fericire...

Zâmbind, își aminti cu drag de cursurile deosebit de atractive ale profesorului și pe care acesta le pigmenta cu citate felurite, exemple și elemente anecdotice, care urmau să nască dragostea pentru aștri, care par reci și lipsiți de viață. De data aceasta, Vlad Mironescu abordase tema atât de viu dezbătută a originii vieții pe pământ și voia ca de la începutul cursului să imprime importanța astrului ceresc și indirect a fotosintezei, ca element inseparabil de noțiunea de viață. Alesese pentru aceasta cele câteva versuri pe care, în urmă cu atâția zeci de ani, un pământean le dedicase stelei uriașe care ne ține strânși alături de ea.

„Lumina a dat naștere vieții în univers întotdeauna și îi va da naștere. Sinteza asimetrică totală, care stă la baza cristalizării primare ce a avut loc acum trei miliarde de ani după unii, cinci miliarde după alții, s-a făcut tot cu ajutorul luminii polarizate circular. Aici să ne oprim puțin...”

Îngrijitorul, care asculta împreună cu Sergiu, ridică în aer un deget prevenitor și, aplecându-și ușor urechea, șopti: „Lumea nu poate fi plăsmuită din nimic, materia este veșnică, ea nu poate fi creată și nici distrusă”. Într-adevăr, profesorul, ridicând vocea, rosti, întovărașit de aprobarea îngrijitorului, care clătina ușor din cap, obișnuita-i lrază introductivă. Apoi continuă:

„Există desigur și o legendă hindusă în care se povestește că la început existau numai zeii și o ființă uriașă, prima din lume, numită Purușa și care avea... o mie de picioare și de capete.

Ei bine, dragii mei, această Purușa a căzut pradă zeilor, iar din brațele ei au ieșit ostașii, din șoldurile ei țăranii, din picioare... pământul, din creier marea, iar soarele a luat naștere din ochi. Desigur că – termină fraza în hohotele de râs ale studenților – fiecare dintre voi este liber să aleagă explicația care i se pare mai plauzibilă și cine

dorește n-are decât să rămână la aceasta”.

În timp ce bătrânul îngrijitor râdea, Sergiu își aminti de o ușiță care de pe culoarul lateral dădea în primul rând de bănci. Furișându-se tiptil, ajunsese în dreptul ei. Avea noroc. Apăsând încet pe clanță, ușa se deschise și alunecă deoparte ușor, fără zgomot. Pătrunse în vârful picioarelor în sală și se așează cuminte pe o strapontină.

Profesorul avusese timp să-l observe și, zâmbind, îi făcu un semn amical. Sergiu roși de emoție și în același timp de plăcere simțind cum toate privirile studenților din acea parte a amfiteatrului se îndreptaseră o clipă asupra sa.

„Trebuie să știți însă că numai răcirea pământului a putut determina evoluția materiei, pentru că atomii care la căldură se află disociați în nuclee și electroni, la o temperatură de zero absolut * – se structurează. Nucleii se înconjoară cu electronii lor, apar moleculele, acestea se unesc și dau naștere materiei cristalizate”.

Profesorul se opri o clipă. Îmbrățișă într-o privire circulară întreaga sală, în care liniștea cuprinsese auditoriul.

„... Am asistat astfel la jocul combinat al atmosferei și al luminii, în cadrul hidrosferei și, prin aceasta, la evoluția chimiei carbonului. Așa s-a ajuns – sublinie el ultimele cuvinte – la crearea ființelor vii. Ei bine, astrobotanica și astrobiologia, disciplinele care stau la baza ipotezelor mele m-au ajutat să susțin cu tărie că procesul de creare a vieții – despre care vă vorbeam mai înainte – n-a avut loc numai pe pământ. În condiții similare – continuă Mironescu ... ăa, da... în condiții similare... – sublinie el cu severitate cuvintele ca și cum încerca prin aceasta să pună capăt rumorii care se stârnise în sală odată cu această afirmație – sau foarte apropiate...”

Sergiu deveni mai atent. Cunoștea perfect încercările de comunicare interastrală pe care le făcea profesorul și acum asista pentru prima oară la argumentarea noilor ipoteze ale lui Mironescu. Acesta continua să vorbească, și fiecare frază răsturna implacabil o altă concepție sau observație care până mai ieri făcea parte din arsenalul astrofizicienilor.

— Zero absolut (-2730). La o temperatură apropiată de zero

absolut, aerul devine solid, iar heliul se lichefiază, materia capătă proprietăți deosebite, rezistența electrică dispare aproape. Studii deosebit de interesante asupra acestor proprietăți deosebite au fost făcute de academicianul sovietic Kapița.

Planeta Marte și asteroizii apropiați ne oferă un tablou limpede de succesiune a anotimpurilor, de topire a zăpezilor, de umezire a solului. Și aparatele noastre nu ne înșală... Există viață organică. Acesta este un adevăr pe care stadiul actual al cunoștințelor noastre îl susține cu o tărie de nezduncinat. Și, prin urmare, dacă există o temperatură care poate topi zăpezile pe Marte – deci peste zero grade –, dacă pe Criterion există acele pete verzi intense, care denotă o vegetație abundentă, într-un cuvânt toate observațiile noastre dovedesc cu prisosință că pe aceste planete există desigur și viața sub forma ei organizată, superioară, există ființe gânditoare, asemănătoare omului. O cred cu tărie, iar acest lucru, fără îndoială, va fi cândva dovedit.

În timp ce aplauzele izbucniră din toate colțurile sălii, marcând entuziasmul ascultătorilor și totodată sfârșitul cursului, profesorul Mironescu, înconjurat de grupul de asistenți, se îndreptă spre ușa laboratorului său. Îl întâmpină cu multă căldură pe Sergiu, care, ieșind în fața șirului de bănci, îl salutase cu respect.

— Ce mai faci, Turturene? Mai trăiești?

— După cum vedeți, tovarășe profesor.

— Ei, te-ai răzgândit? Începu Mironescu cu obișnuita sa formulă.

Vii asistent la mine?

Sergiu zâmbi:

— Încă nu, tovarășe profesor. Stațiunea mai are nevoie de mine și nici eu nu știu încă atât cât ar trebui pentru ca să lucrez alături de dumneavoastră...

— Ei, ei... Lasă... Uitați-vă la el, se adresează către asistenții săi care-l cunoșteau bine pe Turtureanu, dacă nu l-aș cunoaște prea bine, aș zice că e statuia vie a modestiei... Dar ce vânt te aduce pe la noi? Ți s-a făcut dor de stele sau poate, spuse jumătate în glumă, jumătate în serios profesorul, de mine?...

— Și una, și alta. Dar de fapt vin pentru o chestiune mult mai

importantă. Excepțional de importantă...

Mironescu, care observase fața schimbată a lui Sergiu și seriozitatea deosebită cu care acesta pronunțase ultimele cuvinte, se grăbi, luându-l de braț, să-l tragă deoparte și să-l întrebe confidențial:

— Ai greutăți, Turturene? Cu mine poți vorbi deschis. Ai nevoie să te ajut? Te rog să fii sincer pe deplin. Despre ce e vorba?

— Tovarășe profesor, eu vă mulțumesc pentru intenția dumneavoastră și grija, pot spune, părintească cu care m-ați înconjurat întotdeauna. Dar nu... este vorba de cu totul altceva... Vreau să vă cer sfatul... în fine, să vă expun... competența dumneavoastră... se bâlbâi Sergiu.

— Ei bine, hai atunci de aici, și după ce-și luă rămas bun de la asistenții care așteptau respectuoși și la o oarecare distanță, mergem la mine în birou. Acolo e liniște și în timp ce am să mă îmbrac îmi povestești tot ce vrei tu. Să mergem...

În biroul profesorului, totul era vraiste. Cu toate acestea cărțile așternute peste tot locul, atlasurile în vrafuri, tablourile și hărțile erau aruncate prin diferite părți ale camerei într-o dezordine pe care ar fi putut-o numi totuși „ordonată”. Mironescu știa la nevoie să aleagă cu dibăcie din mijlocul unui teanc de reviste, hărți și însemnări exact ceea ce îi trebuia în momentul acela. Din această pricină, el nu pierdea niciodată ocazia să ironizeze pedanteria și ordinea exagerată a unor cercetători care-și mascau astfel – spunea el – îngustimea lor de caracter și lipsa de orizont.

După ce intrară în cameră, Mironescu apăsă butonul unui aparat cafeniu ce se afla pe biroul său și cu ajutorul căruia putea să intre în legătură imediată cu toate laboratoarele. Pe pătratul verzui al ecranului minuscul apărură de îndată secretara sa, care ascultă cu atenție dispozițiile date.

Apoi, în timp ce-și dezbracă halatul, pentru a-și pune haina de casă atât de cunoscută lui Sergiu, îi arată acestuia un fotoliu larg și comod din fața biroului, la care se așază dânsul. Se întinse puțin pe spate, lungindu-și picioarele sub masa de lucru, și începu atent să-și înfunde pipa cu tutun englezesc.

— Te ascult și te rog să mă crezi că sunt numai ochi și urechi...

Sergiu înghiți în sec de câteva ori. Cu ce să înceapă? Să-i povestească totul? Da, desigur. Dar frământările sale, nesiguranța, toate speculațiile și calculele făcute, noaptea nedormită, toate acestea se pot oare descrie într-o clipă? Gândurile sunt doar atât de impalpabile și cuvintele atât de goale, lipsite uneori de expresivitate și mai ales tocmai atunci când ești nevoit să transpui în cuvinte cele ce te frământă!

Se hotărî totuși, și cu glasul întretăiat de emoție, aproape găuit, rosti rar și se miră singur cum vocea-i devenise atât de clară:

— Am filmat explozia unei planete!

Profesorul opri o clipă mișcarea mâinii care înfunda tutunul în gura căscată a pipei și, îndreptându-și spre Sergiu fața, pe care o expresie de neobișnuită încordare luase locul liniștei de mai adineauri, îl întrebă aproape șoptit:

— Cum?

— Am filmat explozia unei planete. A unui planetoid, mai bine zis...

Capitolul VI

CINCI MII DE IMAGINI PE SECUNDĂ!

În liniștea care se lăsase în cameră se auzea doar tic-tacul ceasului de pe biroul la care, așezați unul în fața altuia, stăteau profesorul Mironescu și Sergiu Turtureanu.

Dacă în acel moment planetanul care era cocoțat pe una din etajerele ce se sprijineau de perete ar fi prins viață, iar planetele din nichel și ceară ar fi început să se învârtască în jurul lor și în jurul soarelui, pe care un artist îl sculptase dintr-un material plastic galben cu irizații aurii, poate că dacă s-ar fi întâmplat toate acestea, amândoi ar fi fost mai puțin uimiți.

După ce cuvintele fuseseră lăsate să cadă în liniștea grea, Sergiu însuși se sperie oarecum de cele spuse.

După câteva clipe, în cursul cărora Mironescu respiră de două ori adânc și rar, liniștea se risipi, și întrebările începură să curgă anarhic, învâlmășite și răspunsurile căzură implacabil, demonstrative.

— Băiete, profesorul îi spunea pentru prima oară așa, îți dai seama ce spui?

— Tovarășe profesor, cred că acesta e adevărul... sau cel puțin, asta... e... ce-am văzut...

— Sigur? Sigur de tot?

— Din cauza asta am venit la dumneavoastră Mi-am dat seama la început că dacă voi destăinui altcuiva aceste lucruri, voi fi – și pe bună dreptate – luat drept un impostor, drept un exaltat, în fine drept un mistificator.

— Ai mai spus-o cuiva?

— Nimănui. Stau de o zi și mă frământ singur... și ieri...

— Stai... stai puțin, îl opri profesorul ridicând până la înălțimea umărului său palmele îndreptate înspre Sergiu. Să nu ne aprindem... suntem doar oameni de știință... ce naiba. Să recapitulăm... încet... încet... Poate te-ai înșelat... poate, știu eu... era o novă... Deh, dumneata...

— Tovarășe profesor... rosti Sergiu roșind.

— Iartă-mă, te rog... sincer, iartă-mă. Trebuie să recunosc totuși că m-ai zdruncinat serios, tinere, și eu eram să te jignesc. Îmi dau seama însă că dumneata... în fine, vreau să spun că am încredere în dumneata ca și în orice astronom de profesie și nu... ar fi să mint... dar mai mult chiar, dumneata ești mult mai bine pregătit ca să fi comis o eroare atât de grosolană. Și tocmai asta mă dezorientează. Dar să vedem. Să procedăm metodic. Expune clar, în ordine cronologică dacă se poate... cum s-a întâmplat... Ai ceva probe? în fine, tot ce știi. După aceasta o să judecăm împreună.

— Alaltăieri seara pe la orele zece, zece și jumătate, începuse Sergiu cu o voce egală, monotonă, după ce am telefonat meteorul obișnuit, am mai rămas o clipă în laboratorul meu. Apoi m-am suit în tu'm. De altfel, multe seri după plecarea dumneavoastră, eu am continuat să urmăresc pe ecranul telectronului cerul înstelat. Convertizorul funcționa de minune. Dar până ieri seara nu îndrăznisem, dat fiind consemnul dumneavoastră sever, să declanșez filmarea. De altfel, nici nu bănuiam valoarea excepțională a

perfecționării aduse.

Mi-am dat seama prea târziu. Când m-am gândit că pătrund într-un laborator care nu-mi aparține, desfăcusem deja, pe nesimțite, îmbrăcămintea argintie a telescopului electronic... Telectronul dumneavoastră... Caseta aceea albă... cu butoanele mici... colorate... gândul că apăsând pe unul din ele aş putea să filmez pe peliculă cine ştie ce fenomen ceresc ascuns, misterios. Ceva... ceva ce n-avea nimeni să vadă... nimeni pe tot globul... eram parcă beat de curiozitate... de ambiție... nu ştiu nici eu. Vă cer iertare, tovarăşe profesor, dar ne-aţi explicat atât de clar şi frumos tot mecanismul... îmi ziceam: „Acum, Sergiule... încearcă. Ce se poate întâmpla?... Nimeni nu te poate vedea... hai... ușor... e atât de simplu... o simplă apăsare pe butonul acesta şi apoi pe maneta din stânga”. Ezitam totuşi. Am privit câteva clipe cerul şi apoi gândul iar m-a ispitit:

— Cinci mii de imagini pe secundă I şopti răspicat Mironescu. De la un timp, acesta dădea semne de nerăbdare. Devenise nervos; gesturile sale obişnuite erau mai repezi. Tutunul din pipă i se stinsese de mult, şi el continua să tragă, şuielat, din ea. Bătea nerăbdător cu capătul creionului în sugativa biroului, care se rupsese în două-trei locuri.

La auzul celor spuse de Mironescu, Sergiu se înfioră. Profesorul nu glumea...

— Imposibil...! De necrezut... murmură Sergiu.

Uimit însă, văzu cum Mironescu, contrar obiceiului său, îl întrerupse din nou şi de astă dată repetă cu severitate:

— Cinci mii de imagini pe secundă! acesta este adevărul... dar... în fine... continuă... îţi voi explica mai târziu...

Sergiu începea să bănuiască ceva. Probabil că... Nu îndrăzni să întrebe însă şi continuă să povestească.

— Era o noapte senină, o noapte de august, în care, ca întotdeauna, se zăreau mii de aştari răspândiţi pe la locurile lor. N-am mai rezistat mult tentaţiei. Imaginile prinse în ecranul telectronului erau atât de vii încât am privit vrăjit câţva timp. Nu pot să-mi dau seama cât... Să fi fost minute? Să fi fost ore?... E atâta strălucire acolo...

La un moment dat, închipuirea mi-a jucat o farsă... mi s-a părut că eu singur și neștiut de nimeni călătoresc printre aștri... tot mai departe... tot mai departe... și se mai deschidea o ușă cu canaturi grele... și pătrundeam mai adânc în necuprinsul întinderii aceleia întunecate în care străluceau doar diamantele aștrilor... Mă iertați, vă plictisesc poate cu toate prostiile astea de visător entuziast, dar... în cele din urmă... am tras maneta tremurând de emoție...

Când mi-am dat seama, am desfăcut – și vă mărturisesc că-mi tremurau mâinile puternic de tot – caseta și am coborât în fugă scările spre laborator.

În camera obscură, am pregătit soluție proaspătă, am spălat băile de dezvoltat și am început să lucrez. Capul mi-era încercuit parcă într-un odgon de fier. Mă durea îngrozitor, dar nu m-am lăsat nicio clipă doborât. Peste jumătate de ceas, dovada era în fața mea... în mâinile mele. Și la lumina becului roșu am putut să-mi dau seama că...

Și acum, spuse Sergiu ducând mâna la buzunarul din dreptul pieptului, vă rog să vă convingeți și dumneavoastră.

Și, odată cu ultimele cuvinte, puse pe birou în fața profesorului, care cu pleoapele pe jumătate închise asculta cu atenție, un cilindru de mărimea unui degetar.

— După ce am dezvoltat filmul, l-am înfășurat pe optoscop, care mi-a mărit imaginile pe care le-am filmat. Cum de s-a întâmplat... încep de abia acum să ghicesc.

Profesorul Mironescu se ridică de la birou și, apropiindu-se de ferestrele largi ale camerei, lăsă cu un gest ușor să alunece o pânză plastică peste geamuri, prin care năvălea lumina crudă a zilei de vară.

Sergiu strânse pleoapele puternic, dorind să se obișnuiască mai repede cu întunericul dens care învăluise camera. Mai asistase de multe ori la proiecții pe care i le făcuse profesorul; nu era primul film al cerului pe care avea să-l vadă. De data asta însă, inima îi bătea să se spargă; se simțea mic și speriat ca înaintea unui examen de o gravitate deosebită.

Între timp, Mironescu, care se mișca cu agilitatea unei pisici obișnuite cu întunericul, introdusese filmul într-un aparat micuț

instalat într-unul din pereții camerei Aparatul alunecase fără zgomot, pe peretele opus apăruse o placă albă pe care profesorul o manevra acum de la distanță. În cele din urmă, un zumzet ușor monoton îi dădu de veste lui Sergiu că proiecția începuse.

Deschise ochii, obișnuit cu întunericul, își roti privirea prin cameră și-l zări pe profesor, care, comod instalat în fotoliu, privea pata albă care se mărea treptat pe peretele din fața sa.

Sergiu înconjură biroul și veni să se alăture profesorului. Aplecându-se peste umărul acestuia, în timp ce urmărea imaginile ce se succedau cu repeziciune pe ecran, simți răsuflarea întretăiată, gâfâită a lui Mironescu.

În fața lor, pelicula, la început întunecată, se lumina din când în când Porțiuni mari din firmamentul nopții de august apăreau și dispăreau cu aceeași repeziciune pe ecranul pe care se desfășura acum lanțul imaginilor pe care Sergiu le fixase pe retina ciudatului aparat. Ici-colo, luminițele cerului enorm mărite treceau prin fața celor doi. de la un capăt la altul al ecranului, ca și cum într-adevăr Sergiu ar fi călătorit în noianul miliardelor de stele și ar fi dat de o parte una după alta câteva perdele nevăzute...

Deodată, din colțul drept al fondului ce devenise din nou întunecat, pătrunseră în pătratul obiectivului firele lungi argintii ale unei jerbe uriașe de lumină albă. Părea că cerul întreg se desface în mii de bucăți. Pata alb-cenușie ajunsă în centrul ecranului se împărți în două, în zece, în o sută de bucăți... sau cel puțin aceasta era impresia pe care ți-o lăsa acest fenomen ceresc învăluit în mister și care în clipa următoare dispăru. Întunericul cuprinse din nou scena pe care se desfășurase, în mai puțin de o secundă, una din necunoscutele drame cerești.

În timp ce lumina zilei năvălea din nou în cameră, Sergiu, tăcut, se așezase în fața biroului așteptând sentința profesorului.

Într-un târziu, Mironescu rupse tăcerea și-l întrebă:

— Turturene... aștepți de la mine, desigur, un răspuns. O dezlegare poate, nu?

— Tovarășe profesor... e adevărat... pentru asta am venit...

— E tulburătoare imaginea, nu? spuse zâmbind ușor Mironescu.

— Numai atât? Pentru mine a constituit o revelație deosebită. Și dacă judec bine, nu e prima. Nu. Prima a fost reușita mecanismului construit de dumneavoastră și pe care l-am declanșat eu și... mă rog... această filmare... pe care n-am cunoscut-o până acum... atât de fidelă... atât de amănunțită... toate astea...

Pe fruntea lui Mironescu apăru o cută adâncă care se întinse în clipa următoare, prinzând în adâncimea ei marginea sprâncenelor. Era tulburat...

— Fusesse un consemn pe care nu l-ai respectat. Atunci când am instalat telectronul cel nou și convertizorul modificat, v-am spus – ție și lui Mihăiescu – că ziua experienței decisive o vom fixa ulterior. Te iert însă, continuă zâmbind Mironescu, pentru că ai reușit să filmezi un interesant fenomen ceresc și că, în același timp, mi-ai verificat aparatul și dispozitivele noi introduse în urmă am fixat această zi pentru începutul lunii septembrie. Dar tu mi-ai răsturnat planurile... zâmbi Mironescu... mai bine-zis, mi-ai confirmat valabilitatea descoperirii mele înainte de vreme. Și pentru asta îți mulțumesc și-ți sunt chiar recunoscător. Mi-ai lămurit un punct de întrebare care mă chinuia în ultimul timp... spuse profesorul strângându-l de braț afectuos pe Sergiu, de care se apropiase între timp.

Acesta se frământa neliniștit pe fotoliul său.

— Îmi pare extrem de rău... A fost necugetat...

— Nu face nimic... Vezi că spiritul tău de pasionat cercetător... până la urmă ți-a folosit și ai izbândit. Uite, Sergiule despre ce este vorba... Te-ai mirat desigur că te-am întrerupt de câteva ori în cursul povestirii tale. Eram însă nerăbdător să aflu dacă ai reușit... mai bine-zis dacă, am* reușit să obținem viteza și eficiența necesară. Convertizorul de imagini pe care l-am folosit până nu de mult la telectron nu m-a mulțumit...

— Asta o știam... bănuiam... bâigui Sergiu.

— Mie îmi trebuia un dispozitiv care să-mi fixeze pe o peliculă imagini excepțional de depărtate. Fotografia nu mă satisface... nu... nu. Ei, m-am gândit și am calculat... și iar am încercat și azi așa... mâine

altfel, zâmbi Mironescu. De altfel. uite, am să-ți explic totul cât se poate de clar. Vino mai aproape, Sergiule, și, zicând aceasta, Mironescu se aplecă asupra biroului, unde așternu în grabă câteva cifre, linii, ecuații, coordonate, într-un cuvânt o țesătură ciudată pe care Sergiu o urmărea cu greu. Soluția însă era mult mai simplă și, deși nu cunoștea amănuntele fiecărei lucrări efectuate sau chiar înțelesul adevărat al anumitor operații, pricepu în cele din urmă procedeul inventat de Mironescu și-și dădu seama că aparatul pe care-l declanșase adăuga o victorie nouă la lanțul descoperirilor marelui savant al cărui interlocutor era acum.

— ...și, făcând să varieze un câmp electromagnetic transversal pe acest convertizor de imagini, am obținut un dispozitiv de filmare a fenomenelor cerești cu o viteză de aproximativ cinci mii de imagini pe secundă...

— Cinci mii de imagini pe secundă?!

— Desigur. De altfel, imaginea exploziei cerești pe care ai filmat-o nu putea fi prinsă decât cu viteze apropiate cu această cifră. Sergiule, dovada o avem aici. Aici, în tubul acesta, cât un degetar.

— Și cum... cum ați...?

— O clipă. Întregul dispozitiv era secret și amănuntele procedurii nu trebuiau dezvăluite decât în ziua confirmării. Observatorul din centrul condus de tine mi s-a părut cel mai potrivit. Poate pentru că erai și tu acolo... Totul a fost făcut în taină... totul: construcția... transportul... instalarea... știi prea bine... Și acum?... Ce facem cu asta?

Mironescu spusese „asta” indicând, cu degetul brutal întins, cilindrul stingher de pe biroul său.

— N-am discutat cu nimeni, răspunse Sergiu. Am făcut fel de fel de presupuneri... de unul singur. Mi s-a părut cu totul neverosimilă prima ipoteză pe care am construit-o. Explozia unui planetoid... e explozie în spațiul interastral... în orice caz nu e ceva care se petrece zilnic... O novă? are alte caractere... se deosebește... în fine și asta cade odată cu... în fine... ieri... spre seară când am văzut călătorind pe cer „luna” aceea ciudată...

— Da. Într-adevăr... ne-a uimit pe toți, gândi Mironescu, amintindu-și spaima bătrânei Matilda. Cât despre filmul și imaginea prinsă de tine e greu să vorbim deocamdată. E greu să-i dăm o explicație... Iar despre satelitul acela de ieri...

Un zbârnăit înfundat tulbură convorbirea celor doi. Pe ecranul cu fluorescență verzuie care se afla pe biroul profesorului apăru din nou imaginea secretarei. Vocea ei, ușor transformată în aparat, se auzi distinctă:

— Tovarășe profesor, îndrăznesc să vă tulbur deoarece ați fost de câteva ori chemat. Vă caută Melbourne și v-a mai semnalat San Francisco și Greenwichul. Sunteți așteptat și aici... profesorul Argintescu și doctorul Kellog. Apoi ziariștii... toți în legătură cu satelitul apărut aseară... spuse dintr-o răsuflare secretara.

— Bine, bine, vin îndată! răspunse supărat profesorul, închizând cu o mișcare nervoasă aparatul. „Satelitul”?! Nu știm încă nimic și ăștia au și venit...

— Într-adevăr, ce fel de satelit e acela, tovarășe profesor? Ce s-a întâmplat zilele astea?

Capitolul VII

MESAJUL INTERPLANETAR

— Ce fel de satelit e acela? Ce s-a întâmplat zilele astea, Sergiule? Ne-am zăpăcit cu toții. Azi-dimineață și uitasem să te întreb. Vorbește toată lumea... televizorul... filmele... lumea pe stradă, la facultate... spuseră Cela și Jucu aproape în același timp.

Reîntors la soții Șerban, Sergiu fusese primit cu o ploaie de întrebări.

Mai discutasă o bucată de vreme cu Mironescu, dar apelurile repetate ale secretarei puseseră în cele din urmă capăt convorbirii. Își dădură întâlnire pentru aceeași seară, și Sergiu se întorsese la prietenii săi, unde spera să se odihnească și să se reculeagă după emoția încercată în ultimele zile. Descoperirea lui fusese oarecum omologată de Mironescu și din această cauză era mândru și mulțumit de sine.

Dar, acum, avalanșa aceasta de întrebări cu care Cela și Jucu Șerban îl înconjuraseră, de îndată ce le pășise pragul, îi tăie orice

speranță de odihnă.

Resemnat și apărându-se cu brațele ridicate de busculada prietenească cu care cei doi îl împingeau spre fotoliul ce-i fusese destinat, Sergiu se dădu bătut.

— Lăsați-mă să respir... mi-e cald... mi-e sete... mi-e foame... spun tot, numai lăsați-mă o clipă să-mi revin.

Nu mai avusese răbdare să aștepte liftul prins undeva sus între etaje și urcase cele câteva sute de trepte. Sergiu nu avea prea multe de spus. Cele câteva date elementare despre un satelit se puteau aplica și în cazul de față. Întrebarea era cu totul alta. Erau de altfel mai multe. Și la acestea, deocamdată, Sergiu nu putea răspunde.

— Nu știu nici eu mai mult. Acum se fac cu febrilitate cercetări pe tot globul, toate observatoarele sunt în fierbere... radarurile sunt în acțiune continuă.

— Poate e un satelit artificial? Încercă Șerban.

— Nu. Exclus. Lansarea unui satelit artificial este cunoscută de rețeaua internațională. Pe de altă parte, mărimea și forma... nu, nu, hotărât că nu poate fi vorba de așa ceva.

— Și atunci? De unde a apărut? Așa deodată?

— Nu poate să cadă peste noi? zicea azi cineva că...

— Nu știu nici eu, repetă râzând Sergiu, restul îl pot bănuî măcar... Supoziții... mai mult sau mai puțin valabile. Poate a venit de undeva...

În lumea stelelor, în fine, în universul întreg, nimic nu este încremenit. Corpurile cerești se nasc, cresc, îmbătrânesc, mor, ca și noi de altfel, nu?

Ele se nasc din ceva, iar atunci când mor, se transformă în altceva. Din materia rară care umple spațiile dintre stele se nasc nebuloase și apoi corpuri cerești mai dense. Și tot așa mai departe.

Materia este veșnică, continuă Sergiu zâmbind, deoarece cuvintele acestea îi aminteau de mimica îngrijitorului de la institut, ea nu poate fi nici creată și nici distrusă, ci poate numai să treacă de la o înfățișare la alta.

— Și tu vrei să dar a înțelege prin aceasta că satelitul ăsta s-a

născut din altul... sau din altceva... din ce anume... din praf... din...?

— De ce nu din praf? Din praf interstelar. Noi cum ne-am născut?

— Noi?

— Adică pământul ăsta al nostru. Tu ce crezi, Jucu? Noi cum ne-am născut?

— Ne-am rupt din soare...

— Ei... Purușa, îngână Sergiu râzând, gândindu-se la legenda hindusă citată de Mironescu.

— Ce-ai zis? Cum?... Ce?

— Nimic. Voiam numai – dacă îmi permiți – să te contrazic și am să înfrunt riscul de a vă face o lecție despre nașterea planetelor, mai bine zis despre concepția cosmogonică modernă... O să trebuiască să te prelucrez...

Jucu și Cela izbucniră amândoi în râs.

— Da, mă las prelucrat, dar pun o condiție... Să trecem alături și s-o rugăm pe Cela să ne facă o cafea neagră așa cum știe numai ea, termină Șerban clipind șiret din ochi către Sergiu.

— Se aprobă... se aprobă... întări Cela.

Peste câteva minute, Jucu Șerban trăgea cu poftă dintr-o țigară groasă, iar Cela se cuibărise pe un fotoliu în dreptul ventilatorului, care se învârtea continuu aruncând în cameră o avalanșă de aer răcoros care-i învăluia pe cei trei.

— Cu trei secole înainte de era noastră, începu Sergiu, Aristarc din Samos a îndrăznit să tulbure liniștea zeilor sau cel puțin aceasta a fost acuzația de căpetenie care i s-a adus atunci. El s-a gândit că pământul și planetele se învârt atât în jurul lor cât și în jurul soarelui. Ideea lui foarte nebuloasă pe atunci, a fost reluată pe baze științifice cam peste... două mii de ani. Nicolai Copernic stabilește atunci că pământul, departe de a fi un corp ceresc excepțional, care ocupă o poziție specială în univers, nu e decât o planetă banală, ca oricare alta, și supusă acelorași legi ale naturii. Ceki, mă urmărești?...

— Cu foarte multă atenție... Cu multă plăcere chiar...

— Așaaa! mai târziu Giordano Bruno și Galileo Galilei, în

secolele al XVI-lea și al XVII-lea demonstrează că soarele, la rândul său, este o stea obișnuită și că astfel de stele mai există multe.

Ulterior, descoperirea teoriei cinetice a gazului, a termodinamicii statice, teoria cuantelor, toate au permis eșafodarea unor ipoteze care par cele mai probabile.

— Și care sunt astea? Hai, că ne ții cu sufletul la gură... interveni Șerban.

— Se crede că la un moment dat în universul care a existat și există dintotdeauna, sublinie Sergiu cu degetul îndreptat caraghios spre Șerban, un nor vast de praf și de gaz dintr-o regiune neocupată a căii lactelui a fost comprimat de radiațiile puternice emise de o serie de stele mari din apropiere.

După aceea, forțele gravitației universale accelerează fenomenul și din această masă uriașă alcătuită prin comprimarea de gaze și praf interstelar apare soarele.

— Galben și mare ca un turkestan? Cum e acum? Întrebă Șerban zâmbind.

— Cam așa. Apare și începe să emită lumină și căldură.

— Spune, astronomule, ce șanse avem? Soarele ăsta are să ne mai încălzească mult sau ne pomenim într-o zi că se răcește și înghețăm cu toți aici? glumi Șerban.

— Cât despre asta, deocamdată, poți dormi liniștit. Soarele este o sursă nesecată de energie. De multe miliarde de ani emite o cantitate enormă de căldură și lumină.

— Ca o centrală atomo-electrică, interveni Cela.

— Ca o centrală atomo-electrică, spuse zâmbind Sergiu. Da. În fine, depinde de imaginea pe care ți-ai format-o despre o centrală electrică. Eu socot că ar fi necesare vreo 200 milioane de miliarde de centrale de acest fel și încă din cele mai puternice.

— Atunci, trebuie să fie cald bine de tot acolo sus.

— Cald, cald. În interiorul soarelui, unde se produc reacțiile nucleare, temperatura atinge aproximativ 20 milioane de grade. Principiul după care se produce această energie nu e chiar atât de „simplu” și n-are rost să vă adorm cu formule chimice. Și așa mi se

pare că Cela ațipește, nu?

— Deloc, deloc! sări de la locul ei aceasta. Închid ochii numai pentru că așa te pot urmări mai bine și-mi pot imagina cam ceea ce trebuie să fie acolo. Povestește mai departe. Ai rămas la formarea celorlalte planete...

— Am rămas, ce-i drept, acolo, dar întrebarea lui Jucu arată că el consideră soarele drept un simplu bolovan de jeratic galben, care, de acolo de unde stă cocoșat, nu face altceva decât să ne încălzească...

— Uite ce se întâmplă, stimate astronom, sări înțepat Șerban, cunoștințele mele sunt cele necesare unui simplu „particular” în ale astronomiei. Dar cunoștințele acestea, așa sumare cum sunt ele, nu-mi dau dreptul să mă gândesc că soarele ar putea să ne... răcească? termină el cu ironie.

— Și totuși, zâmbi Sergiu. ai pus punctul pe i. Într-o zi călduroasă de vară ne răcim limonada într-un frigider cu foto-transistori care folosesc lumina solară...

— Bine... asta... cam așa e... murmură încurcat Șerban. Să mă ierți dacă te întrerup pentru o clipă... Aș bea ceva rece. Cela, vrei să fii atât de bună, se adresează el soției sale, care, cu ochii închiși, asculta cu deosebit interes discuția celor doi. Aceasta se ridică leneș și ieși din odaie.

— Dar să nu povestești nimic, îl amenință ea pe Sergiu din ușă, până nu viu și eu.

Peste câteva clipe, toți trei sorbeau cu nesaț dintr-o limonadă rece și acrișoară, turnată în pahare lungulețe, aburite.

— Acum, dă-i drumul, spuse Șerban, după ce-și umplu din nou paharul golit pe nerăsuflate.

— Să continuăm atunci cu celelalte planete...

În jurul soarelui, format după cum v-am spus, va începe să graviteze un alt nor de praf și gaz care se îmbucătățește în vârtejuri diferite și așa iau naștere... continuă Sergiu.

— Planetele... izbucni triumfătoare Cela, din colțul ei.

— Nu, nu. Protoplanetele. Apoi se produc o altă serie de fenomene chimice: crește căldura, carbonul se transformă în carbură

de fier, gazele se pierd în spațiile interplanetare și așa mai departe. Între elementele ce au rămas în atmosfera pământului au loc alte serii de combinații și în cele din urmă apare fotosinteza și viața...

— Și fotosinteza?

— Asta în numărul viitor, onorabili ascultători... acum cred că e timpul să plec. S-a întunecat și trebuie să mă întâlnesc din nou cu Mironescu.

— Dar ce tot puneți voi la cale?

Sergiu nu-i mai asculta însă. Strângându-le mâna în grabă, își luă rămas bun și se îndreptă spre locul de întâlnire, unde avea să asiste la un spectacol interesant.

Profesorul Mironescu întoarse, obosit, ultima foaie de hârtie pe care scrisul său mărunț se amestecase cu formulele și schițele aruncate în grabă, una lângă alta. Apăsă cu mâna întinsă dosarul gros și-l netezi gânditor. Sprijinindu-și capul în palme, își acoperi ușor ochii și rămase așa, încercând să-și adune gândurile.

În biroul unde lucra se lăsase întunericul, și liniștea era tulburată, din când în când, de zumzetul vătuit al ventilatorului din plafon. Aerul condiționat, așa cum îl arunca în valuri instalația obișnuită, i se păruse la un moment dat greoi, uscat. Se simțise cuprins din nou de una dintre migrenele sale atât de obișnuite; lăsase să alunece geamul larg și declanșase mecanismul ventilatorului. Aerul proaspăt îi făcuse bine. Durerea de cap începea să se destrame; rămăsese doar cu tensiunea aceea puternică din ceafă, care îl necăjea de multe ori, și cu o senzație de slăbiciune intensă.

O pală de lumină care-l prinse în mijlocul ei îl făcu să tresară și să-și descopere ochii. Ridică încet capul și o zări, în pragul ușii, pe secretara sa, care venise să-i vorbească:

— Vă așteaptă cineva... Nu credeam că mai sunteți aici...

Ridicându-se în picioare, Mironescu întinse leneș brațul și făcu să se reverse în odaie o lumină albastră-argintie.

— Să intre... De altfel, am terminat...

Sergiu Turtureanu păși grăbit pragul în timp ce secretara se depărta.

— Bună seara, Turturene, îl întâmpină Mironescu, să nu crezi c-am uitat. În câteva clipe... Era de altfel și timpul...

Mai spuse câteva cuvinte pe care însă le adresa de astă dată aparatului de pe birou, pe ecranul căruia luminița verde începuse să joace din nou.

— Totul e pregătit... să mergem.

Ieșiră împreună.

Când păși dincolo de poarta groasă, masivă, care se deschise singură și lunecase greoi de o parte, Sergiu simți cum un tremur ușor îi cuprinde bărbia. Se stăpâni însă, și curiozitatea îl făcu să nu mai aibă alt gând decât acela de a reține cât mai multe din cele ce urmau.

Profesorul îi promisesese în cursul dimineții că avea să-i prezinte semnalizatorul interplanetar în funcțiune. Și se ținuse de cuvânt. Așteptarea lui Sergiu fusese însă în parte înșelată. De unde crezuse că dincolo de ușa grea va păși într-un laborator spectaculos, în care zeci de aparate, de forme și mărimi variate se vor împleti cu jocuri de lumini violent colorate, acum rămăsese oarecum dezamăgit.

Pătrunse, precedat de profesor, într-o cameră obișnuită, care se deosebea doar prin faptul că pereții păreau a fi dintr-un material cu totul special, de o culoare și consistență ciudată. O liniște profundă îi întâmpină, iar pașii, pe care Sergiu credea că-i va auzi răsunând pe dalele albastre, nu făceau niciun zgomot. Părea că umblă pe o podea de pâslă. Lângă un mare tablou de comandă de culoare albă, în fața mesei pe care se întindeau armate întregi de butoane, ace indicatoare și becuri, se afla unul dintre asistenții profesorului.

— Începem. Transmiți la fel ca și aseară...

De data asta însă Sergiu nu așteptă degeaba. Pe unul din cele patru ecrane mari pe care apăreau semnalele luminoase ce se transmiteau departe, în spațiile interastrale, se ivise imaginea unui copil... în același timp, pe al doilea ecran, tremurau, deslușindu-se din ce în ce mai clar, câteva litere...

— C... o... p... i „J... Apoi, pe ecran, apărură pe rând un stejar bătrân, o pasăre în zbor... Și, în timp ce imaginile se succedau, o voce baritonă, profundă, le însoțea exemplificând fonic.

Mesajele spre planetele locuite continuau ca în fiecare seară... Și Mironescu avea să întârzie din nou la masă spre supărarea bătrânei Matilda.

Capitolul VIII

CRITERION, în PRIMEJDIE

Soarele, pe care cu o zi înainte Sergiu și prietenii săi îl bârfiseră în fel și chip, căutând să-i descopere măruntaiele fierbinți, izbuti să-și strecoare câteva raze prin obloanele de la fereastra Nardinei. Aceasta nu dormise aproape deloc în noaptea aceasta, în timp ce Sergiu se apropia de casă. Acum, spre dimineață doar, ațipise, așa cum o prinsese somnul, învelită în haina de casă pe care și-o aruncase pe umeri.

Lumina lampadarului care străjuia patul larg își arunca razele pe bucele răvășite ale fetei, împrumutându-i reflexe albastrii care se împleteau armonios cu petele de aur ale soarelui jucăuș.

Zgomotele stridente ale străzii pătrunseră în cele din urmă, făcându-și loc printre perdelele grele, până în cameră și tulburară somnul Nardinei. Aceasta se trezi la zgomotul ușor pe care îl făcuse mama lui Sergiu intrând în cameră. Ridicând pe jumătate pleoapele, își feri ochii de lumina soarelui acoperindu-i cu mâna și întrebă mirată:

— A venit Sergiu, mamă?

— A venit, Nardina. A venit de mult, dar e tare, tare obosit. Totuși, atât de vesel nu l-am mai văzut de mult. De cum a intrat în cameră m-a luat în brațe și a început să joace cu mine. M-a lăsat apoi și sărea ca un ied prin cameră de era cât p-aci să răstoarne totul. Degeaba îl muștrăm eu, că el îi da înainte... „Mamă sunt vesel... mamă sunt fericit”.

În cele din urmă s-a liniștit.

— Ca de obicei, mamă.

— Ei, ca de obicei. I-am luat hainele de le-am curățat de praf, că erau cenușii de parcă alergase tot Bucureștiul pe jos...

— De mine n-a întrebat, mamă?

— Ți-ai găsit și tu! Cum să nu fi întrebat? Că de ștregării cu cine se ține decât cu tine. Parc-ați fi una! Cum să nu fi întrebat? Sărea și

juca și iar sărea. «Da' Nardina unde-i, doarme? Mă duc s-o scol. Azi nu-i timp de dormit! Să se scoale", tot țipa el.

— Fugi, măi băiete, că fata o fi obosită, l-am liniștit eu în cele din urmă.

— De ce nu l-ai lăsat, mamă, să mă trezească, izbucni înciudată Nardina, și deoarece privirea mamei se făcuse pentru o clipă cam severă, adăugă: poate că-ntr-adevăr avea ceva important să-mi spună.

— Eh, important! Știu eu ce e important pentru el și... pentru tine. O fi adus din București iar niște lentile. Și începeți din nou să-mi demontați toată casa... și oglinzile... Crezi că am uita, ce am pățit?

— Bine, mamă, râse Nardina, dumneata ai dreptate, ca întotdeauna. Dar de data asta, spuse ea în timp ce se ridica în capul oaselor, eu îți promit că am să-l aduc pe calea cea bună. Nu vom mai strica nimic din casă...

— Ați mai promis-o...

— Acum e solemn, zise din nou Nardina, care între timp coborâse din pat și o luase drăgăstos pe după umeri, acum îți promit eu. Fug să mă spăl și să mă-mbrac. Nu vreau să mă găsească așa când s-o trezi. și în timp ce mama lui Sergiu ieși din cameră clătinând din cap neîncrezătoare, Nardina fugi spre camera de baie, de unde se auziră, curând țipetele ei scurte, gătuite, de răceala apei care-i stropea corpul sănătos.

Peste câțva timp, în biroul lui Sergiu, Nardina începu interogatoriul:

— Ei, hai, povestește o dată! Ce-ai făcut la București? De ce ai plecat cu atâta grabă? De ce faci pe misteriosul? Ai descoperit cumva o planetă?

Întrebarea aceasta i se punea a doua oară în ultimele zile. Acum însă Sergiu era mai liniștit și foarte fericit.

— Nardina, sunt fericit! Începu el așezându-se alături de ea. Am să-ți povestesc totul...

Și peale câțva timp, în fața Nardinei, care rămăsese uimită cu pumnul la gură, Sergiu încheia:

— Nu putem ști încă ce s-a întâmplat. Să fi explodat într-adevăr

unul dintre asteroizii aceia?! Mironescu probabil va dezlega misterul acesta în scurt timp. Să fi fost altceva?

— Dar dacă e vorba doar de un fenomen obișnuit?

— Nardina, Cum de poți vorbi așa! Doar nu sunt un naiv și apoi... mă pricep și eu puțin în astronomie și, mă rog, în toate fenomenele acestea cerești mă descurc binișor. Și chiar dacă n-ar fi așa... Dar Mironescu? Se poate? Te îndoiești tu de el?

— Nicidecum. Nu, nu mă gândeam la asta. Dar... totul mi se pare atât de ciudat... de apropiat de fantastic chiar, încât... nu... nu pot s-o cred. Deși, să-ți spun cinstit, zilele acestea se petrec lucruri puțin obișnuite. Ce spune Mironescu despre apariția aceea? Știi că am văzut-o și ieri? La aceeași oră, de aceeași formă... puțin mai strălucitoare parcă. Nu-ți poți da seama ce era pe străzi la ora aceea... Cred că tot orașul era cu ochii pe sus... Se întrerupsese circulația... și ce presupuneri, doamne!

— Presupuneri! Este vorba, fără îndoială, de un satelit al pământului. Aceasta este sigur. Singurul lucru, de altfel, din toată povestea asta ciudată. În ce privește vâlva care a făcut-o apariția lui, te înșeli dacă-ți închipui că s-a văzut numai la noi. Cu găturile întoarse pe sus stau, cred, toți pământeni... Cu singura deosebire că o fac la ore diferite...

— Dar știi ce caraghios e! Apare dintr-o parte a orizontului, se mărește din ce în ce și circulă frumos și netulburat ca tras pe sfoară pe întregul firmament și apoi dispare la capătul opus. Aștepți doar, doar, îți va face cineva semn cu mâna...

— Se va afla repede compoziția lui... distanța la care e așezat... dar...

— De unde vine oare? Cum de a ajuns să umble în jurul nostru?

— De unde vine? Tocmai... asta probabil se va afla mai greu. Sau deloc...

— Dar nu se poate, Sergiule. O mărime atât de neobișnuită, cât o roată de car... dar ce zic, mai mare... să apară așa deodată?

Sergiu se ridică și rupse câteva foi de hârtie dintr-un blocnotes. Scrise ceva, rupse, scrise din nou, șterse nervos și în cele din urmă se

întoarce spre Nardina și o chemă spre dânsul:

— Nardina, hai să încercăm să rememorăm împreună câteva lucruri. Și am să-ți arăt și locul unde cred eu că se situează imaginea... în fine! Tu să desenezi după indicațiile mele și o să ne facem un planetariu minunat. De acord?

— De acord. Începem? Gata!

— Perfect! În mijloc pune soarele. Așaaa! Fă-i doi ochi și o gură ca să fie mai drăguț. Bun. Acum, câteva raze în jurul capului, ca penele la indieni, și gata. Urmează...

— Mercur.

— Nu, nu. Mai bine să așezăm întâi pământul la distanța sa aproximativă și apoi vom fixa planetele interioare, adică între el și soare, și cele exterioare.

— Dai eu cred că...

— Lasă, lasă... am eu socotelile mele. E mai bine așa.

— Îi facem și lui doi ochi și o gură? râse Nardina.

— Nu, nu. Pământul e serios și rece. Acum, între el și soare, așezăm planeta Mercur... Așa, aici lângă soare... dar nu... nu... mult mai mică... mult mai mică decât pământul... tu nu știi că e planeta cea mai sprintară? În 88 de zile, ea se învâрте în jurul ei și, în același timp, în jurul soarelui.

— Poate să existe viață pe ea, Sergiule? Tu ce crezi?

— Cam greu. Ce zic? Chiar imposibil. Pentru ca să existe viață, e necesară, în primul rând, atmosfera. Și, deși Mercur e greu de analizat, fiindcă e înecat în razele orbitoare ale soarelui, se pare totuși că n-are deloc atmosferă. Și-ți închipui ce plăcut trebuie să fie să trăiești la «doi pași” de soare, în cazanul clocotitor al celor 400 grade căldură, care ar ajunge până la tine.

— Asta numai pe o parte. Pe cea veșnic îndreptată spre soare...

— Ei, și? Pe cealaltă cu întunericul ei veșnic, ce scofală e? 250 grade sub zero! E mai plăcut?

— Mmm! strâmbă din nas Nardina în timp ce desena foarte atentă, cu vârful limbii scos afară, planeta Venus.

— Asta fă-o așa... mai puțin precisă... că nu prea știm exact ce-i

acolo; fă-i câțiva norișori albi care s-o învăluiescă... așaaa! Bravo, Nardina. „Luceafărul” are să-ți rămână recunoscător...

Acum desenăm cercul vestitului Marte. Nu, nu! Cu creion cafeniu... roșcat. Fă-l roșcat, Nardina, că așa arată el... dar nu peste tot... lasă-i două căciulițe albe la poli... ai uitat că Marte are zăpadă?... Așaa! Acum fă-i câteva pete negre. Aici sunt depresiunile lui și se pare că are vegetație în ele. Mai fă-i deci și câteva pete verzi. Restul e nisipos. Ceea ce ai colorat în cafeniu. Să-i mai facem și canalele?

— Știi eu? Tu ce spui?

— Nu, nu. Mai bine, nu. Și așa sunt controverse prea multe pe seama lor.

— Spune-mi, Sergiule, de ce s-a scris atât despre Marte? Mai toți scriitorii s-au legat de el și l-au luat drept stație terminus al călătoriei lor fantastice. Oare o fi având viață într-adevăr?

— În primul rând, să punem lucrurile la punct. Lucian – cu toate că era filosof și nu romancier – a descris pentru prima oară o călătorie fantastică printre planete. Deci primul roman științifico-fantastic scris de acest filosof grec împlinește ceva mai bine de două mii de ani, și totuși autorul nu s-a oprit pe Marte. Cyrano de Bergerac, atunci când a scris romanul „Cealaltă lume”, a plecat cu fantezia spre lună și spre soare, să tot fie vreo trei sute de ani de atunci. Prin urmare... nici el n-a plecat spre Marte... în general, însă, ai dreptate... Marte a fost întors și pe față, și pe dos. Știi eu de ce? Probabil din cauză că seamănă foarte mult cu pământul – axa de rotație e la fel de înclinată cu a noastră, e planeta cea mai apropiată de noi, pe acolo există zi și noapte – aceasta ce-i drept e mai lungă cu vreo jumătate de oră cu a pământului, dar există, nu? apoi e drept că are și atmosferă... Atmosferă și apă, și vegetație... Ei, toate acestea desigur că pot sugera existența viețuitoarelor. Și chiar dacă ele nu sunt „niște monștri inteligenți, dar lipsiți de omenie, cu tentacule de caracatiță, care le servesc drept mâini și picioare”, cum spunea Wells, desigur că anumite forme de viață pot exista, dat fiind condițiile de pe planetă.

Iată, deci, secretul dragostei cu care a fost înconjurat de către romancierii.

La urma urmelor, unde ai fi vrut să-și plaseze aceștia conflictele? În Uranus? La cele o sută șaptezeci de grade sub zero?

— Da, într-adevăr, e mai comod în Marte...

— De-ai ști tu. Nardina, ce frumos vorbea ieri Mironescu despre viața pe planete. Cu câte argumente – și serios verificate – și-a însoțit el prelegerea

— Și tu crezi într-adevăr, Sergiule, că ar putea exista viață acolo sus?

— Sus? Unde sus? Ce e aia „sus” și „jos”?

— Ei, lasă că înțelegi tu. Dar parcă tot mai bine îmi vine să spun „sus”. Crezi tu că la atâtea milioane de kilometri pe alte planete să existe ființe vii? Oameni? Așa ca noi... ca mine și... ca tine? Oameni care să plângă sau să râdă? Ființe care să cunoască ura și bucuria? Invidia și fericirea? Ființe... oameni care să iubească... „ca și noi”, ar fi vrut să spună Nardina, dar nu îndrăzni. Ce spui, Sergiule? Tu crezi așa ceva?

— Și de ce nu? De ce nu, Nardina? În sistemul nostru solar sau în altul... știi eu? De ce n-ar exista? Chiar dacă nu așa, cum îi vrei... dacă nu chiar la fel, dar în orice caz asemănător. Ce-ți închipui tu? Că numai pământul s-a răcit? Că numai aici au apărut mărele și pomii, aerul, verdeța și florile? Oare în universul acesta, atât de întins și din care, din păcate, Nardina, cunoaștem atât de puțin, suntem unicii? Tu ce gândești? Există vreo lege a naturii, descoperită și demonstrată, care să ne poată dovedi acest lucru? Ce știm noi în fond despre Marte? Multe și încă nimic. Câteva elemente sigure și multe presupuneri. Îți amintești prea bine că datele culese de „Excelsior”, cel de-al patrulea satelit artificial...

— Cel de anul trecut?

— Ei bine, a adus, odată cu întoarcerea pe pământ, și o serie de înregistrări pe care le-au făcut roboții din pânțelele său. Și te asigur că multe ipoteze au fost răsturnate. Și, atunci, de ce să nu credem că, dacă undeva în spațiu au fost crea-te sau există condiții ca ale noastre, acestea sunt însoțite de ființe vii, de oameni dacă vrei? Chiar dacă e mai frig, mult mai frig. Chiar dacă e mai cald, dacă e mai întuneric, mai umed, mai puțin oxigen sau mai știu eu cum. Capacitatea de adaptare a

ființelor vii este uriașă. Și dacă acest lucru se produce într-o sută de ani – dar ce, zic prostii –, într-o sută de milioane de ani, în două sute și mai mult, de ce atunci să nu se perpetueze această viață, de ce să nu existe ea? Și precis, precis că într-una din zile, Nardina, profesorul va primi răspuns la semnalele lui.

— Tot le mai transmite?

— Desigur. Și el... și Dhay Wu... și Erlingion și... și... în fine un australian al cărui nume l-am uitat. Vezi, deci, că întrebarea ta e de prisos. Și mai departe, acum... ce faci? Cum? Aha, te-am prins... Ha, ha, ha... Acum te-am prins...

— Dar... ce-am greșit? Ce nu e bine?... Ah! știu... știu... asteroizii...

— Păi vezi? Ai uitat tocmai asteroizii...

— Nu, nu, nu! se grăbi Nardina, uite că-i desenez și pe ei la locul lor... între Marte și Jupiter...

— Forma neregulată... așa... și mai mici... mai mici... micuți de tot față de noi... De zece ori mai mici, afară de...

— Criterion.

— Exact, Criterion, fă-l mai mare, așa cam de două mii de kilometri diametru, deci... poți să-l faci cât... un sâmbure de cireășă. Hai, să zicem că e bine. Deci... Hermes, Vesta... Iunona. așa, ăsta-i Ceres, pentru că-i mai mare și mai la dreapta, iar mai aproape de Marte, marele Criterion. Fă-i puțină atmosferă.» Așa... Criterion are atmosferă și apă și foarte probabil, și viață...

— Mai departe, și mai repede că pierdem timpul, interveni Nardina, și pe mine mă interesează ce-ai descoperit tu. Jupiter. Așa... ceva mai mare, cu vreo 12 punctișoare în jurul lui... sateliții... acum îl desenez pe Saturn cu inelul lui grandios... și gata... Cele trei planete înghețate... Uranus, Neptun... și-Pluton... S-a făcut, răsuflă ușurată Nardina, ridicându-se de pe biroul peste care stătuse aplecată. Uff! Mi-au amorțit brațele... bine c-am terminat!

— Încă nu, interveni Sergiu cu șiretenie și, apăsând-o pe spate, o sili să se încovoiaie din nou peste planetariu. Mai treci, te rog frumos, dincolo de Pluto... Planeta descoperită de Mironescu... așa... Pax are

doi sateliți, fă-i și pe dâșii. Și acum să rectificăm puțin globul lunar... așa... l-ai făcut puțin prea mare... dar în fine... mai desenează o orbită în jurul pământului și ceva mai aproape de el așază încă un satelit recent apărut. După calculele mele, eu cred că trebuie să fie cam pe aci... și Sergiu se ridică bombându-și caraghios pieptul, așa gândesc eu, Sergiu Turtureanu, astronom de ocazie în orele sale libere.

— Și explozia ta?

— Explozia? Dacă e într-adevăr vorba de așa ceva... atunci cred că pe aici.

Spunând acestea, așeză degetul în spațiul îngust în care Nardina plasase asteroizii.

— Dar bine... atât de aproape de Criterion? șopti uimită Nardina.

Sergiu nu răspunse. De la o vreme încoace gândul acesta îl frământa și pe dânsul

Capitolul IX

ASTRIDA

Noaptea cuprinsese de mult orașul, și luna se urcase sus de tot, când Sergiu se hotărî să se ducă la institut. Ai săi îi hotărâseră, mai mult cu sila și contrar obiceiului său, să se odihnească în după-amiaza aceasta. Luat de vârtejul gândurilor și de oboseala celor două nopți, se lăsase în cele din urmă furat de somn.

Când se trezi, întunericul pusese de mult stăpânire pe încăpere. Se ridică bâjbâind și aprinse lampa de pe birou.

Limbile ceasului arătau o oră destul de înaintată. Se îmbracă în grabă și plecă.

Drumul spre institut avea două variante. Dintre acestea, cea mai scurtă ducea de-a lungul câtorva străzi lăturalnice și apoi se împletea cu aleile, la început artificial cultivate, ale unui vechi parc natural care străjuia partea de nord a orașului și se pierdea departe, în continuarea unei păduri de brazi înalți. Dincolo de aleile elegant pietruite, sălbăticiunea vegetației se desfășura în toată splendoarea. Sergiu obișnuia de cele mai multe ori, plecând spre institut, să meargă pe drumul principal, prin oraș, deoarece varianta parcului, deși mai scurt

de obicei, pentru dânsul nu însemna același lucru. O dată pierdut pe aleile parcului nu rezista – mai ales în timpul nopților senine și calde de vară – tentației care-l chema dincolo de băncile verzi și fântânile țâșnitoare frumos colorate. Suia cele câteva scări, înguste ale unei alei străjuite de boschete de trandafiri bătuți, mai mergea câțiva pași și apoi sărea, printr-un loc cunoscut numai de dânsul și câțiva inițiați, un mic grăduț viu. Se găsea de îndată în mijlocul ierbii înalte, răcoroase, printre brazii sălbatici.

De obicei mergea așa, rareori singur, de cele mai multe ori cu Nardina sau cu un grup de prieteni mai apropiați, până în dreptul unei pajiști largi, dincolo de care se întindea pădurea deasă și rece. Nu încercase niciodată să străpungă întunericul ciudat care domnea dincolo de liziera întinderii de iarbă înaltă. Pe această pajiște stătuse multe nopți întins pe spate, cu mâinile sub cap, și privise cerul.

Învățase să povestească atât de atrăgător și să-i poarte pe ascultători pe drumurile pline de mister ale astrilor, încât de multe ori în jurul lui se afla un grup de prieteni. Aici o învățase pe Nardina, în urmă cu ani, să urmărească luminițele plâpânde și albastre care străluceau pe bolta cerului și să le cuprindă taina.

Din această cauză, drumul parcului era mai lung pentru Sergiu decât pentru trecătorii obișnuiți.

Și acum, grăbit, își purta pasul pe asfaltul orașului. Mai avea câteva zeci de minute până la sosirea telefoanelor din țară și desigur că întreaga echipă a sinopticienilor îl aștepta de mult.

Într-adevăr, de cum intră pe poarta institutului, Sergiu fu întâmpinat de figura jovială a paznicului de noapte:

— Ați întârziat, tovarășe conducător, ați întârziat, continuă el clătinând capul a dojană.

— Echipa de previziune a venit de mult?

— Cam... Telefoanele au început să zbârniie...

Într-adevăr, colaboratorii lui Sergiu nu stătuseră degeaba.

Și nici nu era timp pentru zăbavă. Aerodromurile din toate colțurile țării, impiegații căilor ferate, vasele de pescari și alte sute și sute de unități, a căror activitate depinde de condițiile meteorologice,

așteptau nerăbdători ultimele date de previziune.

Telegramele începuseră de asemenea să vină de mult. Țăcănitul ritmic al morse-ului și telefoanele multiple contribuiau la crearea unei atmosfere asemănătoare unui stup de albine, pe care o îmbrăca camera vastă a sinopticienilor.

— ...267.345... 114.712... 23.473... 36.914... 45.304...

Cifre nenumărate alăturate după un anumit cod atât de familiar meteorologilor străbăteau sala dintr-un colț într-altul. Fiecare dintre ele sau mai bine zis fiecare grup dintre acestea reprezenta o coordonată a vremii pentru următoarele zile. Temperatura, presiunea, umiditatea, vântul, gradul de înnoare a cerului – toate acestea veneau din toate colțurile regiunii pe care le controla institutul experimental. Și hărțile sinoptice, pe care fronturile de aer cald și rece formau arabescuri ciudate, prindeau viață clipă de clipă...

Târziu, în noapte, când străzile orașului se cufundaseră în liniștea proprie orelor înaintate și geamurile luminate deveniseră din ce în ce mai rare, Sergiu se întorcea agale spre casă. Ca întotdeauna, pașii îl purtară pe nesimțite spre parcul învăluit în liniștea deasă care se lăsase deasupra întregului oraș. După ce parcurse cele câteva alei „al căror pietriș scânteia feeric în bătaia lunii, și trecu pe lângă băncile care stăteau singurate, sări gardul – de arbuști pitici care oprea drumul spre pajiște. Singuri, pașii lui Sergiu răsunau pe pietriș. De îndată ce începu să calce pe iarba moale și înaltă, și acest din urmă zgomot dispăru. Totul se cufundă într-o liniște grea, ciudată, în mijlocul căreia răsuflarea lui Sergiu, care se îndrepta gânditor spre pajiștea așezată în bătaia lunii, se auzea întretăiată, ușor gâfâită.

Călcând ușor, el se orientă mecanic prin încălceala ierburilor și brazilor apropiați unul de altul. Gândurile sale zburau departe, departe...

„Oare Mironescu avea dreptate în tot ce spusese? Poate că da, poate că nu... De-ar fi atât de ușor să găsești explicațiile... Ce ciudat! Să se fi înșelat? Excluz... e absolut sigur, și totuși o senzație de nesiguranță, care-l urmărește de câteva clipe, îl fac să se oprească. Ascultă atent. Nimic. Niciun zgomot. E o liniște grea, care acoperă totul

în noaptea asta...

Deodată un şuierat prelung, sinistru, apropiat, apropiat de tot, îl făcu să tresară înfiorat. În clipa următoare, o lumină orbitoare îi gâtui răsuflarea și-l împinse să se sprijine speriat de trunchiul unui brad alăturat.

Ridică instinctiv capul. Era la câțiva pași de pajiște. În fracțiunea de secundă cât putu privi cerul, i se păru că negura albastră se destrămase; părea că soarele se prăbușea năvalnic pe pământ, spre dânsul, galben, argintiu, de o albeață stranie, în clipa următoare, jerba de flăcări care cobora din ceruri se subție, deveni din ce în ce mai mare, se împărți în cinci, în zece, într-o sută – nici Sergiu nu mai știa – de coloane de flăcări roșii, care coborau spre pământ cu viteza unui fulger.

Sergiu își duse instinctiv mâna în fața ochilor. Mai avu vreme să simtă o zguduitură puternică, care-l făcu să se clatine amețit. Ca prin ceață, în mijlocul unui abur cenușiu dens, văzu rostogolindu-se spre dânsul, peste capul lui, uriașă, nimicitoare, fantastă, o sferă imensă de argint incandescent.

Leșină...

Când, după un timp, deschise ochii, liniștea devenise din nou stăpână. Sprijinindu-se de trunchiul bradului, la poalele căruia se lăsase să cadă, moale și lipsit de vlagă, încercă să străpungă negura pajiștei. Privi în jurul lui: întunericul care-l înconjura era însă la fel de dens ca mai înainte, iar liniștea atât de mare, încât Sergiu își auzea respirația sacadată.

Singură, pajiștea, era difuz luminată de razele lunii pline. Se putea distinge bine sfera argintie, la circa 100 de pași. La o înălțime de aproape 4 metri, stătea sprijinită pe trei picioroaie înalte înfipite în pământ.

Concentrându-și atenția, Sergiu încercă să deslușească cele ce se petreceau în fața lui. Deodată, liniștea fu destrămată de un scârțâit ciudat, iar în peretele sferei se căscă o gaură luminată puternic; o scară dintr-un material alburui, fosforescent alunecă și se desfăcu în nenumărate trepte, care, în cele din urmă, după câteva balansuri, se

sprijiniră nemișcate pe iarba luminată de lună.

Razele acesteia prindeau în unghiul lor jumătate din suprafața sferei pe care Sergiu o putea observa din locul unde era tupilat. După câteva clipe, în interiorul bolidului căzut din cer se produse o mișcare, se auziră câteva zgomote ușoare, nedefinite, și, în cele din urmă, spre uimirea lui, în capul scării apărură o umbră. Numai când silueta întunecată începu să coboare treptele, care se clătinau elastic, își putu da seama că unul din ocupanții – erau oare mai mulți? – acestei sfere căzute din înaltul cerului căuta să recunoască terenul din jur.

Sergiu se dădu înapoi, încercând să se acopere și mai mult cu umbra piezișă a brazilor. Silueta se mișcă, înaintă câțiva pași, se întoarse, privi la dreapta, la stânga și apoi se hotărî; cu pași mici și repezi se îndreptă spre locul unde se afla Sergiu. Îl văzuse?

În timp ce el stătea încă la îndoială dacă să se arate sau nu, umbra, ale cărei contururi deveneau din ce în ce mai certe, ajunse aproape de tot. Acum o putea observa cât se poate de bine; necunoscutul purta un costum al cărui material producea o fosforescență ciudată ca aceea pe care o observase cu câteva minute înainte când fusese coborâtă scara. Fața celui care se apropia nu se putea distinge încă; era acum la câțiva metri doar. Spontan, Sergiu se hotărî să-și dezvăluie prezența; făcu un pas înainte și apărură în bătaia lunii, în fața necunoscutului, care se opri o clipă surprins.

Se priviră amândoi curioși fiecare căutând să deslușească trăsăturile celuilalt; pauza aceasta ținu doar câteva fracțiuni de secundă, după care necunoscutul se apropie și, când fu la doi pași de Sergiu, cu o mișcare dezinvoltă, își scoase casca și masca transparentă.

O coroană de păr blond încadra fața femeii, care era acum în fața lui și-l cerceta cu atenție ca pe un animal rar.

El îi înfrunta privirea și, în ciuda luminii difuze care-i înconjura, Sergiu putu să-i distingă ovalul regulat al feței, înconjura de un păr bogat, deosebit de deschis la culoare și care-i cădea în plete sălbatice pe umerii largi. Înaltă cât dânsul, necunoscuta nu manifesta o surpriză prea mare; puteai crede că se aștepta ca, la coborârea din nava care se rostogolise scuișând foc pe șase guri, să găsească un pământean care

s-o întâmpine!

Tăcerea lor păru că ține o veșnicie; în cele din urmă, Sergiu îi întinse mâna bărbătește, dar, spre surprinderea lui, femeia se retrase speriată ducându-și mâna în dreptul cingătoarei. De abia acum observă el că sub forma unui brâu larg necunoscuta purta un șir de cuburi strălucitoare de diferite culori. Sergiu, amuzat de spaima ei, zâmbi, ceea ce o făcu să-și recapete încrederea

Schiță și ea un zâmbet larg și chiar râse ușor, lăsând astfel să i se vadă un șir de dinți perfect aliniați și de o albeață care sfida întunericul ce-i înconjură.

Încurajat, el înaintă și întinse din nou mâna; femeia îi răspunse, dar mâna ei, în loc să caute s-o întâlnească pe a lui Sergiu, se sprijini pe umărul său drept apăsându-l ușor. El rupse tăcerea și vorbi. În momentul când rosti ultimul cuvânt, își dădu seama însă de inutilitatea întrebării. Ea nu-l înțelegea.

Îl ascultase zâmbind ușor și privindu-l cu un interes deosebit. În cele din urmă însă, tot necunoscuta avea să rezolve și această piedică. Manevrând o parte a cingătoarei, două dintre cuburile aflate aici se uniră alunecând ușor unul peste altul, și sub ochii măriți de mirare ai lui Sergiu o luminiță verde se aprinse pe un ecran minuscul care se ivise în mâinile ei dibace. Apoi din buzunare apărură două pâlnii pe care le adaptă la acest aparat ciudat. Apărură pe rând o serie de butoane mici, pe care ea începu să le mănuiască cu o repeziciune și o dexteritate surprinzătoare. În clipa următoare, la cingătoarea fetei apăru un aparat cu aspect complicat care scotea un bâzâit continuu și pe ecranul căruia luminița verzuie șerpuia jucăuș încoace și încolo.

Fata îl privi din nou și, după ce ridică mâna în semn de prevenire, o îndreptă înspre ea și repetă această mișcare de câteva ori. Apoi spuse:

— Astrida. Și repetă rar: As-tri-da.

Avea o voce metalică, sunând puțin neplăcut.

Sergiu înțelese și, făcând același lucru, arătă spre dânsul spunând:

— Sergiu.

Fata dădu din cap mulțumită. El încercă din nou întrebarea, întovărășind-o de semne, pe care căuta să le facă cât mai expresive:

— De unde vii? De unde vii? spuse rar Sergiu, părându-i-se că în felul acesta va fi înțeles mai ușor. În clipa următoare, însă, tăcu mut de uimire...

De la primele cuvinte, fata ridicase ușor aparatul în dreptul lui Sergiu, iar după ce acesta își termină întrebarea auzi un zgomot abia perceptibil pe e care-l făcuse unul din butoanele întoarce. Și Sergiu își auzi vocea ușor schimbată de mecanismul aparatului, dar, spre surprinderea sa... cuvintele nu erau ale lui. Era o limbă străină, fără nicio rezonanță comună cu cea în care se exprimase el.

Aparatul pe care-l mânuiise necunoscuta reușise să înregistreze vocea lui Sergiu și în același timp să întocmească – poate în spațiul unei milionimi de secundă – o traducere perfectă în limba pe care numai Astrida, necunoscuta din fața lui, o cunoștea.

— De pe „Hallux”, fu răspunsul clar, răspicat, fără urmă de îndoială.

Cuvintele Astridei rostite într-o limbă cu totul necunoscută – și ale cărei modulații metalice nu erau străine totuși de oarecare inflexiuni melodice, plăcute, calde – fuseseră traduse de îndată. Și Sergiu fu primul dintre pământeni care auzi o fiică a unei alte planete vorbind – artificial, ce-i drept – într-o limbă care de sute și sute de ani se născuse pe globul nostru.

Mirarea lui nu mai cunoștea margini. După revelația acestei stranii făpturi, care coborâse însoțită de flăcări și zgomot de pe o planetă care după nume părea necunoscută pământenilor, dezvăluirea surprinzătoare a acestei mașini care traducea cu o repeziciune care ar fi întrecut pe cel mai bun profesionist fusese de-a dreptul zguduitoare.

Și primul gând al lui Sergiu se îndreptă către Mironescu: „O cred cu tărie. Și probabil că într-una din zile o voi dovedi!”, îi zvâcnea în tâmpile vocea acestuia. Dovada venise acum, implacabilă, și, printr-o stranie coincidență, Sergiu era primul pământean care lua cunoștință de existența ei.

După ce-și reveni din uimirea profundă care-l cuprinse la auzul

răspunsului, Sergiu, la îndemnul necunoscutei, porni împreună cu aceasta înspre nava cosmică – căci acum își dădea perfect de bine seama că în fața lui aterizase un aparat de călătorie interastrală – de formă atât de curioasă.

De aproape, datorită unor amănunte de construcție, impresia de sferă era oarecum atenuată. Nava semăna cu un fruct uriaș de mac. Într-adevăr, din polul inferior al globului, cocoțat pe cele trei picioroaie, se năștea o prelungire la capătul căreia se înmănuncheau trei plăci neregulate, strălucitoare, aidoma unor petale prinse pe tija unei flori stranii. Pe meridianele globului, ai cărui pereți externi scânteiau argintiu în bătaia lunii, ca și cum ar fi fost presărați cu mii de stelute luminoase, se aflau câteva tuburi lungi și groase, iar brâul sferei era, la rândul lui, înconjurat de un șir de bile uriașe, închise la culoare, în întregime, aparatul semăna cu un animal fantastic; părea o îmbinare miraculoasă dintre o sfârlează – ce-i drept de dimensiuni neobișnuite – și un cărăbuș șchiop care se prăbușise neputincios pe iarba scăldată de lună.

Înconjurând-o împreună cu necunoscuta, care încerca să-i dea explicații, Sergiu putuse astfel să-și dea seama de amănuntele acestei construcții, care, ca și dezvoltările ce-l zdruncinaseră câteva momente înainte, dovedeau că o minte – sau mai bine zis mai multe – deosebit de dezvoltată, genială chiar, imaginase toate aceste construcții și mecanisme, care pentru pământeni păreau de domeniul fantasticului.

Apoi, cei doi urcară scara și pătrunseră în interiorul navei. Aici se aprinseră o serie de lumini și acum se putea zări că polul superior al sferei, care era construit dintr-un material transparent, lăsa să filtreze o lumină roșie-galbenă, asemănătoare flăcărilor unui foc uriaș care s-ar fi aprins deodată la extremitatea superioară a acestui monstru de metal.

În cabina mică, așezați în două fotolii comode, cei doi începură să se înțeleagă cu ajutorul micului cub cristalin pe care necunoscuta îl mânua atât de dibaci. Deși cuvintele se legau anevoie, până la urmă Sergiu înțelese mare parte din cele povestite.

În timp ce pe fața lui se zugrăvise uimirea, o uimire care nu mai

cunoștea margini, asculta cu atenția aproape dureros încordată. Astrida îl purta atât de aproape de spațiile pe care el încercase să le prindă pe ecranul telectronului, încât se simți la un moment dat extrem de ignorant și-i fu rușine. Într-un târziu, fata care sta în fața lui tăcu.

Rămaseră privind-se unul pe altul o bună bucată de timp și în cele din urmă, la întrebarea mută pe care o citi în ochii ei, Sergiu răspunse afirmativ, dând ușor, aproape imperceptibil, din cap.

Începură atunci o serie de pregătiri febrile în interiorul cabinei. Fotoliile fură desfăcute și întinse. Astrida începu să umble agitată în dreptul unei mese de comandă pe care strălucea, în alternanțe de alb și negru, un mozaic de plăci cu diferite grade de transparență, butoane colorate, manșe, indicatoare, ecrane ciudate.

Curând se auzi un zumzet asemănător celui pe care-l face un ceainic în momentul când începe să fiarbă, iar sfera se clătină ușor. Sergiu îmbracă în grabă un costum pe care i-l indicase Astrida – asemănător cu cel pe care-l purta dânsa –, ușa cabinei fu închisă automat, și în clipa următoare, ridicată de puterea celor șase jerbe uriașe de flăcări amestecate cu un fum cenușiu, sfera se ridică brutal de pe picioaroange, care dispărură aproape imediat în pânțele ei.

În ultimul moment, în timp ce se întindea pe fotoliul lat, lui Sergiu i se păru că aude un țipăt, o chemare îndepărtată. Părea că îl strigă cineva dincolo de pereții groși ai globului care pleca spre cer: „Seer-giu-le!!”

Mai auzi o dată: „Secer... giu... leee!...

Își dădu seama însă curând că se lăsase înșelat de auz. Zgomotul ritmic al mașinilor de bord și țacănitul aparatelor adăpostite în cușca mesei de comandă acoperiră îndată orice legătură cu lumea exterioară.

În clipa următoare, sfera se avântă brusc în înălțime, lăsând în urma ei o dâră groasă de fum argintiu. Curând nu se mai putea zări decât un punct întunecat care urca neîncetat. Urca neoprit de nimeni și de nimic. Uriașul glob scânteietor părăsea pământul, ducând cu dânsul doi pasageri: pe locuitoarea unei planete necunoscute și un pământean pe care o suită de stranii coincidențe îl aruncase în vârtejul acestor

întâmplări extraordinare.

Instalat comod în fotoliul navei, Sergiu Turtureanu nu bănuia cât de greoi se va lăsa asupra-i rețeaua complicată a evenimentelor ce aveau să vină Prin peretele transparent al cabinei, el putea doar să zărească globul albastrui al pământului, din ce în ce mai mic și mai depărtat... Cu o viteză amețitoare, el pătrundea tot mai adânc în cerul întunecat.

Luna, pe care o amenințase cu ciudă în urmă cu câteva zile, îl supraveghea cu atenție și-i întindea un covor de raze aurii în drumul său spre necunoscut...

Capitolul X

DEZNĂDEJDE

Deși cocoloșul de cenușă era încă departe de ea, Nardina se feri, trăgându-se sprijinită în mâini, mai încolo. Lumina ce venea dinspre dânsul, o lumină murdară, tulbure, mătura totul în cale, iar zumzetul pe care-l făcea devenise din ce în ce mai tare. Peste câteva clipe, primejdia crescuse; cocoloșul se făcuse mai mare, mai mare și din cenușiu se schimbă în negru; Nardina auzi chiar scrâșnetul tablei glisante care-l acoperi și pe dată îi schimbă culoarea.

Apoi continuă să se rostogolească, devenind din ce în ce mai mare și mai rotund pe măsură ce înainta, aidoma unui bulgăre de zăpadă cât pumnul care, dându-se de-a berbeleacul peste coasta munților, se transformă până la urmă într-un coșcogeamite uriaș de zăpadă. Venea spre dânsa, și uruitul îngrozitor care întovărășea prăbușirea începu să-i ciocănească ritmic creierul.

Zum, zuum, zuuum! Urmau câteva momente de tăcere. Și apoi iar de la început. Desigur că în câteva clipe avea să treacă peste dânsa, s-o strivească, s-o sfarme și s-o arunce în aer; Nardina își dădea bine seama de acest lucru și totuși, cu ochii măriți de spaimă, cu brațele duse neputincios înainte, simțind cum o sudoare rece îi prinde măduarele, stătea nemișcată în așteptarea catastrofei.

Înlemnise de spaimă și orice mișcare cât de mică îi producea o durere îngrozitoare. Încercă iar să-și tragă măcar picioarele sub ea, dar acestea nu mai răspundeau la comanda creierului, și el pe jumătate

amorțit.

În cele din urmă, avalanșa uriașă de cenușă fierbinte se apropie atât de mult de Nardina, încât aceasta îi simți dogoarea crescândă lingându-i fața și palmele, cu care zadarnic încerca să se apere. Și totuși minunea se produse: în clipa când, resemnată, se hotărâse să închidă ochii și să aștepte moartea, uriașul cenușiu explodase, sfărâmându-se în mii de țandări.

Un bubuit de tunet ce părea că vine din dreptul urechilor ei îi zdruncină măruntaiele. Al doilea bubuit, mai tare poate, o făcu să cadă pe spate. Și atunci, din mijlocul flăcării verzi care țâșnise din rămășițele cocoloșului gigant, apăru Sergiu.

Elegant, în hainele lui albastre, cu batista discret așezată în buzunarul de la piept; cu un glob pământesc în mână, el trecu peste rămășițele exploziei și se apropie zâmbind.

— Sergiule! țipă Nardina, nebună de bucurie.

Dar gâtlejul uscat de focul care o pârjolise acum câteva clipe refuză să scoată vreun sunet.

— Ser-giu-le, mai încercă ea o dată: Mai tare! Și mai tare! Dar în loc de țipăt, un icnet înfundat îi scăpă dintre buze. Și totuși, el înainta zâmbind spre dânsa. Se apropia și nu-și dădea seama că ea nu poate vorbi.» Poate că e moartă și nu-l vede aieva. Dar el nu-și dă seama. Sergiu n-o iubește. Sergiu nu-și dă seama că ea îl iubește”.

Și Nardina izbucni în plâns, în timp ce vocea groasă a lui Sergiu îi șoptea amenințător:

— Crezi că ai terminat? Nuuu. Mai desenează... al doilea satelit... al doilea satelit... al doilea... al doi... doi... Ha, ha, ha... izbucni el în cele din urmă într-un râs batjocoritor, aplecându-și asupra Nardinei, care zăcea înspăimântată, fața deformată, mărită, alungită, stranie...» Te-am prins! Așa-i? Nu crezi că planeta Criterion are viață?. Sportivo Ha, ha, ha! Sportivooo și la urmă, râsul lui sună strident, pițigăiat ca o sonerie de alarmă...

Nardina tresări și se trezi, gâfâind, cu inima bătând să-i spargă pieptul și udă leoarcă de sudoare.

Privi cifrele fosforescente ale ceasului și se ridică în coate

îngrijorată. „E aproape trei de noapte, și Sergiu nu s-a întors încă” – își spuse dânsa. Și ce vis stupid! Brrr! De unde l-oi mai fi scos?

Întinse mâna și apăsă butonul lămpii de noapte.

Lumina, care izbucni veselă, destrăcă rămașița de nesiguranță pe care o încerca Nardina, aflată încă la limita dintre vis și deșteptare. Privi în jur, ușor dezorientată, și apoi, dându-și seama că uitase ceva, că se trezise cu un gând, își reaminti deodată: «Sergiu...”

Se îmbracă în grabă și, pășind tiptil în vârful picioarelor pe treptele scării, ferindu-se hoțiș de scârțâitul trădător al ușilor, ajunse după câteva clipe pe stradă.

Răcoarea nopții o izbi în față și o făcu să-și strângă ușor zgribulită jacheta subțire. Frigul acesta nesănătos, mai bine zis tremurul, care o cuprinsese în miez de vară o neliniștea. În timp ce-și îndrepta pașii mașinal către stațiunea spre care, cu atâtea ore în urmă, plecase Sergiu, Nardina își lăsa libere gândurile să alerge.

Avusese un vis stupid ce îi lăsase probabil acea senzație de rău fizic, care-i cerea un efort de voință neobișnuit pentru ca să se stăpânească.

Și, totuși, tăcerea profundă care se așternuse până departe învăluind străzile largi și goale la acea oră, tresăritul involuntar pe care i-l provoca umbra unui felinar sau jocul capricios al colțurilor de casă, pașii ei chiar, care ciocăneau ușor pe trotuar – toate acestea nu făceau decât să-i crească greutatea din piept și moleșeala care-i îngreuna pasul.

Mai avea cel mult o sută de pași până la poarta institutului, care se zărea dincolo de scuarul central al orașului, și ar fi vrut să întârzie o sută de ani până acolo. Oare lui Sergiu i se întâmplase ceva?

— Prostii” – se pomeni vorbindu-și cu voce tare. Glasul ei răsună ciudat, puternic în liniștea care era atât de mare, încât avea senzația unui vâl gros care o înconjoară, o învăluie, o cufundă.

„Prostii” – răsunase vocea Nardinei, și, auzindu-și glasul negura îndoielii din care nu se putuse desface până acum se sfâșie brutal ca o pânză pe care o apuci din cele două margini și o rupi cu ciudă.

Căutând să scuture de pe ea amorțeala care o cuprinsese în timp

ce gândurile se întretăiau anarhic, lipsite de logică, Nardina grăbi pasul. Era și timpul de altfel; cifrele luminate ale ceasului care străjuia fațada institutului arătau ora trei. Clădirea cenușie contrasta, prin masivitatea ei impunătoare și puțin rece, cu eleganța și zveltețea aparatelor de experimentare împrăștiate în grădină.

Toate ochiurile de geam ale celor șase etaje întunecate erau oarbe; doar în fața lojii portarului, o luminiță palidă, închisă în cușca ei de sticlă opacă, filtra câteva raze, spre care își îndreptă pașii Nardina.

Sună de două, trei ori prelung și așteptă cu inima îndoită. Trecuseră câteva clipe doar și, simțind cum crește într-însa din nou neliniștea de adineauri, rupse tăcerea apăsând iar, prelung, pe butonul soneriei.

În cele din urmă, portarul porni să deschidă ușa blestemând în gând îndrăzneala acestui vizitator nocturn.

Nardina, care-i auzise pașii târșiți și tușea seacă de fumător vechi, fu cuprinsă de milă și se pomeni gândindu-se cu drag la această veche cunoștință, căruia acum, în tulburarea ei, îi nesocotise bătrânețea.

„Poate că Sergiu e de mult acasă și eu îl necăjesc degeaba pe moș Petre” – își zise, dar în clipa următoare ușa se deschise și în pragul slab luminat apăru fața zbârcită de ani.cu părul ciufulit, cu ochii mici și pleoapele umflate ale portarului.

— Dudaia Nardina? La ora asta? Dar ce s-a întâmplat? E ceva cu tovarășul conducător? S-a petrecut ceva cu Sergiu, spuse el în cele din urmă, lepădând obișnuința oficialității în fața unei primejdii ce îl amenința probabil pe copilul care altă dată îi jucase de atâtea ori pe genunchi.

— Moș Petre... îndrăzni timid Nardina... Moș Petre, iartă-mă că te-am trezit dar... E ora trei... aproape trecutănoaptea, și Sergiu n-a venit încă acasă. A plecat, ce-i drept, târziu spre institut... dar... niciodată n-a întârziat atât... sunt îngrijorată, spuse apoi dintr-o răsuflare, dându-și seama cum, odată cu ultimele cuvinte care voiau să cuprindă în ele toată grija, toată neliniștea, toată dragostea ei pentru Sergiu, începuse să simtă gustul sărat al lacrimilor care se voiau

eliberate.

Moș Petre își dădu de îndată seama că se petrece ceva neobișnuit. Sergiu să nu vină acasă până la ora aceea? Doar nu plecase prea târziu de la institut.

— N-a plecat prea târziu de la institut, traduse el în vorbă gândul care începuse să nască. A lucrat câteva ore împreună cu echipa de... echipa... știți dumneavoastră... evită el cuvântul care, în ciuda anilor de când era atotcunoscătorul acestui institut și al oamenilor care se perindau pe aici, i se ascunsese întotdeauna în dosul limbii îndărătne

— ...Echipa de sinopticieni, îl ajută Nardina. Și a mai stat mult după aceea? S-a suit în observator? Oare, încercă ea cu o umbră de nădejde în glas, nu o mai fi acolo?

— Aaa! Nu! Precis, îi tăie răspicat moș Petre orice speranță. O știi pentru că atunci când a plecat, trecând prin fața mea, mi-a urat noapte bună, așa cum face întotdeauna... când pleacă târziu... dar ce... ce... unde...? se încurcă el.

Nardina nu-l mai asculta de mult. Cu capul plecat, cu umerii aduși, strângându-și cu același gest înfrigurat jacheta subțire, cu care, în urmă cu câțva timp, și-o aruncase pe umeri, ieși târându-și pașii din curtea institutului. Moș Petre făcu un gest ca s-o rețină și apoi privi după ea câtăva vreme, prelung, pentru ca în cele din urmă, clătinând din cap, să-și murmure pentru sine:

— Săraca duia Nardina îi moare inima după dânsul. Și el? El este cu capu-n stele și nici nu-și dă seama ce boboc de fată suspină aici, jos, pe pământ Las că mâine îi spui eu. Așa nu mai merge... amenință în gând moș Petre, gândindu-se că a doua zi va ști el cum să-i atragă atenția „conducătorului” asupra acestei probleme pământești.

Nardina continuă să meargă în neștire și peste câteva minute, în timpul cărora trecu ca prin vis pe lângă scuarul unde se oprise la venire, își dădu seama că pașii o îndreptară spre casă. „Dac-o fi venit pe alt drum? Pe alt drum? – continuă ea mintal raționamentul care în cele din urmă avea să o pună pe urma cea bună Dar... desigur... prin parc... trecând ca de obicei pe la pajiște”.

Se opri o clipă și apoi grăbi mersul, ajungând să fugă chiar, în timp ce un sâmbure de îndoială își făcea din nou loc în inimă... Dar dacă o fi altundeva? Dacă... mai e cineva care-l așteaptă ca și mine? Ca și mine? Nu se poate... dar... De ce? De ce nu s-ar putea?" Și nu mai avu timp să-și răspundă și la această întrebare pentru că grilajul înflorit al porții casei lor o opri din drum.

Cu răsuflarea întretăiată, gâfâind, urcă în grabă scările, fără nicio precauție de astă dată.

Linște și întuneric peste tot. Deschise ușa de la camera lui Sergiu și, în bătaia razelor de lună – care continua să stea cocoțată pe cer, în ciuda frământărilor prin care treceau pământeni –, zări patul nedesfăcut al lui Sergiu.

Și în clipa aceea își dădu seama că greșise... Sergiu trebuia să fie cu stelele lui, pe pajiște... dar atât de târziu? Repede... repede să fugă spre el... să nu i se fi întâmplat ceva! Și în timp ce bombăni în semn de răspuns mamei lui Sergiu, care, trezită de zgomotul neobișnuit la acea oră, ieșise în pragul odăii sale, fugi pe scări în jos și continuă să alerge pe străzi spre parc, cu pumnii strânși, cu pasul alungit și cu dinții încleștați, ca și cum la capătul acestei curse avea să găsească viața, bucuria sau să împiedice o fărădelege.

Când simți pașii scârțâind pe pietrișul aleilor, făcu un efort ca să ajungă la gardul de arbuști pe care-l sări din goană; când, după ce sări gardul, își dădu seama cum se pleacă sub picior valurile largi de iarbă înaltă, se grăbi și mai tare. Și în momentul când, cu respirația șuierândă, cu inima bătând să-i spargă pieptul și cu obrajii arzând, îl zări pe Sergiu, cuvintele i se opriră în pragul buzelor, gâtulejul i se strânse dureros, iar spaima amestecată cu disprețul, cu grijă, cu dragostea ei, totul, totul se învolbură de îndată într-un gând, care o opri lângă marginea pajiștei, sprijinită de un brad, în umbra ocrotitoare, așa cum făcuse și Sergiu cu câțeva vreme mai înainte.

Nu era singur. O femeie? Desigur, silueta, mersul și gesturile cu care îi vorbea lui Sergiu o dovedeau.

Și numai atunci își dădu seama de prezența sferei ciudate, cocoțată pe cele trei picioroaie și în jurul căreia se învârteau cei doi.

Nu îndrăzni sau, mai bine zis, nu vru să-și facă cunoscută prezența. Se tupilă în umbra bradului și așteaptă, urmărind, să vadă ce avea să se mai întâmple.

Spiona? îi fu rușine pentru o clipă, dar imediat sâmburele de gelozie și ură născândă o făcu să aștepte mai departe să vadă ce avea să se întâmple.

În clipa când cei doi urcară scara și se pierdură în pânțelele căscat al monstrului uriaș, pe care luminițele aprinse în vârf îl învăluiseră într-o atmosferă de flăcări roșiatice. Nardina făcu câțiva pași înainte, mânată de teamă. Totul i se părea, pe bună dreptate, straniu, venit parcă de pe altă lume: fuga ei, îndoiala, Sergiu cu o femeie străină, ciudată, la ora asta pe pajiște, sfera aceasta scânteietoare...

În clipa următoare, capacul închis șterse umbra neagră a ușii, și colosul sferei strălucitoare, ridicat de puterea celor șase jerbe uriașe de flăcări amestecate cu fum cenușiu, se ridică brutal de pe picioroangele care dispărură aproape imediat în pânțelele ei. În ultimul moment, Nardina își dădu seama de adevăr. Revelația venise fulgerător, era dureroasă, zdrobitoare. „Sergiu... Sergiu al ei are să plece... n-are să-l mai vadă... îl... pierde...”

Și atunci – în timp ce alerga spre uriașul care țâșnise spre cer –, izbucni din pieptul ei, cu desperare, strigătul:

— Seer-giu-le!! Și apoi încă o dată: Secer... giu... leee!! în clipa următoare, însă, sfera se avântă brusc în înălțime, lăsând în urma ei o dâră groasă de fum argintiu. Și curând, în timp ce din gigantul ridicat în fulger și fum nu se mai zărea decât un punct întunecat, Nardina se prăbuși pe pajiște, pierdută, deznădăjduită, cu umerii zguduiți de un plâns în hohote, spasmodic, cu icnete și sughițuri, printre care izbutea doar din când în când să strecoare găuit și fără putere: – Sergiuleee!...

Capitolul XI

O DISPARIȚIE CIUDATĂ

O limuzinădouă... trei... Pe șoseaua care duce spre terenul experimental al institutului de astrofizică trec în goană, de aproape o oră, zeci de motociclete ultrarapide, limuzine și autobuse somptuoase

și elegante. Locuitorii vecini cu șoseaua se treziră dimineața în zgomotul aproape ritmic al vehiculelor care alergau pe drumul mărginit de castanii bătrâni. Frunzele acestora se clătinau mirate în fața caravanei care străbătea aceste locuri, de obicei atât de liniștite.

Din cea de-a doua limuzină, care, cotind brusc și executând o curbă elegantă, se oprișe în fața peronului, coborî profesorul Vlad Mironescu, înconjurat îndată de o armată întreagă de asistenți, oficialități și cunoștințe.

După cum anunțaseră ziarele, revistele științifice și posturile de radio și de televiziune din zeci de țări, terenul de experimentare pe care staționau la ora asta aproape o sută de mii de oameni avea să fie teatrul unei excepționale experiențe.

Celebritatea lui Mironescu atrăsese zeci de savanți, cercetători și ziariști din toate părțile lumii. Îmbrăcămintea lor diferită, forfota continuă și acel du-te-vino obișnuit al marilor pregătiri dădeau naștere unui atrăgător mozaic care, privit de sus, părea un câmp imens cenușiu pe care înfloriseră buchete de flori vesel colorate.

Profesorul se îndreptă spre grupul de clădiri în interiorul căruia se afla echipa de tehnicieni ce contribuiseră la construirea acestei noi rachete teleghidate. Într-adevăr, peste câțva timp, o rachetă de un tip cu totul special, prevăzută cu un laborator perfecționat, avea să pornească de pe acest teren. Intrând în cabină, profesorul fu întâmpinat cu bucurie de către asistenții săi.

— Totul e gata? Pus la punct? îi întreabă Mironescu în timp ce, înconjurat de dâșii, se apropia de tabloul teleghidajului, care, asemănător unui fagure uriaș, era prevăzut, pe lângă rețeaua complicată de manete, butoane și fire, cu două ecrane largi, de un alb opalescent. Pe acestea urmau să apară, după un scurt timp, imaginile radiotelevizate pe care creierul electronic al rachetei avea să le transmită de dincolo de ionosferă.

Pregătirile erau terminate, iar racheta aștepta numai declanșarea automată a reactorului cu propulsie lichidă – Tli-ul – de care era atât de mândru profesorul Mironescu. El izbutise, spre deosebire de ceilalți cercetători care lucrau în aceeași ramură a

științei, să construiască un aparat care să poată ajunge la înălțimi de mii și mii de kilometri. Astfel, calea spre cucerirea atmosferei, și mai ales a păturilor ei celor mai înalte, fusese deschisă, iar enigmele acestor straturi înalte urmau să fie dezlegate în scurt timp. Astăzi o nouă rachetă construită după indicațiile profesorului Mironescu pornea într-o călătorie aparte, care se dovedea a fi de extremă urgență.

Misteriosul satelit care se plimba de câteva zile pe cer devenise centrul atenției întregului glob. Cercetările întreprinse cu febrilitate putuseră stabili distanța care-l despărțea de pământ. Cei aproape 20.000 de kilometri nu puteau fi totuși străbătuți atât de ușor, lansarea unui satelit artificial ar fi cerut mult timp pentru că pregătirile ce erau în curs presupuneau ca cel de-al cincilea satelit artificial să fie gata de călătorie de abia pentru anul viitor.

Profesorul Mironescu adusese însă unele modificări unui nou tip de rachetă teleghidată care spre deosebire de cele testate până acum, avea să se transforme, la un moment dat, în satelit artificial.

Într-adevăr, la câteva sute de metri, dincolo de zidul masiv de beton care adăpostea cabinele tehnicienilor, se afla cușca zăbreliță a uriașului gata de plecare.

În apropierea lui, înconjurat de câțiva specialiști din țară și străinătate, Mironescu însoțindu-și vorba de gesturi largi, care căutau să cuprindă perspectiva amețitoare a acestui gigant de metal, explica parte din construcția și amplasarea elementelor ce se aflau închise înăuntru rachetei.

Așa cum stătea sprijinită pe barele de oțel solid prinse în platforma de beton a terenului, părea asemănătoare cu un delfin – lungimea rachetei măsura aproape treizeci de metri –, al cărui bot era foarte ascuțit și a cărui coadă căpătase trei aripi mari și late, construite dintr-un metal strălucitor.

— Vom putea atinge o viteză de opt până la nouă mii de kilometri pe oră și astfel aparatul construit de noi, ieșind dincolo de ionosferă, spuse profesorul Mironescu, va atinge spațiile cele mai înalte ale atmosferei.

Vom folosi – pentru învingerea păturilor de aer joase și dense –

un tren de rachete mici. continuă Mironescu. Acesta așa-numite rachete auxiliare, după ce vor imprima o viteză extrem de mare celei principale, vor cădea pe pământ înapoi, purtate de tot atâtea parașute, pe care noi le vom declanșa de acolo, termină el arătând spre construcțiile betonate ale cabinei de unde urma să se execu'te teleghidajul RPL-ului.

Câțiva dintre ziariști îl înconjurară pe Mironescu, și lucirile scurte ale aparatelor de fotografiat îl siliră să se oprească o clipă.

Unul dintre cei care izbutiseră să se apropie de el întinse însă aproape poruncitor microfonul unui magnetofon miniatural și-l pofti pe Mironescu.

— Ascultătorii noștri vor fi fericiți să audă expuse de dumneavoastră avantajele pe care le prezintă această rachetă și... hm... legătura experienței de azi cu... satelitul recent apărut...

— Până acum nimic extraordinar. Sau, mai bine-zis, multe din caracteristicile acestei rachete au fost întâlnite și la cele lansate în ultimii ani. Ele au fost folosite însă separat. Nu au fost strânse toate în una și aceeași rachetă, spuse Mironescu. Partea cea mai nouă este însă dispozitivul de transformare... Vârful rachetei – și, spunând acestea, profesorul arătă spre porțiunea superioară a rachetei, care semăna cu o colivie – se va desprinde la un moment dat și se va transforma într-un satelit artificial al pământului, care se va roti în apropierea celui apărut recent. Direcția, desprinderea și alte îndrumări le vom da de jos și tot aici vom primi în permanență imaginile televizate.

Astfel, probabil, că vom putea afla lucruri foarte interesante, amănunțite, precise asupra satelitului recent apărut. Acesta, după toate probabilitățile, pare a fi un corp interastral care, o dată intrat în orbita pământului, se menține la o distanță pe care a stabilit-o echilibrul dintre cele două forțe.

Explicațiile fuseseră urmărite cu deosebită atenție de cei din jurul său, parte dintre aceștia luând note amănunțite în timp ce profesorul vorbea.

În cele din urmă, sirenele, prin sunetul lor prelung, și megafoanele care împânzeau întregul teren anunțară momentul

decisiv.

Cordoanele de ordine îndepărtară cu greu mulțimea dincolo de zona periculoasă, iar profesorul și câțiva invitați se îndreptară spre cabina de teleghidare. Din dreptul locului unde fusese oprită mulțimea curioșilor ce veniseră să asiste la această interesantă experiență, se putea zări monstrul de metal cocoțat în cușca grilajată.

În clipa când Mironescu, în mijlocul unei tăceri de plumb, apăsase butonul care comanda plecarea, din coada rachetei țâșni un abur argintiu, care se împrășteie îndată, și, cu o viteză mereu crescândă, aparatul se ridică spre cer, lăsând în urma sa o dâră estompată de flăcări gălbui.

Plecaseră doar de câteva secunde, iar pe cer nu se mai zărea decât un punct negru care se micșora cu o repeziciune uimitoare. Racheta teleghidată părăsise pământul pornind spre explorarea noului vecin.

Imaginile televizate începură să se perinde pe ecranul aparatului de radiolocație, când liniștea cabinei fu întreruptă de un curier, care, după ce-l căută din ochi pe Mironescu, îi înmână o telegramă.

Acesta desfăcu calm foaia de hârtie, în timp ce continua să urmărească cu interes imaginile care se succedau pe ecran. Se rupse pentru un moment de vraja acestor vederi de dincolo de ionosferă și, în clipa următoare, palid, cu un rictus nervos care se instalase subit în colțul buzelor sale, citi cele câteva rânduri ale telegramei. Apoi, în fața asistenților săi, care-l urmăreau curioși, exclamă:

— Ciudat! Extraordinar de ciudat! Ne telegrafiază observatorul din Simeiz. CRITERION, planetoidul 1.116, a dispărut!

Și repetă în timp ce îngândurat părăsea cabina:

— Ciudat! Ce întâmplare! Explozia... satelitul... dispariția lui Criterion... Ce coincidențe stranii...! Și totuși...

Capitolul XII

În Drum SPRE AȘTRI...

Sergiu aruncă pe furiș o privire spre ceasul-brățară. Era ora patru. Plecaseră de câteva minute; totul se petrecuse repede, în ritmul febril pe care îl imprimase Astrida. De la acceptarea lui mută și până la

plecare pierduse noțiunea timpului, atras fiind de noutatea pregătirilor pe care le făcea necunoscuta, de mirajul unei călătorii dincolo de cortina optică pe care mijloacele imperfecte ale pământenilor o așezase în fața ochilor și minții sale averse de cunoștințe noi.

Visase să cucerească spațiul acesta imens, să pătrundă în oceanul pe care în fiecare seară se aprindeau miliarde de lumânările plâpânde și dorise ani de-a rândul să rupă misterul acestui «dincolo de zare».

Dar niciodată, chiar în mijlocul visurilor sale – mărturisite sau nu – cele mai îndrăznețe, nu gândise că se va clătina, cândva, fericit într-unul din fotoliile comode ale unei nave cosmice, care coborâse ca un fulger din cer și tot ca un fulger se ridicase, ducându-l și pe dânsul prizonier printre aștri. Dar, de fapt, era el prizonier? Umbra ușoară a părerii de rău care străjuia nelămurită în dosul pleoapelor închise, frânturile de gând care porneau din timp în timp către ai săi îi dădeau voie să se considere prizonier? „Hotărât că nu” – își răspunse Sergiu întrebării mu'te care se născuse între timp. Plecase de bunăvoie și chiar dacă, la întrebarea necunoscutei, răspunsese numai cu jumătate de glas sau fără glas – nu-și mai amintea când și cum fusese asta –, totuși în sinea lui învinsese dorința de inedit, de aventură, care luase locul și ieșise victorioasă, de îndată, în lupta care se dăduse cu teama, teama aceea orbească care-l făcuse să amețească la un moment dat și care acum dispăruse complet

Se întinse comod în fotoliu și deschise ochii, închiși pentru o clipă, pavază gândirii sale care rătăcise departe. Întâlni în fața lor, pe neașteptate, privirea curioasă a Astridei. Îl măsura și ea cu o curiozitate manifestă. Întunericul și amestecul dintre lumina lunară difuză și mozaicul petelor de umbră pe care brazii uriași îl aruncaseră pe pajiște, graba și nesiguranța în care se zbatuseră amândoi în cele câteva momente petrecute pe pământ împreună nu le dăduseră răgaz ca să se privească cu de-amănuntul. Acum, mânat de aceeași curiozitate, o urmări și el.

Se ridicase din fotoliu, de îndată ce dânsul deschisese ochii, și-și

facea de lucru prin cabină. Ridica și lăsa mașinal o serie de obloane mici, grilajate și încastrate în pereții bolidului, urmărea jocul acelor indicatoare de pe tabloul mesei de comandă...

În cele din urmă, însă, se întoarse, și Sergiu îi prinse privirea albastră cu irizații cenușii și o ținu strânsă în cleștele privirii sale.

Ochii Astridei, de un albastru pal, erau cu mult mai mari decât cei obișnuiți, dar ceea ce părea ciudat și scăpase dintr-un început înțelegerii lui Sergiu fusese faptul – acum își dădea bine seama de acest lucru – că erau mai depărtați. Da, da... acum vedea bine... erau mai depărtați decât ai noștri, iar colțurile dinspre tâmples fuseseră ușor codate parcă cu creionul negru. La fel cu cozile ochilor, ușor răsfrânte spre frunte, erau și sprâncenele, ca două linii groase de culoarea mierei arse și cărora un desenator hazliu le răsucise ultimele fire în sus, spre rădăcina părului, care-i încadra fața. Aceasta, de o paliditate stranie, îmbrăca aproape o tonalitate de albastru. Lipsea dintr-însa picătura de aur vechi, aur cu multă aramă și soare cald în el pe care-l căpătaseră, de-a lungul a mii de ani și vieți întregi, pământeni. În rest ovalul delicat al feței, cu o proeminență pronunțată a pomeților, încadrat de un păr de un blond aparte, sălbatic pieptănat în plete lungi buclate pe umeri, contribuia la crearea acestui tablou exterior. Diferit întrucâtva de fizicul feminin pământean, producea totuși o vagă senzație de frumos, de frumos care câștiga, desigur, de pe urma unei stranii pigmentații.

Aceasta era Astrida.

Costumul, din țesătură cenușie, opacă și strălucitoare, îi contura corpul suplu, dar mult mai înalt față de media celor întâlnite pe pământ, cu umerii deosebit de largi, lărgiți și de tăietura greoaie a îmbrăcăminții de lyord, și care nu pierduse totuși din eleganța mișcărilor ce-l surprinseseră pe Sergiu încă de la prima vedere.

Aceasta era totul. Sau aproape totul. Atunci când zâmbea, în colțul gurii zâmbetul se termina într-o grimasă tristă, dureroasă.

Și acum Sergiu înțelegea de ce destăinuirile fetei, făcute în grabă cu vocea ei metalică, nesigură, la care asistasă cu respirația întretăiată, strângeau în ele atâta durere și părere de rău...

Întâmplările de un tragism deosebit, pe care Astrida i le fragmentase doar în cele câteva minute de pe pământ, fuseseră atât de izbitoare, încât și acum Sergiu mai simțea – ce-i drept mai depărtat – în tâmpile zvâcnetul dureros al gândurilor care duceau la marginea fantasticului.

Acum acesta devenise realitate și probabil că peste câțva timp, la capătul călătoriei, pe care Astrida i-o propusese, pentru care venise de altfel pe pământ, necunoscutul avea să-și deschidă larg porțile, iar ceea ce acum părea miracol avea să-și dezvăluie temelia de profund adevăr.

În câteva minute, Sergiu aflate cum dispăruse o viață și civilizație înaintată de pe Hallux – spunea Astrida; Sergiu înțelegea acum... Criterion, planeta pitică pe care pământenii o prindeau atât de rar în focarul telescopului, la construcția căreia munciseră și-și chinuiseră creierul atâtea generații. Criterion, planeta 1.116, unul dintre-sutele de asteroizi care roiau în spațiul interastral – exista, și aceasta – gândea Sergiu – nu făcea decât să confirme ipotezele celor de jos. Atât doar că locuitorii ei îi dăduseră alt nume. Dar Hallux și Criterion nu erau decât unul și același planetoid.

De câțva timp, prin transparența peretelui navei, pământul nu se mai vedea decât ca o bilă întunecată, înconjurată de un nor des, albăstrui.

Și în timp ce sfera își continua nestingherită drumul spre Criterion, Sergiu își frământa mintea cu aceste întâmplări de necrezut.

Într-adevăr, pământenii nu se înșelaseră în prevederile lor.

Pe Criterion existase viața, o viață clocotitoare, plină de bucurie și durere, de râs și lacrimi.

— De unde vii? transmisese, prin intermediul aparatului de la cingătoarea Astridei, gândurile sale.

— De pe Hallux, sunase glasul necunoscut al acesteia.

De fapt răspunsul era numai pe jumătate adevărat. Necunoscuta venea de pe ceea ce fusese Criterion. Și apoi șirul povestirii, întretăiat în răstimpuri de întrebările lui Sergiu, aruncase brutal o lumină crudă, lipsită de estompare, asupra catastrofei cosmice care zdruncinase

acum câteva zile întregul univers astral.

Deși cu un diametru mai mic – «aproape trei mii de kilometri», răspunsese Astrida la întrebarea lui Sergiu – planeta se răcise la fel ca și pământul nostru. Și viața apăruse, desfășurându-și întregul curcubeu al aspectelor ei cunoscute și de noi, de trecutul nostru și altele, altele mult mai noi.

Criterion, dat fiind puterea de atracție pe care o exercita centrul său și densitatea neobișnuită a elementelor care-l formau, reușise să-și păstreze îmbrăcămintea de atmosferă. Desigur că aceasta părea ceva mai rară și păturile ei mai puțin înalte – reieșea din cele spuse de Astrida. Se păstrase deci și apa, se păstrase, mai bine-zis se născuse și se păstrase, vegetația. Și, odată cu ea, viața. Viața năvalnică ce îi îmbrățișa pe locuitorii planetei pitice, sâmburele acesta de viață care înflorise între Marte și Jupiter.

„Oare câte n-or mai fi și în alte părți” – gândi cu voce tare Sergiu, și mașina ciudată a fetei traduse pe dată.

— În celelalte planete «vecine” cu noi, rostise ea zâmbind ușor, nu există viață. De acest lucru suntem siguri. De voi, am știut însă de mult, de mult de tot...

Și apoi urmau revelație după revelație, date după date, frânturi, așa cum și le putea aduna în minte Astrida, în grabă. Căutând să-i spună lui Sergiu numai esențialul, numai ce interesa în acel moment, scăpase poate o serie de lucruri importante care provocaseră îndoielile nemărturisite din mintea lui și tot atâtea puncte de întrebare care se voiau dezlegate.

După cum o arăta însăși necunoscuta, locuitorii planetoidului Criterion nu se deosebeau prea mult de pământeni și desigur că toți erau la fel cu dânsa, cu anumite variații de temperament, pregătire și caracter somatic.

Organismul acestora se adaptase perfect la temperatura joasă, la luminozitatea scăzută și izbutise printr-o luptă uriașă să perpetueze specia aceea de ființe vii, organizate, superioare și s-o facă să trăiască în condițiile speciale pe care le crease depărtarea de soare. În povestirea Astridei, un cuvânt se repetase foarte des.

— Gnoz? Întrebase Sergiu.

— Gnoz e tatăl meu, răspunse Astrida. E tatăl meu și unul dintre marii savanți ai planetei, descoperitorul negatronului.

— Negatronul? revenise Sergiu cu altă întrebare.

— Da... „dar asta e o poveste mai lungă, continuă fata.

Locuitorii planetei trăiseră în ultimul timp evenimente deosebit de tulburătoare. Gnoz și o echipă de cercetători – din care făcea parte și Astrida, fiica sa – izbutiseră, la capătul unui șir lung de lucrări experimentale făcute asupra razelor cosmice, să descopere o forță energetică excepțional de puternică. Întrecând tot ceea ce eșafodaseră până atunci, în anii dinainte, această forță trebuia până la urmă să schimbe întregul aspect al planetei, să-i transforme scoarța și străfundurile, să-i ajute pe locuitori să facă pași uriași înainte spre alte noi și noi orizonturi.

Savanții izbutiseră, folosind această energie negatronică, să pregătească prima revoluție cosmică.

Și aici, în interiorul navei, pe bordul căreia călătorea în spațiile interastrale, Sergiu află confirmarea ipotezei pe care o formulase cu câteva zile înainte pe pământ. Într-adevăr, explodase un planetoid...

— Orbita planetei noastre era departe de soare. Și oamenii noștri de știință au încercat – o clipă prea devreme, poate – să folosească forța uriașă pe care puseseră stăpânire, pentru ca să apropie planeta de soare. Catastrofa care a urmat ne dovedește că o parte din calculele noastre nu corespundeau și condamnă graba pe care au manifestat-o unii dintre noi.

Jocul capricios al negatronului ne înșelase. Reacțiile de dezagregare uriașă se împletiră cu energii noi, haotice, care, lipsite de un stăpân care să cunoască și să prevină desfășurarea lor anarhică, se prăbușiseră peste întreaga planetă și peste locuitorii acesteia. În cele din urmă, energia dezlănțuită, uriașă, crescândă, mereu crescândă, scăpată de sub controlul aparatelor și al oamenilor de știință, sfărâmă măruntaiele planetei. Criterion sări în spațiu așa cum explodează un balon de săpun pe care un copil rău și neastâmpărat l-a umflat peste măsură.

Catastrofa aceasta cosmică a sfârșit într-o fracțiune de secundă întreaga planetă, întreaga viață de pe ea, toată vioiciunea copiilor, dragostea și tinerețea, fericirea, bucuria; a aruncat și sfâșiat în bucăți o civilizație atât de bogată, de înaintată, de plină de perspective.

— Eu și tatăl meu făceam parte dintr-un grup de nave interastrale care urmau să dirijeze din spațiul înconjurător această operație excepțională. Răbufnirea uriașă a exploziei ne-a aruncat la o distanță enormă. Racheta noastră însă este prevăzută cu o serie de aparate – și, spunând acestea, Astrida arată spre un ecran opalescent căruia o serie de linii negre trase de-a curmezișul îi dăduseră forma unui grilaj minuscul –, dintre care ecranul omnidirecțional, pe care-l vezi, celula de tehnician de dincolo și multe altele, care ne-au permis, după o călătorie plină de peripeții, să revenim pe ceea ce fusese cândva Hallux...

— Și tatăl tău? Tatăl tău unde e? Întrebă Sergiu cercetând zadarnic cabina strâmtă, după ce fata făcu semn că terminase.

— Tata... a rămas pe Hallux. Planetoidul nostru a devenit acum satelitul vostru. Prăbușirea aceasta de-a lungul spațiului cosmic n-a izbutit să distrugă tot ceea ce noi construiserăm la marile adâncimi ale planetei. Și tatăl meu încearcă să mai salveze ce poate... De aceea am venit eu... pe pământ. Primul pământean care mi-a ieșit în cale ai fost dumneata, spuse fata sprijinindu-și palma fierbinte de mâna lui Sergiu, care tresări la atingerea aceasta.

— Acum mergem spre dânsul. Tatăl meu, care a rămas acolo, voia ca un pământean să poată vorbi cu el, să poată lua de la dânsul tot ceea ce se mai poate lua... Știi, îți vorbesc de tunelurile și subteranele neatrinse în parte...

Acum, rememorând – în timp ce o privea pe Astrida – toate cele întâmplate între Marte și Jupiter, Sergiu își dădu seama de imensitatea acestei catastrofe și se convinse din nou de temeinicia plecării sale.

În clipa următoare, zgomotul motoarelor, care încetase de mult, începu să se audă din nou.

— Ne apropiem, îi zise Astrida văzându-l ușor îngrijorat.

O ușoară zdruncinătură și bascularea automată a fotoliilor fură

singurele schimbări care, întrerupând monotonia călătoriei, arătau sfârșitul acesteia. „Câte basme nu s-au scris la noi – gândi Sergiu – despre tot felul de întâmplări care de care mai minunate, mai stranii și toate dublate, bineînțeles, de o doză copioasă de explicații și aplicații profund științifice. Și iată că întreaga călătorie s-a petrecut fără niciun fel de accident...

În clipa următoare, Sergiu simți din nou o puternică zdruncinătură, care îl sili să se sprijine de brațele fotoliului. Ameți însă și, în timp ce o durere bruscă îl izbi violent, pereții navei începură să se învâртеască.

Capitolul XIII

O INVITAȚIE NEOBIȘNUITĂ

Soneria zbârâi prelung. Nardina, palidă după o noapte de nesomn și obosită de drum, se plimba în fața ușii nerăbdătoare. Părindu-i-se că cei chemați întârzie să răspundă, sună a doua oară. Și a treia oară, pentru mai multă siguranță.

În cele din urmă, ușa glisantă se dădu înlături, și în prag apăru Șerban. Uimit și în același timp vesel, fața lui se destinse într-un larg zâmbet de bucurie, și brațele sale se desfăcură prietenos ca s-o cuprindă pe tână fată.

— Ce surpriză! Ce surpriză, nu-și reveni Șerban. Cred că s-a prăbușit cerul de te-a făcut să vii pe la noi. Sau, se opri el o clipă îngrijorat de neliniștea care se citea pe fața Nardinei și de tremurul înlăcrimat al genelor ei, s-a întâmplat ceva? Cela, strigă el, cerând parcă ajutor soției sale, în fața acestui enigmatic sol feminin.

Nardina izbucni în plâns, în timp ce Cela, care alergase la chemarea lui Jucu, o strângea în brațe liniștitoare, șoptindu-i cuvinte de îmbărbătare, neștiind de fapt încă pentru ce o face.

— Se... ei... giu... a... dis... părut! izbuti Nardina să strecoare în hohote de plâns.

Mai târziu, puțin mai liniștită, reuși să povestească celor doi întâmplarea din noaptea trecută.

După ce se prăbușise plângând pe pajiștea luminată de lună, își dăduse seama că Sergiu plecase poate pentru totdeauna. Desperată,

pierzându-și pentru un moment cumpătul, se ridică și alergă în grabă spre casă. Aerul răcoros al nopții și drumul îi făcură bine, și astfel, în timp ce mama lui Sergiu o întâmpină îngrijorată, avu curajul să scornească o poveste cu plecarea urgentă a lui Sergiu – de fapt minciuna era pe jumătate adevărată –, chemat telefonic la București, și izbuti s-o liniștească. Apoi, sub pretextul unor comisioane „la fel de urgente”, care de astă dată nu mai avură darul să-i sugereze încredere mamei sale, plecă și ea spre București în zorii zilei.

Alergase deznădăjduită la singurii prieteni ai lui Sergiu pe care-i cunoștea în orașul acesta mare și zgomotos. Se strecurase anevoie prin miile de vehicule care se încrucișau pe pământ, sub pământ și în aer, mai, mai să se întâlnească într-o ciocnire uriașă. Dar nimic din toate acestea nu se întâmplaseră, și peste o jumătate de oră se afla în blocul în care urcase atât de fericit în urmă cu câteva zile Sergiu.

Soții Șerban rămaseră împietriți la auzul celor povestite de Nardina. Jucu Șerban se dovedise la început neîncrezător chiar. Plimbându-se agitat prin cameră, frământându-și nervos, cu gestul lui obișnuit, firele de mustață nedisciplinate, exclamă în cele din urmă:

— Dar bine, Nardina, draga mea... tu îți dai seama? Ce susții tu... în fine, ești sigură că... era Sergiu? Poate... poate te-ai înșelat – mă rog, mă rog, interveni el îngăduitor spre Nardina, care protestase, se poate întâmpla...

— Nu, nu? Nu m-am înșelat deloc. Era Sergiu. Îl cunosc bine și cred că dacă l-aș auzi numai mergând și tot...

— Bine, mersul e una și o siluetă la depărtare... noaptea... emoția...

— Era Sergiu. Nu încape nicio îndoială. Umerii lui largi... mersul ușor legănat... nu, nu... nici nu mă gândesc... era Sergiu.

— Jucule dragă, interveni Cela, dacă Nardina susține cu atâta tărie, mai ales că aceasta concordă și cu dispariția lui... Acum e altceva important. Ce ne facem? Cu cine vorbim? Cui îi mai spunem? În orice caz, trebuie să facem ceva, să nu stăm cu mâinile în sân și să ne plimbăm de la un capăt la altul al camerei.

— Să facem... să facem ceva, dar ce? replică puțin supărat Jucu

de faptul că Cela făcea aluzie la nervozitatea sa manifestă și la cursele pe care, ca de obicei în astfel de ocazii, le făcea în lungul și latul odăii.

După un consiliu metodic, cei trei hotărâră să se sfătuiască cu Vlad Mironescu. Sergiu fusese la el cu o zi înainte de dispariție și era foarte probabil ca acesta să cunoască vreun amănunt al problemei nedefinite complet și care deocamdată li se părea celor trei de nerezolvat.

Vlad Mironescu rămase la fel de mirat la auzul celor povestite de cei trei prieteni. Situația era foarte gravă, deosebit de gravă chiar – recunoștea Mironescu –, dar pentru moment nu vedea nici el ce s-ar putea face. Pe de altă parte, cei trei prieteni aflară că presupunerile lui Sergiu erau oarecum confirmate. A doua zi întregul glob fusese pus în stare de alarmă; observatoarele cele mai modern utilizate, situate în diferite părți ale pământului, brăzdară cerul cu aparatele lor de detecție.

Într-un timp record, Vlad Mironescu adaptase telescopului uriaș de care dispunea Institutul central de cercetări o serie de aparate care perfecționau fie vizibilitatea, fie rapiditatea cu care acesta putea înregistra diferitele elemente cerești.

Cu o seară înainte, Mironescu, odată cu alte trei observatoare situate la diverse latitudini, constatase că o parte din aspectele caracteristice ale satelitului recent apărut corespundeau planetoidului Criterion.

Satelitul de dată recentă fusese fotografiat de zeci de ori, și imaginea deosebit de clară care fusese obținută furniza o serie de date suplimentare care permiteau – în ciuda neverosimilului vecin cu fantastul – să se presupună că această de-a doua lună nu era altceva decât o parte din Criterion.

— Criterion? exclamaseră într-un glas Cela și Jucu Șerban.

— Criterion, asteroidul... 1.105? încercase timid Nardina, dovedind astfel că Sergiu nu muncise degeaba.

— 1.116, o corectă Mironescu zâmbind ușor. Da, Nardina are dreptate. E vorba de un asteroid, din cele, câteva sute care sunt situați între Marte și Jupiter. Criterion este cel mai mare dintre acestea, e

descoperit recent și e situat foarte aproape de Marte. Are o orbită elipsoidă, ca și celelalte planete, iar în drumul său ajunge uneori foarte aproape de pământ, Venus și Mercur. Și ceea ce este mai important e faptul că, cel puțin după aparența pe care ne-o furnizau aparatele noastre, pe acest planetoid, înconjurat de atmosferă, se pare să fi existat viață.

— Viață? Sergiu mi-o spusese cu o zi înainte de... de dispariție, își aminti cu tremur în glas Nardina.

— Da, desigur, Sergiu avea dreptate. Se pare că exista viață.

— Și acum... nu înțeleg. E drept că nici nu mă prea pricep, interveni Șerban, în acest domeniu al științei – pronunța „știința” cu oarecare greutate, spre satisfacția Celei, care-l urmărea –, dar... nu înțeleg cum se poate muta o planetă, fie ea chiar atât de mică, de pe un loc pe altul. Eu credeam că aceste lucruri sunt stabilite o dată pentru totdeauna, definitive...

— O dată pentru totdeauna? Întrebă cu o ușoară nuanță de ironie în glas Mironescu. Aici greșiți fundamental. În univers se petrec în fiecare clipă zeci de fenomene, dintre care o parte ni le explicăm. Adică, mai clar: ni le putem explica cu datele pe care ni le oferă cuceririle științei la ora actuală. Iar celelalte, celelalte pe care le înregistrăm numai și nu le putem explica încă – zic încă, pentru că ceea ce nu am putut lămuri ieri îmi apare foarte clar azi și așa mai departe –, ni se par de domeniul povestirilor științifico-fantastice.

— Mărturisesc că voiajul lui Criterion... așa pare.

— Și totuși, nu totul, într-adevăr, dar o mare parte din supoziția noastră își are adânci rădăcini științifice, care pot și vor fi verificate. Ceea ce ne scapă încă este motivul care a provocat această deplasare atât de ciudată.

Dacă presupunerile Nardinei sunt reale și – mă gândesc eu – nu pot fi altfel, pentru că dispariția lui Sergiu Turtureanu nu poate avea altă explicație, vă dați seama cred că distanțele cu adevărat astronomice, care-și vâra nasul în această problemă, ne silesc să stăm cu brațele strânse și să așteptăm.

— Să așteptăm? Să așteptăm și între timp lui i se poate întâmpla

ceva! Sau mai știu eu... dumneavoastră nu vă gândiți? Dacă rămâne acolo? Dacă nu poate să se mai întoarcă?

— Fii calmă, Nardina, îi spuse Mironescu învâluind-o totodată în privirea lui caldă, ocrotitoare. N-are niciun rost acum să ne pierdem cumpătul. Din contră: în primul rând n-ar ajuta la nimic și în al doilea rând trebuie să ne păstrăm mintea limpede și să judecăm clar, științific...

— Dumneavoastră... vă vine ușor, spuse îmbufnată Nardina

— Ei, ce-i drept, zâmbi profesorul, ceva mai ușor decât ție. dar să știi că noi ținem la Sergiu foarte mult și dacă n-ar fi chiar decât curiozitatea științifică și tot este destul ca că nu lăsăm baltă această dispariție învăluită în mister.

— „Învăluită în fum și jerbe de flăcări”, interveni malițios Șerban, cam așa zice Nardina că se prezenta tabloul nocturn.

— Probabil, continuă Mironescu, să fi fost vorba de o rachetă sau mai bine-zis de o navă cosmică, o astronavă care – mă rog, ceea ce spun sunt simple ipoteze – folosea un motor rachetă ce trimitea, prin ajutorul de reacție, gaze.

Acestea la o presiune și căldură atât de mare... în fine lumina lunii, care desigur că nu oferea prea multă vizibilitate... pajiștea... starea sufletească a Nardinei... toate au contribuit desigur la transformarea unui jet puternic de aburi, hai să-i zicem argintiu, în... jerbă de flăcări și fum. Mă rog, mă rog, tot ce se poate, continuă el adresându-se de astă dată numai Nardinei, care se pregătea să protesteze.

— Și atunci ce e de făcut? Întrebă Cella, care ascultase până acum cu multă atenție cele discutate. Stăm – vorba Nardinei – cu brațele încrucișate?

— Din păcate, nu avem ce face, răspuse Mironescu. Nici cea mai puternică rachetă pe care o posedăm acum nu ne-ar permite să plecăm după Sergiu. Nici nu putem să ne dăm seama încotro a pornit. Desigur că s-ar putea presupune că această rachetă, care a picat așa, din ceruri, să fi venit de altundeva, chiar de pe globul nostru, dar...

— Dar atunci Sergiu ar fi trimis vorbă până azi, nu?

— Dar dacă e oprit de ceva... de cineva? adăuga Nardina, gândindu-se la femeia înaltă cu care plecase Sergiu.

— Pe de altă parte, spuse Mironescu, aş avea cunoştinţă desigur de existenţa unui astfel de mijloc de transport pământean, dacă el ar exista.

— Rămâne atunci...?

— Rămâne deci plauzibilă presupunerea după care e vorba totuşi de o navă cosmică venită de cine ştie unde – de pe Marte, de pe Venus sau mai ştiu eu – şi cu care Sergiu a plecat de bunăvoie. Motivele care l-au îndemnat să plece, ce i-a spus necunoscuta, graba plecării, astea continuă să rămână învăluite în mister. Dar...

— Dar... începură cei trei prieteni ai lui Sergiu.

— Dar... există desigur şi un dar. Până se va ivi o rezolvare căzută poate tot din cer, spuse Mironescu, neştiind că previziunea lui avea să se împlinească în scurt timp, până atunci eu vă fac o invitaţie. Deseară, imediat după apusul soarelui, observatorul nostru central va urmări apariţia celui de-al doilea satelit.

Se pare că nu e prea multă linişte acolo. Se petrec lucruri de ajuns de importante... În fine, vă fac propunerea să-l urmărim împreună...

În clipa când îşi luară rămas bun, niciunul dintre cei patru n-avea de unde să ştie că în aceeaşi seară vor fi martorii unei tragedii cereşti care se desfăşura la douăzeci de mii de kilometri...

PARTEA A III A

Capitolul XIV

MISTERUL MAŞINII DE TRADUS

Sergiu îşi reveni cu greu şi, stăpânindu-şi frica, o privi pe Astrida. Aceasta manevra tăcută aparatele de bord.

Cele treizeci de minute trecuseră pe neobservate; antrenat în desluşirea unor întrebări care se amestecau într-un ritm sălbatic, necontrolat, uitase să se informeze asupra felului cum era alcătuită nava care avea să-l depună, după un timp atât de scurt, pe scoarţa unui asteroid – sau mai bine zis a ceea ce rămăsese din acesta – aflat la douăzeci de mii de kilometri.

Dacă ar fi izbutit s-o facă pe Astrida – care de la plecarea navei intrase într-un mutism complet – să vorbească, ar fi aflat că mersul călătoriei nu fusese chiar atât de simplu. Manipularea aparatelor de bord era aparent ușoară și repeziciunea cu care fusese imprimată viteza celor patruzeci de mii de kilometri pe oră, care erau necesari la începutul călătoriei – pentru că numai astfel nava izbutise să învingă puterea de atracție a pământului și să intre în spațiul cosmic – Sergiu nu o simțise. Lipsa de gravitație fusese și ea compensată și nu existase de altfel nici momentul, atât de drag scriitorilor de aventuri interastrale, când corpul își pierde din greutatea sa și începe să plutească împreună cu farfuriile, iar lichidele din sticle nu mai vor să curgă. Toate acestea Sergiu nu le văzuse, nu le simțise. Într-un cuvânt, simțurile sale nu le înregistraseră, pentru că mintea celor care construiseră acest mijloc de locomoție prevăzuse toate aceste modificări și incidente posibile.

Astfel îmbrăcăminte a celor doi, ale cărei fibre erau din material magnetic, lua parte – împreună cu elementele aflate în podeaua și pereții navei și împreună cu mișcarea de rotație imprimată navei în momentul când aceasta rupsesse lanțul invizibil care o lega de pământ – la crearea unei situații normale care făcuse posibilă o călătorie lipsită de întâmplări nedorite.

Când întrebase uimit: „Dar negatronul?”, nu se gândise că peste câteva ore, când va fi aflat misterul pe care-l bănuia că se ascunde în spatele acestei denumiri, avea să descopere pe dată și pricina vitezei obținute de navă, și mecanismul ei de conducere, și multe alte date necunoscute ale ecuației pe care acum zadarnic voia s-o rezolve.

Încercă totuși s-o întrebe pe Astrida:

— Dar mașina aceasta... cuburile luminoase? Cum de se poate traduce atât de ușor... și doar cu un aparat atât de mic?...

— Până nu de mult, mașinile construite de noi, răspunse aceasta, executau diverse calcule, cât de complicate ar fi fost acestea, și erau în așa mod construite încât puteau să execu'te orișice manevră. Aceasta din urmă, fie că o dictam noi, indicațiile noastre fiind imprimate într-un anumit fel în interiorul aparatului, fie că, prin

crearea anumitor mecanisme, mașina era în stare de multe lucruri pe care un om singur cu greu le-ar putea face.

La un moment dat, parte din savanții noștri care au încercat să obțină o legătură cu voi, pământeni, au izbutit să prindă undele ultrascurte reflectate de planeta voastră.

Și, de abia în urmă cu câțiva ani, receptoarele noastre negatronice au prins detalii deosebit de amănunțite asupra vieții desfășurate pe pământ...

La început foarte vag, apoi din ce în ce mai clare, mesajele voastre radiofonice ce întrebunțau unde ultrascurte... se înregistrau zilnic pe ecranele noastre.

Între timp, Astrida dându-i lui Sergiu cubul luminos, se aplecă ușor și începu să manevreze câteva din butoanele aparatului, pentru a-i demonstra modul de funcționare.

— Mașina de tradus are cinci benzi magnetice, pe care se imprimă în prealabil, pe bază de sarcini negatronice, „vocabularul” său.

Pe această mașină de tradus s-au scris aproape trei sute de mii de cuvinte din cele treizeci de limbi mai însemnate pe care voi, pământeni, le-ați transmis.

Partea aceasta – continuă Astrida descoperind ușor un căpăcel al cubului îndărătul căruia se învârtteau patru motorașe minuscule – are patru tambururi magnetice care se învârtesc cu o viteză atât de mare încât cuvintele care se imprimă prin magnetizare pot fi citite într-a patruzecă miime de secundă.

În ultimul timp am izbutit să reducem enorm dimensiunile mașinii, care, precum vezi, e portabilă, zise Astrida arătând spre cubul ce-l avea din nou la cingătoare. Acum ea înregistrează și traduce automat cuvintele pe care le pronunță vocea omenească, fiind deosebit de sensibilă la modulațiile acesteia.

— De altfel, răspunse Sergiu râzând ușor, din moment ce, cu excepția unor mici greșeli de traducere, vă înțeleg atât de bine, proba e făcută.

O nouă zdruncinătură îl făcu pe Sergiu să închidă ochii pentru o clipă și să strângă pleoapele, dar când îi redeschise, un dans ciudat al

stelelor pe cerul negru, toată această drăcească rotire care continua, îl făcu să se întoarcă din nou întrebător spre Astrida. Și de abia atunci, manevrând fără zgomot aparatul ei de tradus, Astrida îi spuse:

— Până acum am călătorit fără reactoarele auxiliare, deoarece, neavând de învins rezistența aerului, dincolo de atmosferă, am folosit numai reactorul principal. Acum însă dacă nu frânam mersul rachetei, ne-am fi prăbușit, sfărâmându-ne de Kallux. Dar atenție! Ne apropiem.

Într-adevăr, privind prin peretele transparent, Sergiu zări apropiindu-se de ei masa planetei necunoscute. Senzația ciudată de nemișcare în spațiu, pe care o încercase din momentul când – o dată învinsă forța gravitației pământești – Astrida oprise propulsoarele, începu să dispară. Iar planeta de sub ei să crească, să crească și să se apropie vertiginos.

Când Astrida îl făcuse atent că se apropie de Criterion, Sergiu se înfioră. Avea să vadă, avea să calce pe scoarța celui de-al doilea satelit! Visa sau totul se întâmpla aievea? Ce-ar spune Mironescu? Ce-ar spune... acum?

Se ridică în picioare în momentul când zumzetul regulat al reactoarelor se auzi din nou.

— Ce se întâmplă acum?

În timp ce manipulase câteva butoane ale mesei de comandă, Astrida tăcuse. Apoi, luându-l ușor de braț pe Sergiu, îl duse lângă peretele transparent de unde se putea zări Criterion.

Forma lui într-adevăr ciudată, asemănătoare cu imaginea pe care Sergiu o văzuse împreună cu toți pământenii, se mărea treptat, pe măsură ce racheta cobora.

Criterion se apropie amenințător. În momentul acesta, propulsoarele auxiliare sforăie puternic, iar nava se întoarce, așezându-se în poziție de coborâre. După ce execută o rotație completă și vârful ei începe să privească de astă dată spre pământul care se zărește departe de tot îmbrăcat în mantia sa atmosferică, propulsorul principal își vestește și el prezența prin zumzetul său ritmic apropiat.

Prin transparența vârfului rachetei, pătrunde lumina orbitoare a soarelui, a stelelor și a pământului, care strălucește neclintit pe smoala

neagră a cerului. „Parc-ar fi luna, văzută de pe pământ – gândește Sergiu. Dar cu cât mai mare!”

Și în timp ce primul pământean își vede planeta reflectând razele soarelui, la o distanță de douăzeci de mii de kilometri, nava cosmică se așază cuminte pe cele trei picioare.

Sergiu e pe Criterion, Ceasul-brățară arată patru și treizeci de minute.

Capitolul XV

PATA GALBENĂ

După ce-și luară rămas bun de la profesor, care-i primise cu atâta bunăvoință, cei trei prieteni plecară, hotărâți să se întoarcă în seara aceleiași zile, pentru ca să zărească, fie și pentru o clipă, secretele pe care le ascundea satelitul și poate pe Sergiu...

Cu puțină vreme înainte de ora fixată, în timp ce sute de telescoape presărate pe întregul glob pământesc își verificau coordonatele, soții Șerban și Nardina, care rezistase cu greu orelor care o despărteau de întâlnirea la care fusese chemată, intrară pe poarta observatorului central.

Imensa clădire îmbrăcată în marmură albă adăpostea într-unul din colțurile sale un tu'm, a cărui siluetă zveltă se profila armonios pe cerul senin. Cupola deplasabilă a acestuia strălucea în bătaia razelor de lună asemenea unui licurici uriaș care, urcat sus de tot, clipea neastâmpărat în așteptarea celor ce aveau să vină.

Cei trei invitați neobișnuiți fură de îndată primiți de profesor, care, înconjurat de un grup numeros de cercetători, avea să conducă observațiile din această seară.

În clipa când ei intrară în marea sală a observatorului, profesorul le ieși în întâmpinare cu brațele larg deschise.

— Sunteți punctuali, și acest lucru mă bucură în mod deosebit. După cum vedeți, spuse el întinzând brațul spre sala în care se aflau, totul e pus la punct. Să mergem să vă dau unele explicații. Haide, Nardina, capul sus! Ai emoții? șopti el aplecându-se spre urechea fetei

Într-adevăr, imensitatea sălii, impresia de maiestuos, de monumental, pe care ți-o inspira acest laborator de cercetare a

misterelor cerești, te cuprindea de îndată ce pășai cele câteva trepte largi care străjuiau intrarea.

Dacă Nardina se lăsase copleșită de emoția ce o resimțea și, din această cauză, călca pe vârful picioarelor ca un copil care pășește în țara minunilor, explicația faptului era desigur deosebită. Emoția pe care o încerca se datora și nerăbdării care o frământa și care îi puneau nenumărate întrebări la care răspunsurile veneau greu sau nu puteau să vină deloc.

Desigur că în naivitatea ei bănuia că... dacă n-are să-l vadă pe Sergiu în rotocolul de cer pe care telescopul avea să-l apropie de ea, dar., poate... totuși va zări trecând... așa, doar... pentru o clipă, racheta în care se afla și dânsul. Sau cine știe ce surprize o mai pot aștepta?

Șerban, pe de altă parte, se lăsase cuprins de curiozitatea crescândă, care, după ce-l făcuse să amâne o întâlnire importantă pentru a nu întârzia la aceasta de aici, îl împingea acum să cerceteze cu o atenție deosebită încăperea în care se afla. Într-adevăr, în timp ce Cela împreună cu Nardina, strângându-se una lângă alta, înfricoșate parcă de ora care se apropia, îl urmau la tot pasul pe profesor, iar acesta urmărea pregătirile febrile care aveau loc. Șerban, de unul singur, se furișase lângă colonada din mijlocul sălii și de aici începu să examineze îndeaproape aparatele și pe cei care se pregăteau să le manevreze.

Sala în care se aflau cei ce peste câteva clipe aveau să cerceteze cerul în căutarea unui satelit grăbit era impresionantă prin înălțimea ei. Plafonul în formă de cupolă era înălțat cam la douăzeci de metri și se sprijinea pe un șir de coloane care contrastau prin zveltețea lor cu masivitatea agresivă a zidurilor din jur. Acestea, căptușite cu o marmură albă, în care jocul vinișoarelor sângerii se împletea cu strălucirea prafului de aur care încadra fiecare placă uriașă, se ridicau drept, măreț, spre aceeași cupolă albă.

În mijlocul sălii, a cărei podea era căptușită cu carouri mari alb-negre din mozaic plastic, acoperit cu o pătură groasă de cristalit lucios, se înălța o rotondă în interiorul căreia treptele largi se întâlneau într-o spirală elegantă ce se termina pe platforma superioară.

Telescopul, sprijinit pe doi piloni de oțel masiv de un albastru închis, părea un tun căruia un artilerist glumeț îi aruncase în spinare două cocoase lungulețe și pestrițe. Sub picioarele pe care se sprijinea țeava lungă a acestui uriaș ochi artificial se putea zări o plasă metalică cu ochiuri largi, în fața căreia se amestecau, împletite din diferite materiale, câteva rânduri de aparate ciudate, de mărimi variate și culori țipătoare. Unele păreau oglinzi de mărimea unui degetar obișnuit și altele își desfăceau foile metalice aidoma unei flori stranii care crescuse aici, neștiută de nimeni.

Pe un balcon masiv, situat la câțiva pași îndărătul acestui puternic pedestal, se desfăceau câteva brațe, ca niște degete uriașe ale căror articulații erau mobile – două, patru, zece... încerca Șerban să le numere desprinzându-le din noianul de aparate ciudate legate de acest tablou – și la capătul cărora erau așezate o serie de plăci verzui de mărimea unei roți obișnuite.

Acestea constituiau cele câteva ecrane mobile, care multiplicau, măbind și mai mult, imaginea pe care țeava tunului uriaș și rețeaua complicată de oglinzi și lentile care se adăposteau discrete în pânțele lui o culegeau de pe firmamentul întunecat, presărat cu luminițele gălbui-albastre ale stelelor și planetelor.

În fața celor zece cercuri oarbe, pe care, peste câteva clipe, avea să apară cortina cerului, se afla un rând de fotolii late, comode, în care urmau să ia loc invitații din această seară. Articulațiile mobile ale ecranelor puteau, datorită unor manete a căror manevrare deosebit de simplă se făcea din dreptul scaunelor tapisate, să fie coborâte sau urcate, mișcate spre dreapta sau spre stânga, într-un cuvânt, puteau fi potrivite cu ușurință după dorința celui ce privea.

În spatele șirului de fotolii se afla o masă de comandă unică, pe care se puteau zări câteva ochiuri albe în orbita cărora zăceau nemișcate obișnuitele ace indicatoare, carcasa groasă a unui bec roșu și trei butoane simple care permiteau – cu ajutorul unui microfon minuscul îngropat și el în mijlocul celor câteva ochiuri albe – să se țină legătura cu conducătorul mecanic al giganticului telescop electronic.

În cele din urmă sosise momentul mult așteptat! Șerban se

mișca încă grăbit de la un aparat la altul, se uita la ecranele cărora căuta să le descopere străfundurile oarbe, urca și cobora scările, pentru ca, în sfârșit, dându-și capul pe spate, să caute să urmărească detaliile țevii uriașe întinse spre cer. Între timp, profesorul Mironescu făcuse același drum, calm, însoțindu-și vorba de gesturi domoale, largi, explicând celor două femei care-l urmau rostul fiecărui aparat, al fiecărei rotițe, manete sau buton.

Socotind că satisfăcuse în cele din urmă, măcar în parte, curiozitatea celor trei invitați ai săi, îl chemă pe Șerban care în momentul acela rezista cu greu tentației copilărești care îl îndemna de câteva clipe să apese pe butonul mare și lat al unui aparat, care semăna la fel de bine cu o lampă de noptieră sau cu un suport de haine.

— Nu pune mâna, doctore! exclamă jumătate în glumă jumătate în serios profesorul. Nu ai mânuși sterile – continuă el să glumească – și cine știe ce poznă îmi faci!

— M-ați prins și... ați ghicit în același timp! Eram cât p-aci s-o fac – zâmbi acesta puțin rușinat și, aplecându-și capul între umeri, începu să urce scara spre cei trei care se aflau sus pe platforma telescopului.

— Vino repede, căci peste câteva clipe începem – mai adăugă către dânsul Mironescu.

Între timp, grupul de asistenți și invitați străini își făcură loc pe fotoliile largi. Nardina și Cela se așezară pe o banchetă căptușită cu piele moale care se afla în dreptul mesei de comandă. Vlad Mironescu le făcu un semn amical din cap și în clipa următoare, în timp ce șușotitul care animase grupul celor care așteptau încetă, ridică ușor mâna dreaptă.

Lumina strălucitoare care scălda monumentala sală se pierdu treptat, iar cele câteva becuri lungulețe ai căror vapori de mercur reflectau o lumină pală, oscilantă, se aprinseră în jurul rotondei și pe scările platformei. De îndată ecranele se luminară și ele, căpătând o strălucire verzuie, iar fața profesorului, care, cuibărit în fotoliul cu spătar înalt, urmărea mersul acelor mesei de comandă, se aprinse toată îmbujorată ciudat de reflexele pe care le arunca unicul bec aprins

în fața sa.

La comanda pe care o șoptise, bolta sălii se desprinsese încet, alunecând înlături fără zgomot, iar o boare de aer rece pătrunse brutal în sală, mângâind frunțile aprinse ale celor ce așteptau cu nerăbdare imaginea pe care urma să o prindă în retina sa uriașă telescopul electronic.

În timp ce profesorul continua să șoptească în fața micro „fonului minuscul, tunul se urcă din cee în ce mai sus, zgâriind aproape cu fruntea sa cerul, care, asemenea unei plase întunecate, acoperea gaura de curând căscată în plafon.

— Treisprezece... nouă și cinci... douăzeci și trei...

Profesorul continua să conducă, glasul său monoton străpungând ușor tăcerea deasă care se așternuse.

Între timp, din tubul uriaș pe care invitații îl văzuseră „în momentul intrării în sală, începu să urce spre vârf un altul mai subțire; apoi acesta născu altul, mai subțire, și mai înalt, și mai greu de urmărit, iar acesta, la rândul lui, altul. În cele din urmă, telescopul electronic cu cele două cocoase întunecate semăna cu o girafă, al cărui gât lung, scos prin fanta plafonului, cerceta cu atenție pătratele mici de cer întunecat.

— Unsprezece... zenit... continua profesorul.

Nardina își simțea inima bătând să-i spargă pieptul. Căută zadarnic să pătrundă dincolo de aburul verzui care oscila straniu în irisul uriaș al ecranului pe care îl trase în neștire spre dânsa. Mâna făcută pumn și-o dusesese involuntar la gură și, asemenea unui copil înmărmurit în fața unui spectacol care depășește așteptările sale, își mușca încet, de emoție, degetele.

— Atenție! Deriva zero... opt nouă! Clar și priză! Simultan! spuse de astă dată ceva mai tare profesorul.

În clipa următoare, pe ecranul din fața Nardinei, fumul verde dispăru, și în locul lui se zări o pată galbenă presărată cu alte mici pete cenușii.

O secundă. Mai puțin chiar. Și când Nardina se aplecă, cu răsuflarea întretăiată, aproape de sticla obiectivului, în clipa când, strângând, convulsiv în dinți degetele lipsite de sânge, căutase să

străpungă cu privirea tainele petei galbene, aceasta se desfăcu deodată în mii de bucăți...

Și într-o fracțiune de secundă, înainte ca imaginea să fi dispărut definitiv, Nardina mai avu timp să vadă o altă pată – de astă dată neagră-cenușie – care, asemenea unei jerbe uriașe apăru brusc pe fondul galben al imaginii și apoi se întinse ca marginile neregulate ale unei pete de cerneală...

Și în clipa când, la mii de kilometri, Sergiu se prăbușea însângerat pe podeaua navei legate încă de Criterion, Nardina privea uimită pata galbenă, fără ca să bănuiască tragedia ce se desfășura în adâncurile acesteia.

Capitolul XVI

PRIMEJDIE DE MOARTE

În momentul când scara, desfășurându-se, începu să se clatine de-a lungul picioroangelor pe care stătea sprijinită racheta, Sergiu se pregăti de ieșire.

Își strânse cureaua de metal gros și-și îmbrăcă globul cefalic, cu aceleași gesturi pe care le făcea și Astrida. Își dădu seama curând că prin orificiile din dreptul urechilor putea distinge perfect glasul acesteia. O membrană plastică ce asigura etanșeitatea balonului unde pătrundea gazul respirator permitea în același timp transmiterea sunetelor. Același orificiu și aceiași mecanism adaptat cartușului de filtraj din dreptul gurii permiteau celor doi să vorbească, iar sunetelor să iasă nestăvilite, fără ca prin aceasta respirația să fie primejduită cu nimic.

— Trebuie să strângi bine butoanele globului cefalic! Să fii prudent, și mișcările să nu fie prea repezi. Respiră rar, ușor și nu scoate masca. N-ai putea să trăiești fără ea decât zece, cincisprezece minute. Pătura de atmosferă pe care rămășița lui Hallux a mai păstrat-o este extrem de rară...

— Și ia seama, mai adăugă Astrida, vom fi mai ușori decât pe pământ, dar după primii pași îți vei putea adapta singur mersul.

Sergiu deschise ușa și privi, de la înălțimea la care se afla, scoarța planetei pe care îl depusese nava. În josul scării zări atunci o

siluetă îmbrăcată la fel cu ocupanții navei și care, făcându-le un semn amical, sprijini scara care se clătina din cauza unui vânt puternic ce începuse să bată.

Pe Criterion era „zi”; o zi luminoasă și de ajuns de caldă. În bătaia soarelui arzător, pământul dispăruse la fel ca stelele.

Astrida coborî prima și după ce puse mâna pe umărul tatălui ei strângându-l afectuos, îi făcu semn lui Sergiu, care coborî greoi, neobișnuit cu greutatea costumului.

După ce bătrânul îl întâmpină cu același gest prietenesc care – după cum află Sergiu mai târziu – reprezenta echivalentul străngerii noastre de mână, rămaseră o clipă toți trei privindu-se.

Sergiu putu observa prin transparența globului cefalic al costumului pe care-l purta bătrânul savant capul acestuia, înconjurat de un păr alb argintiu, lăsat să crească în voie.

Fața, de o distincție deosebită, avea aceeași caracteristică, care-l izbise pe Sergiu și atunci când o privise pe Astrida. Ochii, de un albastru deschis, erau mai depărtați decât ai noștri. Poate că mai depărtați chiar decât cei ai Astridei. În rest, nasul rectiliniu, trăsăturile limpezi ale feței ușor zbârcite pe la colțurile buzei și ale ochilor, pomeții foarte proeminenți nu te puteau face să ghicești vârsta eminentului savant. Statura sa înaltă, dreaptă, fără urmă de gheb sau încovoierea atât de caracteristică bătrânilor de pe pământ, crea impresia de masivitate pe care ți-o inspira prezența singurului bărbat care supraviețuise catastrofei.

Spectacolul ce se înfățișa însă privirilor lui Sergiu – care, după ce-l examinase cu atenție pe bătrânul Gnoz, se întorsese spre peisajul ce-i înconjura – nu fu deloc la fel de reconfortant, întinderea pustie, sumbră, cenușie contrasta puternic cu lumina care inunda platoul pe care poposisse nava. Pe întreaga întindere, atât cât se putea vedea cu ochiul liber, totul era pârjolit, distrus, prefăcut în cenușă; o cenușă mărunță asemănătoare scrumului de țigară.

Platoul era brăzdat de crăpături uriașe, în spintecătura cărora se căscau prăpăstii adânci, rămășițe de ziduri scorojite și frânturi – cioturi informe de scoarță care fusese ridicată sălbatic și zvârlită la

distanțe mari. Întregul tablou striga parcă moartea, care nimicise totul în calea ei.

Din adâncuri, printre șuvițele de înveliș răsturnat, Criterion răsufla adânc și greoi aburi denși, cenușii, cu miros de pucioasă. Sergiu se întoarse înfiorat spre cei doi care-i urmăriseră privirea.

— Așa-i că nu e prea înviorătoare priveliștea aceasta? traduse mașina pe care acum o manevra bătrânul.

— Mărturisesc că... mai degrabă te face să te gândești că moartea e pe aproape... pe aici... pe undeva.

— Se poate să nu fii departe de adevăr... răspunse bătrânul, clătinând trist din cap.

— Și de-ai ști ce locuri frumoase erau... Cum le-a învelit cenușa catastrofei, interveni Astrida. Ce verdeață minunată, ce pomi frumoși și înalți cât cerul. Și râurile care curgeau colo jos, continuă ea arătând spre un crater uriaș negru de smoală fierbinte, care părea a fi fost o vale a belșugului.

— Ei, acum, pământeanule... să te privesc puțin, îi spuse bătrânul savant prinzându-i amândouă brațele lui Sergiu și îndepărtându-l de sine. Da, cam așa ne închipuiam noi că sunteți... cleh... puțin cam mici de statură... și mâinile prea lungi... și ochii, ochii aceștia apropiați... vedeți oare bine cu ei...? continuă profesorul cercetarea lui atentă, în timp ce Sergiu începu să se simtă jenat, având senzația unei gângănii așezate sub ochiul inchizitor al unui microscop special.

În cele din urmă, o dată examinarea terminată și curiozitatea științifică satisfăcută, bătrânul vorbi din nou:

— Cred că fiica mea ți-a povestit, în linii largi, aproape totul. Știi ce s-a petrecut cu planeta noastră și că ciotul acesta este cam tot ce a rămas din globul plin de viață, care a sărit în spațiu acum câțva timp...

Am vrut să aduc aici un pământean, continuă Gnoz, care să fie martorul acestei întâmplări, care, mai bine zis, să întărească cele povestite de noi. Pe de altă parte, când am ajuns aici, mi-am dat seama că în tunelurile noastre extrem de adânci mai există câteva rămășițe, desigur ruine, într-un cuvânt urme care în cele câteva sute de metri

adâncime nu și-au pierdut complet forma. Vei putea astfel desluși cel puțin câteva vestigii ale civilizației noastre. Căci să știi, și poate că acesta' este primul răspuns pe care ți-l dau la o întrebare pe care, deocamdată, n-ai formulat-o: noi am ajuns să clădim, să construim o rețea întreagă de drumuri, grupuri uriașe de locuințe chiar la mari adâncimi sub scoarța planetei noastre.

Lumina, aerul, plantele... totul fusese introdus, perfecționat; exact ca la suprafață. Dar să mergem... Astrida, urmă el adresându-se fetei sale, să fii gata de plecare în orice moment... De la un timp... nu prea sunt semne bune... termină el privind cu atenție unul dintre cuburile de la cingătoarea sa.

— E totul pregătit... propulsoarele funcționează în câteva clipe.

— Ai avut ceva greutăți pe drum? Palierul de profunzime a funcționat? Celula de tehnețum? Ne-a cam dat de furcă...

— Totul a funcționat perfect, răspunse Astrida, în timp ce, alăturându-se celor doi, coborâra împreună povârnișurile abrupte ale platoului.

Între colțurile ascuțite a doua dealuri, sau ceea ce părea să fi fost dealuri, se căsca o prăpastie neagră, lipsită de viață.

— Din păcate, înăuntru e greu de mers. Să încercăm totuși – și atunci sub ochii lui Sergiu, care începuse din nou să asiste la diverse lucruri ciudate, atât Gnoz cât și fata lui desprinsesă unul dintre cuburile cingătorii și-l îndreptară cu fața spre soarele strălucitor.

După câteva clipe, se auzi un ușor zgomot de capac închis, și cei doi, luându-l de braț pe Sergiu, făcură primul pas spre prăpastia care se căsca în fața lor.

Fâșia de lumină galbenă, pătrunzătoare, pe care cuburile celor doi, acum transformate în puternice reflectoare, o aruncau în beznă, scotea la iveală frânturile de scară albă, ușor scânteietoare, pereții pe trei sferturi prăbușiți, stâlpii și coloana care sprijineau bolțile imense.

Coborând cu precauție scările, Gnoz, ținându-l de mână, îl întoarse puțin și-i arătă, cu oarecare mândrie în glas, o statuie uriașă – să fi avut treizeci, patruzeci de metri, gândi Sergiu – sculptată în stânca care străjuia intrarea.

— Era o statuie care pentru noi reprezenta belșugul și viața fericită, înfloritoare. Acum...!! Bătrânul nu-și termină fraza, continuând să coboare cu Sergiu și Astrida panta abruptă și întunecată. În adâncuri Sergiu avea să vadă ziduri de case, monumente, terasamente de locomotie, turbine uriașe, multe părți aproape complet distruse ale minunatei civilizații.

Și acest lucru n-a fost deloc ușor” – termină profesorul Gnoz o parte din lunga poveste a negatronului – forța uriașă pe care o stăpâniseră cei de pe Criterion. Sergiu se așezase pe o bucată de stâncă răsturnată, care probabil făcuse parte cândva din porticul masiv și elegant al unei clădiri subterane. Profesorul Gnoz și Astrida ședeau și ei alături, și în timp ce negatronul și misterul puterii sale extraordinare începea să fie descoperit în fața lui Sergiu, acesta părea că trăiește odată cu dâșii viața trecută a locuitorilor planetei dispărute. Așa cum stăteau cei trei în întunericul sinistru al subteranelor pe jumătate dărâmate, umbrele lor uriașe proiectate pe bolțile înalte, liniștea care era ruptă numai de șirul lin al povestirii, toate formau un cadru puțin obișnuit.

Sergiu, ușor amețit, captivat de dezvoltarea fantastică a celor ce se petrecuseră în urmă cu ani pe o planetă atât de depărtată, asculta cu atenție, transportat parcă în lumea unui vis.

Câte descoperiri! Câte lucruri noi și cât timp le va trebui pământenilor pentru ca să ajungă aici? Cât timp! Acum însă multe din necunoscutele care barau drumul spre rezolvarea unor ecuații, care frământau de mult pe pământeni, vor fi date deoparte. Dintr-odată. În grup, cu totul. Și Sergiu zâmbi gândind ce figură va face profesorul Mironescu când el va coborî din rachetă împreună cu Astrida și profesorul Gnoz și va spune foarte calm:

„Profesore Mironescu, bine te-am găsit! În valiza aceasta am câteva hârtii și desene pentru dumneata. A, da – va continua el afectând lipsa de importanță – e vorba de negatron și aplicațiile lui. Un fleac, o bagatelă... dar, în sfârșit, poate are să te ajute la ceva...

Și gândurile lui Sergiu, care începuseră să alerge din nou spre cei de pe pământ, fură întrerupte de o exclamație ciudată a

profesorului.

Acesta, de un timp încoace, manevra din nou – urmărit de privirea îngrijorată a Astridei – un cub de la cingătoarea sa.

— Ciudat! îi traduse lui Sergiu. Ciudat! Ceva nu e în regulă... Deodată, însă, păli...

Și în clipa următoare, Astrida, pe fața căreia se așternuse de asemenea o paloare de moarte, șopti gâfâind:

— Reacția negatronică dezlănțuită continuă! Nimic nu o va mai putea opri. Dacă nu izbutim să ieșim de aici și să plecăm... suntem pierduți...!

Capitolul XVI

O TRAGEDIE ÎN SPAȚIUL COSMIC

Sergiu împietri. Cuvintele bătrânului savant căzuseră brutal", înfricoșătoare. Nu mai era timp de pierdut. Peste o oră, peste câteva minute sau într-o clipă chiar, catastrofa se putea produce și, odată cu ea, ar fi sărit în spațiu pentru totdeauna cei trei, și odată cu dânșii s-ar fi pierdut tot ceea ce Sergiu și cei doi supraviețuitori de pe Criterion voiau să aducă pe pământ. Avea oare negatronul să învâluie din nou în negura necunoscutului toate realizările cărora puterea sa le dăduse viață, iar acestea aveau să intre în țara fantasticului?

Mintea lui Sergiu lucra cu febrilitate, gândurile i se învâlmășeau, teama, care se furișa viclean, începuse să-i cuprindă simțurile, mișcările greoaie îngreunate și mai mult de costumul și aparatul de respirație – cu ajutorul căruia știa că trăiește în această atmosferă rarefiată la limită –, toate acestea îl împiedicau să fugă. îl împiedicau să scape de furia elementelor dezlănțuite și de explozia finală care, implacabil, avea să-i zdrobească așa cum, cu câțeva vreme înainte, transformase în praf pe cele câteva sute de milioane de locuitori ai planetei pitice.

Bătrânul Gnoz o luă în grabă de braț pe Astrida și-i spuse, șuierat, repezit aproape:

— Dacă vrem să scăpăm cu viață, trebuie să ne grăbim. Aparatele nu înșală... și apoi, traducând lui Sergiu, continuă:

— Explozia este inevitabilă. Energia crescândă dezvoltată s-a

dublat, s-a triplat. E un indiciu că în câteva minute catastrofa se poate repeta. Să fugim... repede...

Porniră tustrei și începură să urce scările care, privite de jos, păreau că n-aveau să se mai isprăvească.

— Mai repede... mai repede... nu înceta să repete bătrânul savant.

Prin măștile plastice gâfâiala celor trei se auzea tot mai puternic. Urcușul devenise greoi, din ce în ce mai pieptiș, și locurile abruite din dreptul scărilor care lipseau se făceau tot mai dese, tot mai greu de trecut. Era vorbă acum de o ascensiune extrem de grea și nicidecum de urcatul unor scări drepte.

Din spatele celor trei, parcă tot mai apropiat, urca un pâraît sinistru, care, în dreptul bolților subterane, se spărgea într-un ecou prelung.

Sudoarea începu să curgă șiroaie pe fața celor trei fugari; răsuflarea se făcuse greoaie, întreruptă. Sergiu simțea cum fiecare pas îi producea o durere din ce în ce mai vie, transformată în junghiuri puternice care-i opresc respirația. Se silește, strângând dinții, să facă pașii cât mai mari. Nu se schimbă însă nimic. Junghiurile sunt la fel de puternice și se fac mai dese chiar.

I-au cuprins acum tot coșul pieptului și s-au cuibărit mai ales sub coaste și în dreptul inimii, pe care o prind ca într-o cușcă, o răstoarnă parcă, o gâtuie, o sfărâmă. Se uită la ceilalți doi. Bătrânul, care urcă sprijinit între el și Astrida, e aproape la capătul puterilor. Fiecare pas pe care-l face, fiecare scară pe care o urcă sau groapă peste care sare greu îl obosesc din ce în ce mai mult, îi produc dureri și probabil aceleași junghiuri și amețeli.

Singura care pare să mai aibă puteri nebănuite este Astrida. Ea continuă să meargă sprijinind și pe tatăl ei. Grupul celor trei urcă. Urcă continuu, fără ca să-și piardă speranța.

În imensitatea bolților, ecoul zgomotelor care vin din străfunduri, din măruntaiele acestei planete blestemată, se izbesc mai puternic și fac să tremure totul în jur. Lumina palidă a celor două reflectoare începe să slăbească; pe pereții jilavi și pe bolțile imense,

reflexele ei sunt tot mai neregulate; alunecă, se urcă și coboară dezordonat, urmând mișcările obosite, greoaie ale celor trei care urcă, cad, se ridică, urcă din nou, se agață, se izbesc de stânci, se împiedică de pereții prăbușiți și cad.

Și iar se ridică, urmându-și urcușul acesta infernal, gâfâind și gemând, cu ochii ieșiți din orbite, cu tâmplele zvâcnind dureros, fantastic de dureros, cu inima bătând puternic și des, din ce în ce mai des, vrând parcă să spargă cușca pieptului, care o strânge, o apasă, o chinuie. Și, cu gâtulejul uscat, cu gura arzândă, dogorită de respirația fierbinte, chinuită, care scapă șuierând printre dinții strânși de neputință, cei trei urcă pieptiș, dârji, deși în urma lor, tot mai sus, lingând pereții întunecați și drumul pe care au trecut, se urcă flăcările și căldura uriașă, nimicitoare pe care străfundurile o varsă prin toți porii planetei...

Bătrânul e la capătul puterilor. Se odihnește tot mai des și, în cele din urmă, istovit, cu respirația întretăiată, gâfâind puternic, se oprește și, lăsându-și mâinile să cadă a neputință, șoptește întretăiat:

— S-a terminat, Astrida! Nu mai pot... mergeți voi înainte... eu rămân...

— Hai, tată... nu se poate, îi strigă aproape în urechi Astrida. Gâfâie și ea, obraji și buzele ei, care se zăresc prin transparența măștii, sunt aproape vinete. Încearcă însă desperată să-l susțină mai departe:

— Câțiva pași... încă... câțiva... tată... un uliim efort, se roagă ea zadarnic.

— Nu... nu mai pot... gâfâie bătrânul. Nu mai pot și, de altfel, e zadarnic... Vă întârzii și pe voi... și cine știe... termină el, întorcând întrebător capul spre hăul întunecos de unde veniseră.

Astrida nu se împăca însă cu ideea că avea să-și lase tatăl aici. Împreună cu Sergiu, îl ridică de subsuori și, urcând acum de zece ori mai încet, grupul celor trei se mișcă aruncând pe pereții din jur umbrele lor stranii, mărite care se pierd jucând ici-colo în negura bolților.

— Hai... tată, nu încetează Astrida, câțiva pași și suntem salvați. Și, agățându-se de acest cuvânt, care în clipa aceasta o îmbărbătează și

pe dansa, începe să repete în neștire gâfâind, să țipe aproape:

— Câțiva pași și o să... fim... salvați... salvați, tată... salvați... sal...
va...

Un trosnet îngrozitor în care se adunaseră parcă miliarde de tunete, îi acoperi ultimele cuvinte. Zidurile și pereții stâncoși se prăbușiră pe treptele pe care cei trei călcaseră cu câteva clipe înainte. Și în secunda următoare pământul începu să tremure sub ei, la început mai ușor și apoi din ce în ce mai puternic, continuu, din ce în ce mai înfricoșător; zidurile din preajma lor începură și ele să se sfărâme bucată cu bucată, lăsând să se vadă șanțuri adânci, crăpături uriașe care se coborau dinspre boltă în linii frânte, negre, îndărătul cărora se căsca prăpastia întunecată, uriașă, nimicitoare.

Și deodată Astrida, căutând să străpungă perdeaua de trosnete și bubuiturile puternice care-ți luau auzul, țipă tare celorlalți doi:

— Suntem salvați!

Și în timp ce-și îndrepta lumina lămpii, care clipea din ce în ce mai des, spre peretele din dreapta, ei zăriră colosul sculptat în stâncă care marcase odinioară intrarea în subterane.

— Uite, tată... suntem salvați... statuia... a zecea tur... mai izbuti ea să spună.

În clipa următoare, Sergiu zări cum soclul statuii se deplasează amenințător, și liniile negre frânte ale crăpăturilor începură să se îngheșue grăbite pe colosul de stâncă. Ceea ce urmă se petrecu într-o fracțiune de secundă. Uriașul se învârti o clipă pe zidul la înălțimea căruia era așezat și apoi, deodată, așa cum se topește flacăra unei lumânări care a ajuns la capătul puterilor, statuia se desfăcu ca spintecată de mâna unui artist dibaci în două, în opt, într-o sută de blocuri uriașe de stâncă cenușie, care se prăbușiră peste ei.

Sergiu sări într-o parte, cu prețul unui efort care-l făcu să se clatine puternic, și, încercând să-și recapete echilibrul, alunecă pe colțul unei scări din spate, căzând în gol. În ultima clipă, vecină cu leșinul, întinsese mâinile și izbutise s-o prindă; pe Astrida și s-o tragă după dansul țipând. Glasul lui, cuvintele sale de avertisment nu putuseră însă să se facă auzite în mijlocul acestui ocean de zgomote

felurite, care de care mai puternice și ciudate, ce se spărgeau în bolțile uriașe, se întretăiau, se amestecau, se uneau și apoi urmau să se prăbușească nimicitor peste ființa înnebunită de durere, spaimă și istovire a celor trei fugari.

Și în timp ce se rostogolise cu capul pe spate, cu Astrida căzându-i greu peste piept, strivindu-l aproape, mai avu timp să zărească o parte din stânca uriașă prăbușindu-se peste corpul profesorului, care, alunecând, căzuse în genunchi și, lipsit de putere, nu putuse fugi din fața morții, care se apropia nimicitoare.

Când se trezi din leșin, primul lui gând fu: „Profesorul!” în locul însă, unde, înainte cu câteva minute, era corpul îngenunchiat al acestuia, se zăreau acum câteva stânci colțuroase, frânturi din statuie și zid, peste care lumina ce intra prin bolta mărită de prăbușire, arunca o mantie albă.

În clipa când se ridică și încercă s-o ajute pe Astrida, aceasta tocmai deschisese ochii și înspăimântată, în timp ce lăsa să-i scape un geamăt de durere, se agățase de marginea scării încercând să urce spre tatăl ei.

Sergiu o trase spre el și împreună – în timp ce în jurul lor zidurile se prăbușeau învăluind în praf și fărâme tot ce le era în cale – se urcară din nou, cu icnete, cu gemete. Sergiu susținând-o pe Astrida, care în cădere își rupsesse mâna stângă, ce-i atârna neputincioasă acum alături de corp.

Ajunși pe platforma unde înainte cu câteva minute Astrida își îmbărbătase tatăl, zăriră cerul negru, brăzdat de fulgere care prinseseră în rețeaua lor Criterionul ce avea să moară.

Cu trupul pe jumătate prins sub colțul ucigător al unei stânci uriașe, profesorul zăcea lipsit de cunoștință. Prăbușită, stânca îi zdrobise picioarele și tăiase, ca muchia unui cuțit subțire, țeava aparatului de respirat. În cădere, de altfel, masca și globul cefalic săriseră într-o parte și acum bătrânul profesor zăcea răsturnat, așa cum îl prinsese furia oarbă a stâncilor sfărâmate.

Astrida gemu, cu gâtlejul prins de lacrimile care se urcau năvalnic. Urmată de Sergiu, se avântară amândoi, și în timp ce Astrida

se prăbușise peste corpul tatălui ei, Sergiu încerca zadarnic să miște rămășițele colosului de piatră.

— Taaatăă! izbucni Astrida. Tatăl meu drag... tată... continua Astrida care pe jumătate înnebunită de durere, neștiind ce face, îl prinse de umeri și începu să-l scuture pe bătrân.

Acesta deschise încet ochii și zărindu-i pe cei doi, îngenuncheați alături de dânsul, zâmbi dureros și încercă să vorbească. Buzele sale vineții refuzară la început să-l asculte, dar după câteva încercări, în timp ce Sergiu și cu Astrida se apropiară de dânsul, izbuti să spună, întretăiat, gâfâit:

— Vezi... Draga mea... Era și... timpul... sunt bătrân... tare bătrân...

— Nu se poate, tată... nu se poate... țipă Astrida la urechea lui.

Gnoz reuși cu greu să-și ridice brațul drept și-l trecu ușor pe fața Astridei, care, desperată, își scosese masca pentru a i-o da tatălui său. Îi mângâie ușor părul buclat, îl privi apoi pe Sergiu, care, mut de durere, stătea alături. Un firisor de sânge negru începuse să i se furișeze în colțul gurii, închise ochii, mai respiră o dată greoi și recăzu pe spate, în timp ce fața și mâinile i se învinețiră pe dată. Murise.

Astrida se prăbuși peste pieptul lui, izbucnind în hohote de plâns, iar Sergiu își dădu seama că de astă dată salvarea ținea de cele câteva clipe următoare și de posibilitatea lor de a ajunge la navă. O trase ușor de umeri și deoarece Astrida refuza îndurerată să-și părăsească tatăl mort, o ridică în cele din urmă energic, o cuprinse în brațe și astfel, în timp ce fata leșină, se grăbi spre ieșirea din subterană.

Fulgerile brăzdau neconținut cerul, acoperind parcă cu lumina lor lugubră pământul, al cărui glob auriu se zărea vag în depărtare. Sub picioarele sale se deschideau prăpăstii fără fund, din care țâșneau aburi și flăcări fierbinți, în timp ce nori de smoală înroșită, lavă, metal topit – nici Sergiu, înnebunit de teamă, nu mai vedea lămurit – se revărsau spre crestele colturoase și întunecate care înconjurau platoul pe care se oprise nava. Cu Astrida în brațe, care atârna greu, Sergiu făcea totuși pași uriași; gâfâind, alerga aproape. Sudoarea curgea în

râuri pe frunte, pe ceafă, pe trup, brațele, care la început îl duruseră îngrozitor, acum intraseră într-o amorțeală care încerca să-i cuprindă întregul trup.

„Dacă nu ajung la navă, sunt pierdut – gândi Sergiu. Suntem pierduți amândoi... încă doi pași... încă unul... încă unul... încă un efort... Haide, Sergiule... ai tăi te-așteaptă... încă un pas – își spunea dânsul în timp ce creierul și inima îi zvâcneau sălbatic, nimicitor.

Zgomotele din jur, bubuiturile sinistre ce veneau din adâncuri, stâncile care, cutremurându-se, sfârșeau prin a se rupe cu un vuiet amenințător, uriaș, cuprinzând toată întinderea, cerul însoțit de flăcările ce izburneau din toate părțile, fulgerele care luminau ca ziua și scoarța planetei ce începea să se îmbucătățească, să se zvârcolească și să se sfarme sub dânsul, toate îl înnebunesc.

Sergiu simte că, dacă nu izbutește să treacă dincolo de cei câțiva metri care-l mai despart de navă, are să-și piardă mințile. Nu mai poate. E zdrobit de amenințarea morții, care plutește în aer; e istovit de greutatea care-i apasă pe brațe și îi sfărâmă coșul pieptului și umerii. E lovit și rănit de pietrele care zboară peste tot; totul atârână greu și dureros.

Și în timp ce din străfunduri se urcă acum un tunet îngrozitor, continuu, care vrea să sfărâme pereții cerului, crește și crește, se face uriaș, zdrobitor, se împarte în mii de tunete și apoi se strânge într-un colos de sunete sălbatic. Sergiu izbutește să urce ultima treaptă a scării și se prăbușește în cabina navei. Un val de sânge îi năvălește pe gură, înecându-l.

Afară totul e cenușiu, din ce în ce mai negru și amenințător-Apoi se lasă o liniște de moarte... Mai târziu...

Capitolul XVIII

ÎNTOARCEREA

Când totul se strânse într-o explozie uriașă, nimicitoare, Astrida își reveni din leșin. Mâna stângă, care atârna inertă, o dureau îngrozitor, iar capul strâns într-un cerc de foc se învârtea mereu, amețitor. De pe podeaua navei, care tremura lăsându-se când pe o parte când pe alta, zări, prin ușa întredeschisă, cerul negru, sclipirile galben-roșii ale

ierbelor de flăcări și dansul nebunesc al munților și văilor care înconjurau platoul, deocamdată, neatins. Liniștea care se lăsase din nou era prevestitoare de furtună.

„Explozia următoare poate fi și ultima” – gândi Astrida. Minteai lucra cuprinsă de o grabă febrilă. Și, în ciuda durerii care o sfârteca și a leșinului, care, furișându-se viclean, căuta să-i cuprindă simțurile chinuite, Astrida încercă să se ridice sprijinindu-se copilărește de piciorul gros al fotoliului lângă care se rostogolise.

La intrare, Sergiu zăcea fără simțire, chircit, cu picioarele sub el, întors pe o parte, așa cum se prăbușise în momentul când, la capătul puterilor, ajunsese pe treapta de sus.

Mai făcuse un pas, intrase în cabină și apoi căzuse asemenea unui stejar retezat cu cruzime de un fulger țâșnit din înălțime.

În cădere, se izbise de capătul metalic al mesei care comanda reactoarele auxiliare, și acum sângele care se prelinsese de-a lungul frunții se închegase pe podea lângă masca, care, sărind în bucăți, căzuse alături.

Astrida încercase zadarnic să se ridice: un junghi dureros i se așezase de-a latul pieptului și o împiedica să respire. De fiecare dată când reușea să se sprijine în genunchi și izbutea să apuce cu mâna sănătoasă brațul fotoliului, ochii i se împăienjneau cu o ceață străvezie, și podeaua navei se învârtea iar, amețitor.

Încercase din nou, cu dârzenie, de câteva ori să se ridice, dar nu izbuti în cele din urmă decât să tragă spre dânsa fotoliul greoi, care se prăbuși, făcând-o să alunece și să se rostogolească la câțiva pași mai încolo.

Între timp, liniștea de afară începuse să fie întreruptă de bubuituri înfundate, înfricoșătoare, care creșteau din ce în ce. Astrida își dădu seama că salvarea lor depinde numai de dânsa... Dacă ajung la timp până la ușa grea... și-o pot închide... dacă izbutesc să pun în funcție și instalația de oxigen... atunci... mai putem încerca... ne mai putem... salva... dacă nu...” – gândi ea, înțelegând că moartea poate să vină în clipa următoare.

Și atunci, cu respirația întretăiată, gâfâind, cu sudoarea

prelingându-i-se pe frunte și obraji, intrându-i în ochii îndurerați, împiedicând-o să vadă, înecând-o, cu gâtleele ars de durere și de sete, începu să se târască, bucată cu bucată, milimetru cu milimetru. Se târa în coate, se sprijinea în trupu-i îndurerat, se târa neîncetat...

Căuta să prindă cu unghiile, sub care carnea însângерată ardea sălbatic, fiecare bucată din metalul podelei; căuta să se prindă de fiecare ieșitură, să tragă, să apuce, să se sprijine. Reușea o dată și aluneca înapoi de zece ori. Își relua târâtul din nou, de la început și, bucată cu bucată, izbuti în cele din urmă să ajungă lângă maneta așezată pe una dintre mesele de comandă; se opri o clipă, răsuflă adânc atât cât îi permitea cercul de oțel care-i strângea cușca pieptului zdrobită, și închizând ochii, strângând puternic dinții, cu un ultim efort de voință, se sprijini în mâna ruptă și întinse orbește brațul drept spre maneta așezată la jumătatea tabloului. Mâna-i îndurерată, cu degetele desfăcute, sângерânde, rătăci puțin și apoi se sprijini de brațul de metal negru; se odihni din nou o clipă și apoi trase... trase puternic spre dânsa, cu prețul unei dureri vii care-i împungea cu mii de sulii pieptul. Și apoi, în timp ce un șuierat limpede, ritmic, arăta că încercarea-i reușise și că oxigenul pătrundea în cabină, Astrida își pierdu cunoștința.

Peste câteva secunde își reveni însă și reîncepu, cu aceleași eforturi, mușcându-și din nou buzele rănite, târându-se pe coate și genunchi, să se întoarcă pe drumul pe care venise. De data aceasta, încercarea era mai grea. Se apropie de Sergiu și, sprijinindu-și greoi urechea de pieptul lui, ascultă.

Trăia! Astrida începu să strige, căutând să acopere zgomotul șuieratului care continua ritmic și bubuiturile care se auzeau acum în imediata vecinătate a navei. Strigă în urechea lui singurele cuvinte pe care le cunoștea, căutând să pătrundă dincolo de negura leșinului care-l învăluise pe acesta.

— Sergiu! See-er-giu! Sergiu! Sergiu! Sergiuuu!...

Într-un târziu, după ce așteptă o veșnicie, respirând greoi cu gura lângă gura lui, cu urechea lipită de piept, mângâindu-i fruntea rece, simți cum Sergiu se mișcă.

Într-adevăr, acesta deschise ochii și în clipa următoare își dădu seama de tot ce se întâmpla.

Se ridică ușor în capul oaselor, sprijinind blând capul Astridei, pe care puterile o părăsiseră. Afară, tabloul era asemănător cu cel care i se întipărise în minte în timpul fugii; crăpăturile largi se întindeau acum amenințătoare spre locul unde stătea sprijinită în cele trei picioroange nava-rachetă. Sergiu se ridică dintr-o mișcare, căutând să stăpânească amețeala puternică care-l cuprinse pe dată și bulgărul greoi care i se așezase pe ceafă.

Făcu un pas sprijinindu-se de pereții navei; mai făcu unul și apoi încă unul și, în sfârșit, trase de mânerul strălucitor. Ușa alunecă ușor și se închise greoi peste cabina în care cei doi, răniți și istoviți de moarte, începeau să respire mai rar aerul binefăcător care țâșnea prin grătarele ascunse în pereții cabinei.

În clipa când izbucni a doua explozie, racheta își luă zborul, ascultând, comanda Astridei, care, sprijinită de Sergiu, căzuse aproape frântă pe fotoliul din fața tabloului de bord. Cu o secundă mai devreme, un colț de stâncă zburând le retezase cele trei picioare ce formau trenul de aterizare, zguduindu-i puternic!

Zvârliți în spațiu de răbufnitul uriaș la care se adăuga impulsul motoarelor navei, călătoria de întoarcere începu plină de îndoieli. Cei doi navigatori răniți, istoviți de încercările grele prin care trecuseră, stăteau în fața mesei de comandă, tăcuți, urmărind din ochi, înfrigurați, mersul aparatelor de zbor.

Trecuse de mult jumătatea de oră care-i despărțea de pământ, și acesta nu se apropia încă. Astrida fu prima care-și dădu seama de acest lucru și îngrijorată se sprijini de Sergiu, privind prin peretele prin care putea vedea până departe. Pământul nu era în fața lor, așa cum ar fi trebuit să fie, ci spre stânga și se micșora din ce în ce.

Aparatele de bord și ecranul omnidirecțional suferiseră avarii. Conducerea automată trebuia să redevină un simplu pilotaj și în timp ce Sergiu o ajuta, pe cât putea, Astrida cu mâna dreaptă încerca să repună nava pe drumul cel bun. După multe încercări izbuti să stăpânească oscilația ciudată a indicatoarelor și, în cele din urmă, botul

ascuțit al rachetei se îndreptă spre pământ...

Globul albastru începu să devină din ce în ce mai vizibil și când cercul său de fum alb începu să se zărească din ce în ce mai distinct, Astrida reîncepu manevra de răsturnare încercând să aterizeze, folosindu-se de frânarea treptată a reactoarelor. Sergiu nu se mai sperie; deși senzația de amețeală îl cuprinse din nou ca și atunci când coborâse pe Criterion, de astă dată cramponat de fotoliul Astridei trecu cu bine momentul basculării.

În clipa când începură să coboare vertiginos spre pământ, Astrida își dădu seama că o nouă piedică intervenise. Din privirea ei îngrijorată și din gesturile repezi cu ajutorul cărora manevra butoanele și manetele, după expresia de neliniște care deforma trăsăturile ei îndururate, Sergiu își dădu seama că ceva nu merge cum trebuie.

Părea că totul se strânge în calea celor doi ca să-i împiedice să ajungă teferi pe pământ. Într-adevăr, privind împreună cu Astrida printr-o mică fantă transparentă a podelei, Sergiu zări trenul de aterizaj sfărâmat. Din cele trei picioaroange, care urmau să-i lase vii și nevătămați pe pământ, nu mai rămăsese decât un singur ciot inform și culisele glisante ale celorlalte două, goale, oarbe, căscate.

Nu mai era timp de pierdut... Astrida, printr-un gest brusc care opri toate motoarele, reîntoarse în același timp racheta și aceasta începu să planeze în cele din urmă lin spre întunericul care se zărea sub ei.

Racheta-navă, care pornise în ultima clipă de pe Criterion, planeta care nu mai exista, se apropia de pământ. Sub picioarele lor, cei doi pasageri care erau la capătul puterilor, zăriră desfășurându-se pătratele verzi ale câmpiilor, apele șerpuint și șoselele albe. Întâmplarea îi aduse deasupra unei păduri bătrâne de brazi înalți și deși. Racheta se prăbuși în cele din urmă peste covorul verde pe care vârfurile strânse unul lângă altul îl întinsese în calea lor.

Și, odată cu scrâșnetul de fierărie și pârâitul crengilor de brad care se rupseră lăsând nava să alunece ușor, Sergiu și Astrida, lipsiți de puteri, nu mai știură de nimic altceva... decât că erau pe pământ!

Capitolul XIX

NARDINA SE ÎNȘALĂ

Trecuseră câteva luni de la reîntoarcerea surprinzătoare a lui Sergiu. Acesta își reluase preocupările zilnice și în timp ce lumea științifică studia amănuntele acestei nemaipomenite întâmplări, în timp ce ziarele și posturile de radio, jurnalele de actualități și programele de televiziune transmiteau date mereu noi și surprinzătoare, „călătorul cosmic” – cum fusese denumit Sergiu de un reporter al unui mare hebdomadar – revenise la conducerea stațiunii de experimentare din orașul de provincie în care începuse această stranie aventură.

Numai că lucrurile se schimbaseră puțin. Puțin pentru unii, foarte mult pentru alții. Sergiu își reluase, într-adevăr, serviciul și, în foarte mică măsură, plimbările nocturne și studiul astrilor cerești. La rândul ei Astrida se dovedea o elevă la fel de promițătoare; începuse să învețe limba pământeanului care o văzuse întâia oară, iar profesorul Mironescu, care o găzduia acum, o ajuta mult.

Uimită la început de asaltul aproape barbar al reporterilor, de conferințele la care fusese chemată, expusă, admirată, dezorientată, apoi și chinuită de întrebările care curgeau cu nemiluita, singură într-o lume nouă, cu oameni ciudați, asemenea ei și totuși atât de diferiți, suferea.

Moartea în condiții atât de tragice a tatălui ei, singura legătură care-i mai rămăsese, singura amintire vie de pe Criterion, îi lăsase un gol în suflet care-i provoca o permanentă stare de neliniște.

Astrida, chinuită la un moment dat de eforturile de a se face înțeleasă – inexistența mașinii de tradus, pe care colosul de granit o sfârâmasese în căderea lui, o lipsea de un ajutor de neprețuit – se închisese în sine, mânată de dorința de a scăpa de curiozitatea bolnăvicioasă a celor care o examinau, aidoma unei insecte exotice, prinsă în focarul unui microscop uriaș, cu zeci și zeci de milioane de ochi.

Primul care înțelesese schimbarea produsă în mintea Astridei și tristețea ei aproape permanentă fu profesorul Vlad Mironescu.

Acesta încercase zadarnic prin diferite subterfugii s-o ferească de asaltul diverșilor cercetători, ziariști, operatori de cinematograf; aceștia găseau însă diverse mijloace sau pretexte cărora le cădeau victimă de multe ori și asistenții profesorului, care, vrând-nevrând, le ușurau drumul către apartamentul ce-i fusese rezervat Astridei în vila lui Mironescu.

Într-una din zile, profesorul, intrând dimineața în camera ei, o zări stând la birou și desenând.

Apropiindu-se și strângându-i mâna, îi spuse rar:

— Bună dimineața, Astrida!

— Bună dimineața, răspunse aceasta, și, întorcând capul, profesorul îi văzu ochii ușor înlăcrimați.

Caută să zărească desenele de pe masă, dar Astrida, rușinată, le acoperi cu dosul palmei; profesorul mai avu timp să vadă însă niște flori ciudate, case și arbori la fel. Își dădu seama de îndată că Astridei îi era dor de viața pe care o trăise, de toți ai ei, care nu mai erau și, poate...

Vlad Mironescu rămase în prag cu inima strânsă. De la venirea Astridei, zilele se scurgeau parcă mai repede ca niciodată. Când o văzuse prima dată, adusă de Sergiu, care de abia ieșise din spitalul îndepărtat, Mironescu rămase surprins ca și ceilalți pământenii. Se hotărî se ca la început, câțva timp măcar, Astrida să rămână aici; profesorul o primise cu un amestec de curiozitate și de milă. Curând avea să-și dea seama că Astrida însemna mai mult decât un musafir curios de pe o altă planetă.

Un sentiment ușor, gingaș, nelămurit aproape, pe care profesorul nu-l încercase până acum, își făcea loc cu îndrăzneală, iar zilele începură să-i pară mai scurte.

După-amiezile de toamnă se scurgeau acum, una după alta, și Mironescu, însoțind-o pe Astrida în imensitatea parcului său, se simțea alt om. Tristețea nelămurită, singurătatea grea, apăsătoare, dispăruseră ca prin farmec. Astrida lua cunoștință zilnic de alte ascunzișuri ale vieții celor de pe pământ. Se înțelegeau bine. Și profesorul aflase din gura ei o serie întreagă de amănunte ale vieții de

pe Criterion. Și acum, dintr-odată, totul se năruia; profesorul se blestema în gând pentru iluziile naive care-l legănaseră atâta vreme. Cum de nu bănuise mai devreme?

După ce se gândi câteva clipe, îi spuse mângâindu-i ușor părul blond, care-i cădea în bucle largi pe umeri:

— Vrei să vorbești... vrei să-l vezi pe Sergiu?

Atunci când auzi numele lui Sergiu, Astrida își aminti de fața lui deschisă, smeadă, cu surâsul acela cald; își aminti că-i datorește viața și-și dădu seama încă o dată de curajul și forța pe care trebuia s-o fi avut acest pământean, aruncat dintr-odată în vârtejul întâmplărilor, ca să treacă peste râuri de foc și aburi și peste pietre care se cutremurau sub pasul lui... Să reziste totuși până la capăt și s-o salveze și pe ea...

Își dădu seama atunci că, dintre toți pământenii pe care-i cunoscuse, Sergiu era singurul care-l văzuse și vorbise cu tatăl ei. Cu Sergiu stătuse de vorbă vreme îndelungată, pe el îl întâlnise în prima noapte când întâmplarea o aruncase în calea lui. Și se gândi că, alături de dânsul, se va simți altfel, mai aproape de cei pe care îi iubise și poate că, într-un sfârșit, va izbuti să-i înțeleagă pe cei din jur. Hotărârea ei era luată. Și Mironescu o acceptă resemnat.

În casa lui Sergiu se petrecură apoi schimbări mari. Una dintre camerele de la etaj, vecină cu biroul în care de atâtea ori avuseseră loc disputele sale științifice cu Nardina, fusese golită și transformată după indicațiile Astridei. Geamurile mult lărgite erau coborâte până la podea, așa încât, chiar acum, în zilele de toamnă târzie, în ciuda cerului mai tot timpul cenușiu, lumina pătrundea larg, îmbrățișând întreaga odaie. Mobila extrem de simplă, cu linii drepte, lipsită de încărcătura demodată a sculpturilor și de jocul adânciturilor și ieșiturilor în lemn, era în general mai joasă, iar patul Astridei, părea o sofa turcească, largă, moale și scundă.

Pentru Sergiu, venirea ei fusese o surpriză deosebită. După ce părăsise Bucureștiul, fugind de publicitatea obositoare care i se făcea, de zgomotul și forfota orașului mare, el se întorsese acasă, unde îl aștepta tihna cărților, obiceiurile sale și, mai ales, unde îl aștepta... Nardina.

Reîntors pe pământ și internat mai târziu într-o clinică modernă a unui oraș austriac, în împrejurimile căruia căzuseră, Sergiu primise de a doua zi nenumărate vizite Oboseala care apăru curând îi făcu însă pe medicii ce-l îngrijeau să interzică accesul străinilor în camera sa și, astfel, între vizitele de dimineață și de seara pe care le executa cortegiul de doctori, avea timp să se odihnească din plin și să lase” – obiceiul său favorit – gândurile să alerge.

În primele zile, cu complicitatea surorii de serviciu, încercase să scrie. La început vru să-i scrie mamei sale, dar după câteva rânduri, mâzgălite anevoie, își dădu seama de neputința cuvintelor, cu ajutorul cărora voia să exprime dorul de casă, dorul de mamă și de Nardina.

Într-una dintre nopțile lungi, în timp ce zgomotele atât de familiare ale spitalului se stingeau unul câte unul, când pe sală nu se mai auzea decât pasul ușor al surorii de noapte și ultima transmisiune a televizorului de pe noptieră se cufundă și ea în umbră, Sergiu se pomeni călătorind cu ochii închiși spre Nardina.

„Iarna bate la ușă. Mai sunt câteva zile și au să înceapă să cadă încet fulgii de zăpadă” – gândește Sergiu. Își amintește apoi de săniuş, joc în care pentru prima oară, Nardina, instructoarea sportivă, devenea conducătoare. De data aceasta, el era elevul sânguincios care căuta să urmeze întocmai sfaturile profesoarei. Și altă dată...

Un bulgăre de zăpadă bine țintit îi turtește nasul înghețat.

— Uhuuu! Prinde-mă... astronomule!

Și fuga începe, cei doi alunecând vertiginos pe schiurile care plutesc pe zăpadă. Nardina e mai dibace, și mlădierile savante ale corpului ei o poartă de pe o pârtie pe alta, într-un slalom îndemânat, care-l scoate din sărite pe Sergiu. Acesta, greoi ca un urs, închide de fiecare dată ochii când un brad răutăcios se repede spre dânsul. Uni! A scăpat și de data aceasta. „Dar drăcoaica, unde-o fi?” – gândește el căutând-o pe prietena lui de joacă.

— Uuu! răspunde gândului său glasul fetei de jos de tot, de departe, ascunsă între doi brazi pitici. Și cursa reîncepe și nu se sfârșește decât atunci când – îmbujorați și istoviți, râzând și aruncându-și praful de zăpadă pe care mâna istovită nu mai are putere

să-l facă bulgăre – se opresc la cabană.

Și a doua zi, vacanța începe din nou...

Sergiu își pipăie fruntea. Frige. Și gândurile care au adus-o pe Nardina atât de aproape de el, vie parcă, cu toate amintirile și gesturile, și vorba i-au împlinit-o parcă așa cum stă acum în fața patului.

— Hai, vino acasă, Sergiule! îi spune Nardina din închipuire.

Și acesta își dădu deodată seama că îi e un dor nespus de ea, de maimuțările ei hazlii, de îngrijirea cu care îl înconjura, de priceperea ei...

„Îmi lipsește... îmi lipsește” – gândi din nou Sergiu, căutând să deslușească sentimentul acesta nelămurit pe care-l încearcă pentru întâia oară.

Plecaseră apoi împreună cu Astrida, însănătoșită și ea, spre țară.

Acum lucrurile se complicasera puțin.

Astrida învățase limba lui Sergiu cu repeziciune și se descurca de ajuns de bine. În lipsa acestuia de acasă, obișnuia chiar să vorbească cu mama lui, care, deși la început manifestase o oarecare răceală, se lăsase în cele din urmă câștigată de aspectul și comportarea modestă, prietenească a fetei, care venea din cer. Senzația de ciudat, de neplăcut, pe care o încercau toți cei care auzeau glasul metalic al Astridei pentru prima oară sau erau surprinși de fizicul ei, oarecum aparte, o cuprinsese și pe mama lui Sergiu. Dar, după un scurt timp, obișnuința și duioșia își făcură loc pentru această necunoscută, care nu mai avea pe nimeni altcineva.

Nardina, la rândul ei, o primise cu dragoste. Firea ei deschisă și amănuntele tragediei care o impresionaseră în mod deosebit o apropiară de Astrida. Cele două fete se împrieteniră.

Acum când izbutea să se facă înțeleasă – lecțiile lui Mironescu dăduseră roade – Nardina îi ținea de urât zile întregi, o iniția în tainele casei, îi povestea pe larg tot ceea ce credea că o poate interesa. Astrida făcuse, împreună cu Nardina, prima plimbare în orașul acesta necunoscut; dar după această încercare, urmărită de aceeași curiozitate și publicitate sâcâitoare, ea se refugie din nou între

prietenii și zidurile casei atât de primitoare.

Și totuși, de la un timp, Astrida simți că Nardina nu mai e la fel de veselă ca înainte și că, cel puțin după aparențe, ceva se schimbase.

Într-adevăr, Nardina se lăsase furată din nou de dragostea ei zbuciumată pentru Sergiu și suferea. Noptile nedormite, zilele cu gânduri învolburate, bănuiala, zbuciumul lăuntric, toate acestea lăsau urme adânci. Prima care observase această schimbare fu mama lui Sergiu.

— Nardina, tu ești bolnavă, îi spuse aceasta într-o dimineață. Ești palidă... nu mai mănânci... Ce-i cu tine? Nu te simți bine, draga mea?

— Nu, mamă. Ți se pare. N-am absolut nimic. Poate sunt puțin obosită... știi, școala... atâția elevi... continuă ea ferindu-și ochii de privirea cercetătoare a mamei.

— De! Tu trebuie să știi mai bine decât mine, răspunse aceasta.

Nardina însăși se speriasse simțind pentru prima oară junghiul acela dureros care i se pusese în dreptul inimii când îl văzuse într-o zi pe Sergiu, aplecat alături de Astrida, care, șezând la biroul acestuia, încerca să descifreze câteva texte.

„Nardino – încercă ea să glumească în gând –, mi se pare că ești geloasă. Vai, ce urât! Ce sentiment... inferior!”

Și apoi uitase. Dar, în ciuda faptului că acest sentiment fusese categorisit de dânsa ca atare, el începuse să crească zi de zi, așa că la un moment dat se pomeni că privește cu supărare gestul pe care-l făcea Sergiu atunci când ținea paltonul Astridei; se rușina și totuși nu putea suferi ca acesta să ia loc la masă alături de dânsa. Și îndoielile, și săgețile dureroase își făceau loc tot mai mult în inima cuprinsă de o dragoste atât de mare, și Nardina suferea...

— Sergiule, încercase dânsa o explicație într-o zi când îl găsisese întâmplător singur în birou, spune...

— Da... Nardina. Ce este? Te ascult... răspunse el distrat, în timp ce continua să sublinieze textul unei lucrări recente.

— Sergiule... de mult voiam să-ți vorbesc. E ceva ce nu merge...

— Da, da... te ascult, murmură la fel de neatent Sergiu.

— Mie mi se pare că tu... sau mai bine nu, altfel. Uite ce-i< Sergiule, eu...

„Ce să-i spună? Dacă el singur nu-și dă seama de tot ce simte ea pentru dânsul, dacă pentru Sergiu prezența ei în casă este aceeași cu a unei mobile oarecare sau a unui vas de flori care, ce-i drept, îi e drag... dar așa, în felul lui... mai mult o obișnuință și nu așa cum ea... Ea? Oare vreodată s-ar putea întâmpla să-i bată și lui inima atât de repede așa cum îi bate ei? Oare ar putea să simtă și el golul acela de sub coaste așa cum simte ea când îl vede? Sau poate că și el ține la ea doar așa ca la o soră... Ce să-i spună? O va înțelege?

O dușmănește pe Astrida pentru că aceasta îi fură orele lui Sergiu care până acum erau ale ei, că îi răpește după-amiezile în care el îi povestea atâtea, îi e dor de vorba și de glumele lui și de mâna lui întinsă ca s-o prindă de urechi... E geloasă pe Astrida? Nu, nu-i adevărat – neagă categoric Nardina în vălmășagul gândurilor. Îi e chiar dragă Astrida... dar”. Și, Sergiu asta!”

Și plecă tiptil din cameră fără să fi spus nimic din cele ce voia.

După un timp, Sergiu își dădu seama de absența ei. Ridică capul și fu foarte mirat că n-o mai găsește lângă dânsul. Zâmbi însă și clătină ușor din cap. „Draga de ea” – se pomeni el zicând și simți cum obrazii i se aprind ușor.

Nardina se înșela de astă dată. Se înșela, căci timiditatea care pusese de atâtea ori stavilă destăinuirii ei îl tulbura și pe Sergiu, care în noaptea nedormită în spital își dăduse seama că Nardina își câstigase un loc în inima lui, pe care nu avea cum să-l mai piardă. Și, de altfel, hotărârea lui era luată...

Capitolul XX

O TELEGRAMĂ

Astrida își dăduse și ea seama de greșeala Nardinei. Și se hotărî să stea de vorbă cu dânsa. Cu orice preț, ea trebuia s-o ferească de zbućiumul acesta, chiar mințind-o...

Într-una din serile în care Sergiu plecase ca de obicei spre institut, ea bătu ușor la ușa Nardinei și intră. Aceasta, întinsă pe o canapea largă, citea, chinuindu-și în același timp unul din zulućii negri

care nu se lăsau învărțiți pe deget.

— Te deranjez, Nardina? Înveți? Întrebă Astrida.

— Deloc, spuse aceasta închizând cartea și așezând-o alături de ea. Hai vino aici, alături de mine. Dar ce s-a întâmplat? Ești, pare-se, puțin cam tristă. Te-a supărat cineva? și, vorbind, se dădu puțin înlături făcându-i loc.

— Nu, Nardina, dar vreau să-ți vorbesc serios...

— Te ascult, sunt numai urechi...

— Nardina... tu îl iubești pe Sergiu! Nu, nu, te rog, spuse dânsa acoperind cu mâna ușor apăsată gura Nardinei, care se deschisese pentru protest, pe mine nu mă înșeli. Mi-am dat seama de acest lucru din primul moment... de când te-am cunoscut. Eu o știu... o știu bine...

— E adevărat... și mi-e ciudă pe mine, șopti Nardina înfiorându-se.

— Și pe mine... Nu-i așa? Și pe mine...

— Nu, Astrida, nu-i adevărat. A fost poate, mărturisi cinstit Nardina, o rătăcire de moment. Mi-a trecut... acum m-am resemnat...

— Vezi tu? O recunoști singură. Te-ai resemnat pentru că îți închipui că nu poți face alt fel, nu-i așa? Pentru că socotești că eu am căzut așa din cer, pe neașteptate, și...

— Poate... știu eu? roși Nardina.

— Uite, din cauza asta am venit acum și am spus că vreau să discut serios. Nardina dragă, eu am venit acum să-ți spun... deși mi-e greu... mi-e foarte greu... Nardina, să nu fii neliniștită din cauza asta... din cauza mea...

Nardina nu observa stângăcia din glasul Astridei. Era fericită. Fericită că totul nu fusese decât un coșmar. Iar Astrida, la rândul ei, se bucura că putuse să scoată din sufletul acestei prietene dragi un ghimpe nepoftit. Chiar cu prețul... unei minciuni. Chiar cu prețul unei renunțări dureroase...

Astrida continua să vorbească, în timp ce vocea îi tremura și ochii se încetoșau de pânda lacrimilor, pe care nu le putea stăvili. Și așa, una în brațele celeilalte, amestecându-și lacrimile de bucurie și durere, le găsi Sergiu când se întoarse de la institut.

Gerul de afară îi înghețase răsuflarea în spicul gulerului de blană, iar obrajii roșii îl ardeau ca împunși cu mii de ace. Se dezbracă în vestibul și, zărind o dâră de lumină strecurându-se sub ușa Nardinei, intră fără să bată.

Cele două confidente, surprinse, se fâstâciră. Sergiu, aducătorul unor vești grandioase, nu observă însă nimic.

— Fetelor, o veste mare!

— S-o auzim, răspunseră în cor Astrida și Nardina, care îi ascundeau cu dibăcie în umbra lampadarului ochii plânși.

— Mi-a telefonat Mironescu din București. Am stat mult de vorbă cu el. M-a întrebat de tine, Astrida. Se pare că are nevoie de sfatul tău. Dar nu despre asta e vorba. Ieri seară au lansat satelitul artificial.

— Al cincilea...! exclamă Nardina.

— Știam de mult că va izbuti să-l lanseze mai devreme, spuse calm Astrida. Mi-a scris și aici despre acest lucru. Acum însă înțeleg de ce are nevoie de mine... și, de altfel, vine foarte bine, rosti gânditoare Astrida, vine... foarte bine... tocmai acum!

— De ce tocmai acum? Ce înseamnă asta, tocmai acum? întrebă nedumerit Sergiu.

— Nu, nimic, tresări dânsa surprinsă, nimic important în orice caz... dar e natural că, dacă are nevoie de mine, să-l ajut în privința asta. E normal să plec, nu?

— Să pleci?

— Adică, răspunse ușor stingherită Astrida, să plec la dânsul, să vedem despre ce-i vorba...

— Aa! Asta-i cu totul altceva.

— Dar te reîntorci, nu? Te reîntorci, Astrida? spuse la rândul ei bănuitoare Nardina. O să te revedem curând, nu?

— Da, aveți să mă... revedeți... curând. Numai să faci ochii mari, draga mea, să faci ochii mari ca să mă vezi bine, răspunse enigmatic Astrida, în timp ce mângâia drăgăstos părul negru al acesteia. Și, ridicându-se, părăsi camera.

— Ce. O fi cu dânsa? I-ai spus ceva, Nardina?

— Nu, nu. Nu e nimic. E puțin obosită, schiță conspirativ aceasta. Am stat cam mult de vorbă...

— Despre?...

— Despre toți și toate. Și mai ales despre tine... aruncă într-o doară Nardina.

— Despre mine? Dar ce-ați avut de vorbit despre mine? De unde așa din senin?

— Nu era deloc din senin, răspunse zâmbind Nardina, în timp ce, luându-l de braț, îl împingea ușor spre ușă. Iar referitor la „ce-am avut de vorbit” despre tine, acesta este un lucru care ne privește numai pe noi două. Și acum... dragul meu, fă bine și retrage-te politicos din camera unei tinere fete căreia îi pică ochii de somn...

— Complot, așa-i? V-ați aliat, hai? se răsti în glumă Sergiu, îngroșându-și de circumstanță vocea.

— Tinere, continuă bătându-l pe spate Nardina cu un aer profesoral, te rog să nu depășești limitele unei ținute verbale de prim-rang. Pe mâine, răsese ea și, cu un ultim brânci energetic, îl trecu dincolo de prag și închise ușa.

Nardina era veselă. Destăinuirea Astridei și faptul că gelozia ei prostească era fără motiv o făcură să freamăte de bucurie. Și, în timp ce se dezbracă, se trezi fredonând un cântec vesel pe care-l uitase de mult. Stinse lumina și se trânti cu fața în perne râzând ușor și izbînd cu pumnii mici în salteaua moale. Gândurile începură să alerge, făurind povești de dragoste în care erou și eroină erau Sergiu și dânsa. Dar peste câteva clipe, istovită de emoțiile zilei ce trecuse, adormi, respirând ușor, cu mâinile strânse pumni și duse la gură copilărește.

În camera Astridei însă, lumina arse până-n zori...

A doua zi, ea își luă rămas bun de la cei din casă și, condusă de Nardina, se grăbi spre tren. În gară, unde era mare forfotă, mai stătura de vorbă câteva clipe, înțelegându-se cu greu din cauza zgomotului pe care-l făceau trenurile ce intrau și ieșeau neîntrerupt.

— Să nu stai mult, Astrida. Să știi că are să ne fie dor de tine.

— Nu pot să-ți promit lucrul ăsta. Nu depinde întru totul de mine. Trebuie însă... trebuie să vorbesc neapărat cu profesorul

Mironescu și apoi... o să vedem.

— Dar ce vrei să faci? Se pare că ai tu ceva aici, glumi Nardina ciocănindu-i ușor fruntea cu arătătorul îndoit.

— Am, e drept. Și încă multe... râse Astrida. Acum să ne luăm rămas bun...

Era și timpul. După semnalul convenit, garnitura expresului se puse ușor în mișcare. Astrida o cuprinse în brațe pe Nardina, o sărută puternic pe amândoi obraji și-i făcu semn din mână mult timp după ce sărise pe scara vagonului care se depărta.

— Să fii veselă, Nardina. Să n-ai nicio grijă. Să-l iubești mult! Și el te iubește! strigă ea în cele din urmă.

Cuvintele ei ajunseră, purtate de vânt, până la Nardina, care privea înduioșată trenul, și imaginea Astridei, care se făcea din ce în ce mai mică, și mai mică. Ajunseră purtate de vânt și se cuibăriră în piept, în dreptul inimii, care bătea nebunește, încălzind-o.

În gara Bucureștiului, profesorul Mironescu, care fusese prevenit de sosirea Astridei, o aștepta cu nerăbdare. După ce îi strânse călduros amândouă mâinile întinse cu încredere, o conduse prin vălmășagul peronului spre ieșire.

O dată ajunși în fața casei sale, profesorul o ajută să urce scările largi ale intrării și o conduse spre camera pe care i-o pune la dispoziție.

— Te odihnești cât vrei. Suni dacă ai nevoie de ceva, și după-amiază ne vedem.

— Sunt odihnită perfect. Nu-ți cer decât puțin timp, să mă spăl și să mă schimb, și te urmez chiar acum.

— Dar de ce? De ce graba aceasta? Ce s-a întâmplat?

— E greu să explic dintr-odată. Și, de altfel, e o chestiune care se referă în mare parte numai la mine. Am eu un plan – zâmbi ea ușor, liniștindu-l astfel pe Mironescu, care începuse să fie îngrijorat, și sper să primesc aprobarea...

Peste o oră, în biroul său, la masa care fusese martora destăinuirii senzaționale făcute de Sergiu și care însemnase începutul acestor întâmplări, profesorul și Astrida discutau aprins.

— Crede-mă pe mine. Încercarea nu e grea. Noi am făcut-o și cunosc toate detaliile...

Și Astrida continua să expună profesorului planul său.

— Ați lansat un nou satelit artificial?

— După cum știi. Ți-am scris doar...

— Desigur. Fără echipaj și ceva mai mare ca primele patru... Ei bine, eu ofer și sper ca memoria să nu mă înșele deloc, spuse Astrida sprijinindu-și capul în mâini, planurile complete, detaliate, ale construcției unui satelit uriaș de sute de tone, cu echipaj, și care să se poată învârti, colo sus, timp nedefinit. Un an, doi, zece... Și în același timp...

— Dar... spuse profesorul – pe care calmul său obișnuit îl părăsise, îți dai seama ce-mi propui? Să fac o încercare care ar putea costa viața unor oameni. De unde știm noi că toate se vor întâmpla așa cum le prevezi tu? De unde știm că într-adevăr nu va interveni nicio defecțiune în angrenajul acesta uriaș pe care mi-l propui și la care mărturisesc că m-am gândit și eu de mult. Da, Astrida, m-am gândit și lucrările mele sunt de ajuns de înaintatedar câte greutateți... Și apoi, crezi tu că cineva va risca zborul acesta, și apoi va încerca al doilea risc, acela de a sta acolo la atâtea mii de kilometri de noi, legat numai prin radio, singur... Crezi tu că voi găsi – sub rezerva faptului că mă voi duce eu singur – pe cineva pentru această încercare?... exclamă necăjit Mironescu.

— Da! răspunse hotărât Astrida.

— Ce? Glumești, Astrida...

— Deloc. Sunt foarte serioasă...

— Și cine, mă rog?

— Eu...

Profesorul tăcu înmărmurit. Uitase de un timp încoace că în fața lui se afla asistenta profesorului și eminentului savant Gnoz și nu Astrida, fata tristă și singură printre pământeni, fata pe care începuse s-o iubească.

Propunerea pe care i-o făcea acum îl puneă într-o încurcătură grea. Pe de o parte inima îl împingea să accepte; era singura șansă ca

ipotezele să poată fi verificate, era singura șansă ca stația de televiziune-releu, stația de telefonie, laborator cosmic, toate acestea și încă altele să aibă conducerea nemijlocită, imediată, apropiată a unui creier viu, omenesc.

Pe de altă parte, tot inima lui Mironescu și dragostea pe care o legase în gândul său cu Astrida, dragostea aceasta a unui om care iubea pentru prima oară, îl făcea să refuze acest gest de curaj care putea fi în același timp și unul de sacrificiu.

— Niciodată! în orice caz nu cu învoirea mea] spuse categoric Mironescu.

— Dar nu-ți dai seama de toate avantajele pe care știința pământenilor le va putea obține? Cele mai bune telescoape ale voastre nu pot lucra decât cu o parte mică din eficacitatea care le-ar sta la dispoziție acolo, sus, unde lipsește aerul, pânza aceasta deasă care vi se pune pe ochii artificiali, oricât de mari i-ați face pe aceștia. Mai departe, gândește-te... stațiunea satelit nu va fi deloc influențată de gravitate, indiferent de înălțimea la care o vom lansa și deci de distanța care o va despărți de pământ.

Această condiție nu există și nici nu poate fi creată aici, pe pământ, continuă Astrida. Îți dai seama ce perspective minunate de cercetări! Gândește-te la fizicieni, la chimiști, la biologi...

— Nu se poate, ripostă ceva mai slab Mironescu. Dar gândurile începură să-i zboare, și tabloul schițat doar de Astrida începea să prindă viață. Vedeă parcă acel satelit, de forma unui covrig uriaș. În mijloc avea să fie așezat agregatul de termoelemente care vor furniza energie tuturor acestor aparate. Sau nu... mai bine altceva. Un reactor nuclear de dimensiuni reduse și care va folosi... negatronul... Negatronul? se întreba Mironescu. Da, negatronul, de ce nu? își răspunse mintal tot el. Un reactor de dimensiuni reduse, cu o greutate redusă... Apoi pe margini vor fi camerele spațioase ale celor ce vor conduce stațiunea... brâurile largi de flori și plante verzi, aparatele de oxigen, aerul condiționat, căldura... o construcție delicată, diafană, ca de basm... Diafană? Da, desigur. O vor putea face ca o pânză de păianjen... numai rigiditate să aibă... căci greutatea... ehe... greutatea

va fi dispărută aproape cu totul...

— Am să instruiesc eu câțiva pământeni care vor voi să plece cu mine...

— Cum? tresări readus la realitate profesorul. Pământeni care să... plece? Nu! Nu admit. Categorie. Astrida, te rog, nu mă ispiti...

„Într-una din zilele lunii următoare, însă, consiliul științific mondial, întrunit în grabă de profesorul Mironescu, asculta cu atenție propunerile pe care le cuprindea proiectul primei stațiiatellit cu echipaj, la care profesorul și Astrida lucraseră zi și noapte. Iar peste alte câteva luni, lucrările pentru lansarea primului tren de rachete care purtau în interiorul lor pe cei ce aveau să construiască stațiunea la o înălțime de câteva mii de kilometri își luară zborul.

Astrida lucrase zi și noapte alături de profesorul Mironescu, care-și uitase vârsta și nu mai cunoștea oboseala. Amândoi cutreierau neîncetat atelierelor special amenajate, îndrumau echipele de tehnicieni, lucrau cot la cot cu desenatorii, grăbeau proiectanții. Mironescu scria, telefona, telegrafia; pleca singur și se întorcea de îndată, cerea, impunea, transporta tot felul de materiale; lucra cu puteri înzecite. O știa pe Astrida alături de dânsul.

Calculele erau zilnic revăzute și permanent erau aduse noi și noi îmbunătățiri care provocau disperarea celor ce lucrau. Dar profesorul, pe de o parte, și Astrida, pe de alta, știau să explice calm, liniștit, cauza acestor intervenții, și când tehnicienii aflau că toate se fac pentru securitatea și confortul cât mai mare al celor câțiva curajoși voluntari care aveau să realizeze una din cele mai mari cuceriri ale științei, lucrul se relua cu aceeași migală cu care fusese început.

Între timp, Astrida instruia și ea pe cei câțiva tehnicieni și cercetători care se oferiseră, de îndată ce fusese făcut cunoscut apelul profesorului Mironescu, să o însoțească în această expediție. Și când lucrările luară sfârșit, cu câteva zile înainte de plecarea rachetei finale, care avea să-i ducă pe locuitorii – pentru cât timp? – satelitului artificial, Astrida îl rugă pe Mironescu să-l cheme pe Sergiu.

— Ți-e dor de el? întrebă Mironescu.

— Da și nu. Dar aș vrea să vorbesc cu el înainte de a pleca.

După telefonul primit, Sergiu sosi a doua zi. Dar zadarnic încercă s-o întâlnească pe Astrida. Consemnul dat de aceasta fu respectat cu strictețe de întreaga echipă de tehnicieni, în frunte cu profesorul Mironescu, care-l sfătuiră în cele din urmă să aștepte ziua plecării.

În dimineața când – de pe același teren experimental unde înainte cu câteva luni fusese lansată o rachetă și un laborator pitic – urma să plece nava cosmică uriașă. Sergiu fu chemat de Mironescu.

— Sergiule! Astăzi pleacă Astrida! Peste o oră, și i-am promis să te aduc cu mine.

Sergiu tăcu îngândurat. Și în momentul când se urcară în limuzina profesorului își dădu seama că o va vedea pe necunoscuta care coborâse într-o noapte cu lună, învăluită de un nor de fum argintiu; și o va vedea, poate, pentru ultima oară...

Impresia aceasta prinse și mai mult viață atunci când, coborând din mașină, o zări pe Astrida și haina ei de aviator, atât de asemănătoare cu cea pe care o purtase în noaptea când începuse acest vălmășag al întâmplărilor.

— Sergiule, îl luă Astrida la o parte, mai sunt câteva minute până plec. Vreau să-ți vorbesc...

— Dar... Astrida... nu ne-ai spus nimic... nouă, toți eram îngrijorați... ce s-a întâmplat... plecarea ta bruscă și acum hotărârea asta... așa deodată...

— Nu s-a întâmplat nimic, Sergiule. Și, în orice caz, nu deodată, adăugă ea ca pentru sine. M-am hotărât să plec și nu trebuie să-ți fie frică pentru mine, spuse ea observând îngrijorarea din ochii lui Sergiu, pentru că, după cum știi, încercă ea să glumească, acest sport, voiajul acesta, l-am mai făcut eu de câteva ori...

— Astrida, o chemă profesorul, totul e gata. Echipa te așteaptă.

— Îndată. Un minut numai, răspunse ea și apoi i se adresă din nou lui Sergiu.

— Am vrut să-ți mulțumesc înainte de a pleca pentru că m-ai salvat atunci...

— Astrida, protestă ușor mâhnit Sergiu.

— Da, da... știu eu ce spun... iar în al doilea rând, Sergiule, uite un lucru pe care tu poate nu-l știi... e vorba de complotul nostru, zâmbi ea... Vreau să-ți spun că... vreau să aflu că... te iubește cineva mai presus de orice, te iubește cu patimă și tu nu știi, Sergiule... continuă dânsa cu glasul întretăiat.

— Ba știu, Astrida, știu! zâmbi acesta.

— Știi? Spui că știi... încercă Astrida, gâtuită, simțind cum lacrimile își fac loc...

— O știu. E drept, zâmbi el stingherit, nu de mult... dar odată cu aceasta mi-am dat seama și eu că o iubesc și...

— Și?... întrebă Astrida căutând să-i prindă privirea.

— Și m-am hotărât desigur. Deși Nardina e încă aproape un copil, totuși... eu m-am hotărât. Mă căsătoresc... da, da. Ne căsătorim, și asta curând de tot, exprimă Sergiu o hotărâre categorică care-i apăruse în momentul acela.

Astrida tresări și simți o clipă cum se înfioară din creștet până în tălpi. „Ce nebunie! Cum îndrăznise să creadă?... Și oare cum să fi observat el... când... ea... își ascunsese atât de bine toată dragostea care începuse atât de departe... demult... demult!”

În clipa următoare Astrida își recăpătase cumpătul:

— Tocmai de acest lucru voiam să-ți vorbesc și eu, Sergiule. Ea te iubește și te merită. Sunt fericită când aflu acum că și tu o iubești. Să vă căsătoriți. Repede, Sergiule, m-auzi tu? Repede. Și să fiți fericiți. Și, din când în când, cam pe la apusul soarelui, glumi ea în timp ce lacrimile, care nu se mai lăsau stăpânite, începură să-i tulbure ochii, să vă uitați la steaua cea micuță care se plimbă sus. Și să știi, Sergiule, că acolo se gândește cineva la voi, cineva căruia îi sunteți foarte dragi... termină ea și, înainte ca Sergiu să aibă timp să-i răspundă, îi cuprinse capul în mâini și-l sărută cu deznădejde pe amândoi obraji. Se întoarse apoi și fugi spre platforma rachetei unde o așteptau prietenii...

Noaptea se lăsase tiptil, acoperind în negură luminile care clipeau pe străzi. Sergiu intră înfrigurat în localul poștei, unde o funcționară de serviciu urmărea atentă rândurile unui roman foileton.

— Se mai primesc telegrame?

— Desigur! Toată noaptea, îi răspunse mașinal funcționara închizând leneșă romanul început

Sergiu stătu o clipă, prinzând între dinți, gânditor, creionul pe care aceasta i-l întinsese. Apoi scrise grăbit: „Mă reîntorc la tine și numai pentru tine” și apoi întinse textul peste masa din fața lui.

„Mă reîntorc... două cuvinte... așaaa... numai pentru...” silabisi funcționara. „Iscălit: Sergiu, nu?”

Acesta nu răspunse. Gândurile-i zburau spre Nardina înaintea telegramei.

— Ați scris numai nouă cuvinte. Mai aveți drept la un cuvânt.

— Cum? tresări Sergiu.

— ...Mai aveți drept la un cuvânt. Taxa e aceeași pentru nouă sau pentru zece cuvinte...

— Ah, înțelese el. Nu. Mulțumesc. Și adăugă după o scurtă pauză:

— E tot ce-aveam de spus!

Sergiu își ridică apoi înfrigurat gulerul paltonului, înfundă adânc mâinile în buzunare și porni să înfrunte noaptea și viscolul care aduna furios nămeții de zăpadă.

SFÂRȘIT